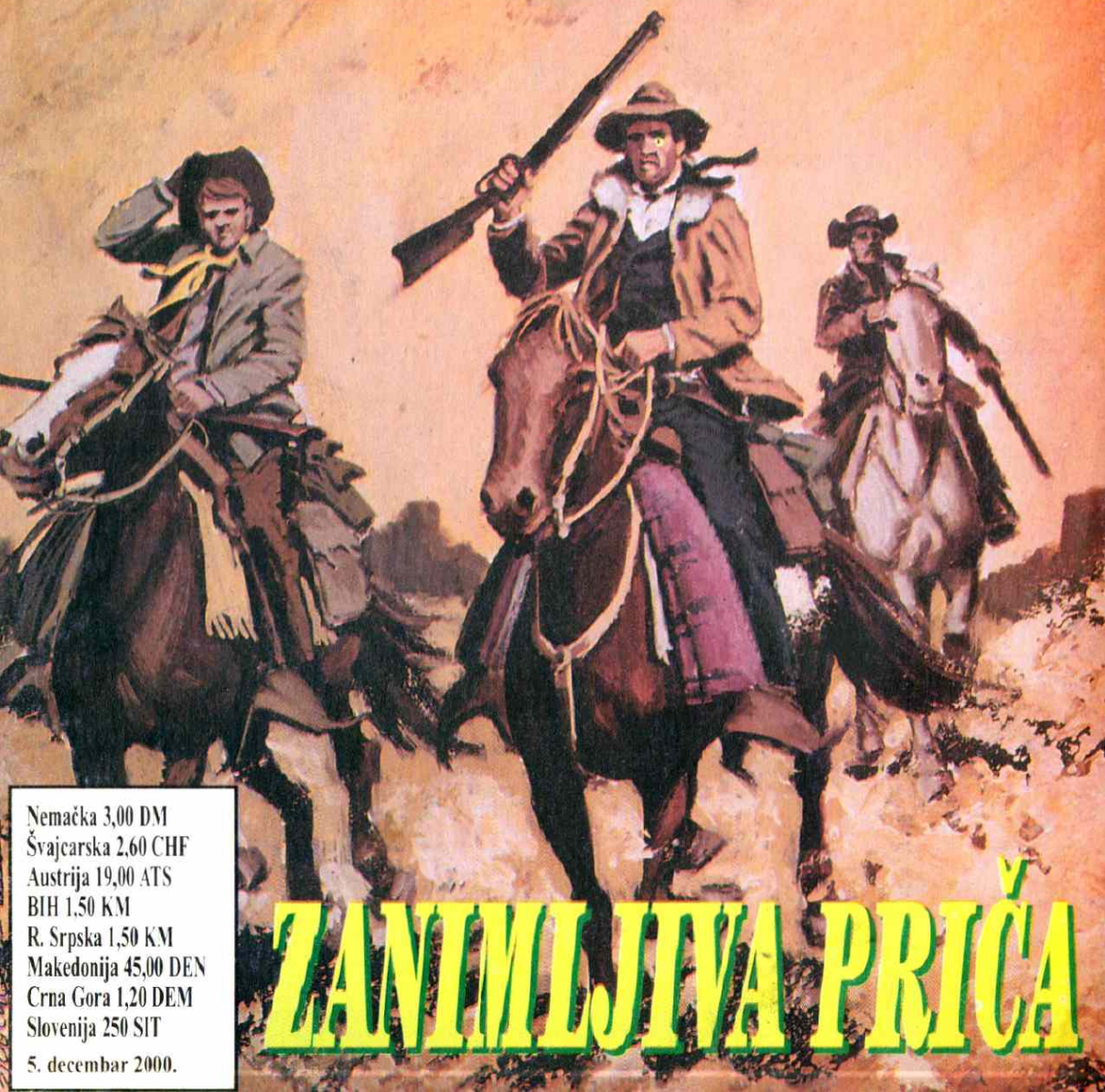

FRENK LARAMI

DOŠ HOLIDEJ

BROJ 318 • CENA 35,20 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 3,00 DM
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 19,00 ATS
BIH 1,50 KM
R. Srpska 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 1,20 DEM
Slovenija 250 SIT
5. decembar 2000.

ZANIMLJIVA PRIČA

★ **DOK HOLIDEJ** ★

318

Frenk Larami

ZANIMLJIVA PRIČA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 318

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

WHAT'LL IT BE?

Recenzija i adaptacija

Zorka ĆIRIĆ

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franjo VARGA

Korektor

Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 27. XI 2000.

Tržište: 5. XII 2000.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: DOO „DNEVNIK-ŠTAMPARIJA“, Novi Sad

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – WHAT'LL IT BE?

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Zorka ĆIRIĆ

Sva prava se zadržavaju, uključujući pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Dok Holidej je bio zadovoljan što je sve završeno. Njegov dvonedeljni boravak na ranču Džeroma Patridža nije prošao onako prijatno kako je očekivao. Bio je to niz praznih dana ispunjenih uglavnom lenstvovanjem i dosadom. Događaji kao da su bili stali kao nepokretno klatno na pokvarenom zidnom časovniku i nije mnogo pomagalo što je dosadne časove skraćivao jahanjem sa svojim ljubaznim domaćinima i povremeno lovom, kuda je odlazio uglavnom sam. U stvari, stari Džerom Patridž i njegova dva sina, Ben i Keli, skrdili su i žigosali za tih dve nedelje skoro pet stotina goveda, i Dok im je u tom poslu izdašno pomagao kada nije bio zauzet interesantnijim poslom, lovom u brdima, ili leškarenjem u hladovini u očekivanju da se pojavi Dora Patridž i gizdanim hodom razbije monotoniju toplog dana. Tih dana ulovio je više od tuce zečeva i isto toliko divljih ćuraka, što je Dori Patridž umnogome olakšalo da pokaže šta zna u kuhinji. Ali, i pored tih povremenih kretnji i poluzabava, zahvaljujući obilnoj hrani i brendiju koji je Patridž služio, u njemu je bilo još dosta nagomilane energije koja se na nešto morala utrošiti. A za to na Patridžovom ranču nije bilo mogućnosti. Uz dosadu i vrućinu bio je to još jedan razlog što je sa zadovoljstvom napustio Patridžev ranč, razlog pothranjivan jednim dru-

gim dubljim razlogom koji ga je u podsvesti bockao i čije je postojanje morao potiskivati snagom volje. Taj razlog se zvao Dora Petridž. Dora je bila lepa, izazovna i nametljiva što ja naročito otežavalo njegov položaj. U želji da ne povredi pravila gostoprimstva, morao se sklanjati pred njenim pogledima i dodirima gipkog, mačkastog tela koji su ga žarili golicavom vatrom, kada bi ga u prolazu, tobož nenamerno očešala, dodajući mu do znanja da je živa žena od krvi i mesa. Istina, na Patridževom ranču nije bio gost po svojoj želji, već sticajem okolnosti što je Patridža spasao od grupe Komančerosa koji su ga skleptali u jednoj jaruzi, iz koje ne bi izašao živ da mu Dok nije pomogao sa tri dobro naciljana metka iz svog „linkolna“. Patridž je, dakle, bio Dokov dužnik, a ne ovaj njegov, ali, kada je već bio tu u njegovoj kući, Dok nije želeo da se upušta u avanturu koja bi mogla povrediti ponos njegovog domaćina ali, desilo se drukčije. Prošle noći, Dora Patridž je ipak slavila svoju pobedu!

Jašući lagano putem koji je vodio ka gradu, vitkog ali čvrstog tela ispravljenog u sedlu, razmišljajući bez gorčine o svemu što se desilo, Dok je žalio samo zbog jednog, a to je bila činjenica da ga je Keli Patridž zatekao u zagrljaju sa njegovom sestrom Dorom. Posle dobre večere koja se sastojala od veli-

kog komada pečenog bifteka zalivenog obilnom količinom brendija, Dok je odjahao do najbližeg potoka da bi ublažio noćnu sparinu i oprao znoj i prašinu nagomilanu istog dana u koralu, gde je Patridžima pomagao pri žigosanju stoke. Dora je jednostavno pošla za njim, svukla se na obali potoka i ušla u vodu na mestu gde se on kupao. Odsjaj mesečine na njenom mokrom, blistavom telu i nepomućena tišina noći, učinili su da ostalo dođe samo po sebi. Bože, prisetio se, kako je ta žena bila temperamentna! Smatrao je da je to dosta normalno, pošto je više od godinu dana provela kao zatvorenik na ranču s ocem, dvojicom braće i sestrom bliznakinjom, Donom, kao jedinim društvom. Jedno kratko vreme pitao se šta je sa Donom koja za vreme njegovog boravka na ranču nije napustila kuću za duže od nekoliko minuta, a i tada samo da bi donela jaja iz kokošinjca ili povrće iz bašte iza kuće. U ono malo prilika kada se našao u njenoj blizini, Dona bi pod njegovim ispitivačkim pogledom pocrvenela, oborila oči i žurno se udaljila. Njena stidljivost, nasuprot Dorinoj vatrenosti, bila je jedini način da među sestrama bliznakinjama napravi razliku.

Potok je još uvek tekao istim koritom, dubok i hladan, prisetio se Dok i skrenuo sa glavnog puta stazom koja je kroz žbunje i gusto rastinje vodila do potoka. Stigavši do obale, ostao je da sedi u sedlu i poslednji put je pogledom obuhvatio proplanak kuda ga je Dora povelala, ne ostavljajući nimalo mesta sumnji da je spremna da mu se poda. Uzdahnua je duboko i osmeh zadovoljstva mu je napravio jedva приметnu boru na uglu usana. Posle toga doživljaja,

imaće o čemu da razmišlja u sumornim noćima koje ga čekaju. Uspomene! Hteo ili ne, neće moći da zaboravi njene vlažne sočne usne, meko zaobljeno telo divno izvajane jedre grudi, glatke ali snažne ruke koje su ga obgrlile i privukle, i duge čvrste butine koje su ga gladno zarobile. Sećanju na to nije mogao pobeći.

Dok je skinuo šešir, provukao prste kroz gustu crnu kosu i nadlanicom obрисao znoj sa širokog preplanulo čela. „Bez obaveza“ tako mu je rekla kada ga je dovela na proplanak i zatvorenih očiju legla na travnati tepih izlažući svoje nago telo svetlosti mesečine. Na srebrnastoj belini uočio je mladež na njenoj levoj bitini koji je kao tamna senka odudarao od glatke bele kože. I sada, pri punoj dnevnoj svetlosti, njena senka je živela u njegovom sećanju isto kao i divljački izliv besa njenoga brata. „Holideje, kućkin sine, smesta se gubi odavde!“ rekao je. Nije došlo do tuče, već se završilo na žestokom izlivu ljutnje. Moglo je biti i drukčije da Dok nije prešao preko uvredljivih reči, jer je razumeo osećanje Dorinog brata i ruka mu je ostala daleko od drške revolvera. Pogledao je bez reči Kelija Patridža, odjahao do kuće na ranču gde je mirno prespavao noć i sutradan ujutru ne čekajući doručak spakovao se i odjahao. Prineo je ruku širokom obodu tamnog „stetsona“ i pozdravio mesto na kome je doživeo prijatne časove, kao što bi isluženi ratnik pozdravio bojno polje na kome su ostali da leže njegovi drugovi po oružju. Imao je razloga za to. Iako mu susret sa Dorom nije bio novost, doživeo ga je kao mladi ratnik vatreno krštenje.

Dok je prošle večeri dremuckao na svom ležaju, čuo je svađu između Kelija i Dore. Svađa je trajala dosta dugo, ali je Dora konačno pobedila. Kako i ne bi, rekao je u sebi, kada je imala više vatre nego svi Patridžovi zajedno. Njenom briljantnom duhu nije se mogao suprotstaviti priglupi brat kome je najvažnija karakterni crta bila pokornost prema ocu sa nedovoljno razvijenim osećanjem očinske dužnosti. Dok je poterao konja od obale potoka sa namerom da nastavi put do Kaliko Krika od koga ga je delilo nekih dvadesetak milja, kada se žbunje na travnoj obali razmaklo i iz žbunja izašla visoka i vitka Dora Patridž. Zastala je za trenutak ispred žbuna, obasjana zracima ranog jutarnjeg sunca, malo rastavljenih nogu, prkosno isturenih grudi i sjajnih očiju ispunjenih neskrivenim pozivom.

Dok je s nevericom zavrteo glavom. Dora je bila inteligentna i tvrdoglava, ali ipak, nije mogao očekivati da će posle rasprave sa bratom doći da mu poželi srećan put. I to na kakav način! Dok je začuđen sedeo na konju, a ona je jednostavnim pokretom skinula belu svilenu bluzu, otkopčala opasač i pustila da joj suknja klizne niz noge na zemlju. Zatim je ostala da stoji, sa rukama spuštenim pored tela. Dok je tiho zviznuo i pogled mu je ostao prikovan za to primamljivo telo. – Želim te, Dok – rekla je jednostavno i pustivši da joj veš padne na zemlju, ostala je naga pred njim. Zabacivši pokretom glave svoju dugu riđu kosu i prišavši lagano do njegovog konja, dohvatila ga je za ruku i spustila sebi na grudi. Drugom rukom ga je nežno povukla iz sedla. Stojeći pored nje Dok je pogledao preko njene

glave i ramena prema travnom proplanku do puta koji je vodio do ranč kuće. Jedini šum koji je čuo bili su žuboranje potoka i šapat jutarnjeg povetarca kroz granje drveća. Onda se ona drhteći celim telom pripila uz njega. Dok je pokušao da je odvoji od sebe, ali, ona se očajnički pripijala sve jače, i otkopčavši mu drhtavim prstima košulju, pritisnula je lice na njegova snažna prsa. Osetivši toplinu njegovih grudi na svom obrazu, devojka je uzdahnula šumno. Zatim mu je otkopčala opasač sa revolverom i opasač na pantalonama.

– Doro! – opomenuo ju je Dok pun prekora u glasu. – Šta ćemo sa tvojom braćom i ocem? – Ništa! To se njih ne tiče. Oni me sve vreme smatraju za devojčicu, a ja to nisam. Ja sam žena, Dok, ti to dobro znaš. – Devojka je digla glavu i osmehnula mu se. – Učini me još više ženom, Dok. Učini da se sasvim rascvetam i da nikada ne zaboravim ovo proleće. – Zatim ga je povukla dole na travu i legavši na leđa vitkim rukama je pokrila krilo. Sklopila je oči dok su joj se grudi burno dizale i spuštale, nošene žudnjom koja se razbuktala do požara koji se više nije mogao kontrolisati. Iz celog njenog bića izbijala je neslućena pomama. – Znaš li šta radiš? – zapitao ju je. – Znam šta želim i šta hoću da imam, Dok. Kada odeš, ostaće mi uspomene koje će biti samo moje. – Kada se okrenula prema njemu i zagrlila ga, tela užarenog od strasti, Dok je duboko uzdahnio kao neko ko se miri sa sudbinom. Sunčevi zraci grejali su mu gola leđa a toplota njenog tela kao da je pokrenula u njemu prigušenu želju. A onda odjednom kao erupcija vulkana, i njega je zahvatila luda bez-

grai čra pomama od koje staje dah. Koliko dugo su tako ležali nije imao pojma niti ga je bilo briga. Vreme je letelo kao u stanju omamljenosti. Do đavola sa Patridžima, ocem i sinovima. Do đavola sa dosadom, lovom, žigosanjem stoke i drugim glupostima. Postojali su samo njih dvoje, sunce, žubor potoka i njihova tela slivena u jedno. Kad se posle nekog vremena Dok pokrenuo i počeo da se oblači, ona je ostala da leži, opružena, sa zadovoljnim osmehom na licu i rukama ushićeno pritisnutim na grudi. Dok se oblačio, pogled mu se spontano prošetao po njenom telu vrednom obožavanja, od labudastog vrata i grudi do glatkog trbuha i dugih, fino izvajanih butina. I tek tada mu je došlo do svesti da nešto nije u redu. Stao je zaprepačćen i nem... na butini nije bilo mladeža!

Pogled mu je pošao nagore i ukrstio se sa njenim. Ona mu se osmehnula osmehom priznanja. – Tačno je pogodio si, ja sam Dona – rekla je. – Nemoj da me gledaš tako iznenađeno kao da me vidiš prvi put. – Dok je zviznuo tiho, zakopčao pantalone i pružio ruku da uzme opasač. Kada ga je zategao i počeo da oblači košulju, ona se uspravila i sela. – Hvala ti, Dok. Sada i ja imam svoje uspomene. – Sto mu gromova... – Dokov uzvik iznenađenja zaglušio je gromki prasak puške. Teško olovno tane i udar vazduha razneli su deo žbunja odmah iza crnokosog pustolova. Konj se uplašio, propeo na zadnje noge i Dok je priskočio i uhvatio ga za uzde da ga umiri. Tek tada je pogledao na put gde je Dora Patridž, Donina sestra bliznakinja, sedela na konju i ubacivala nov metak u cev puške koju je držala u ruci.

Dok je jednim lakim skokom skočio u sedlo i istovremeno okrenuo konja. Dona je za to vreme lagano ustala i kao da je se ništa ne tiče, bez žurbe počela da se oblači. Osmehnula se svom ljubavniku dok je njegov konj nervozno pocupkiyao u mestu. – Draga devojko – dobacio joj je Dok uvlačeći glavu u ramena u očekivanju drugog Dorinog hica – nažalost moram da se udaljim odatle! – To će biti vrlo mudar potez, Dok – odgovorila je Dona i dalje se osmehujući – mada mi je vrlo žao. – Dok je pustio uzde i zario pete u slabine svog ždrepcu. Životinja je poskočila kao izbačena iz katapulte i lomeći granje jurila kroz šiblje koje je ivičilo obalu potoka. Za njim je odjeknuo drugi pucanj. Izbivši na čistinu presekao je preko jedne livade do puta koji je vodio na sever, prema gradiću Raund Falsu udaljenom petnaestak milja. Ošinuo je konja kajasima po vratu i ovaj je, odmoran i oran posle višednevnog odmora, žustro odgovorio još bržim trkom. Iza njega se digao oblak prašine, a od brzine oko ušiju mu je zviždao vetar. Treći metak koji mu se spremao za leđima terao ga je da ide što može brže. Nekoliko trenutaka kasnije, našao se van dometa pušcanog zrna, ali je nastavio da jaše istom brzinom. Posle pet pređenih milja usporio je trk i dao konju predah da se izduva. Dok je konj brekćući kaskao, Dok je zaključio da mu malo opreznosti neće škoditi. Nije znao kako će Patridž postupiti, ali, za svaki slučaj, ne bi bilo loše ako mu zametne trag. Prešao je još jednu milju i na prvoj raskrsnici skrenuo je prema Kaliko Kriku. Ako ga budu tražili, Patridžu i njegovim sinovima trebaće dosta vre-

mena da dokuče kuda je otišao. A dotle, on će biti daleko.

*

Noć je bila topla i posle pića popijenog u Kaliko Kriku, Dok se u toku jahanja počeo znojiti. Ali, kada je malo kasnije našao pogodno mesto za odmor, i kada je počeo da pirka svež povetarac sa vrha planine, Dok je zaustavio konja kod grupe krošnjastih stabala i prilegao. Opušten na zemlji, gledajući retke zvezdice koje su svetlucale između krošnji drveća, osetio se potpuno smirenim. Posle gužve u salunu, odmor i tišina su mu prijali. U toku odmora iz pravca Kaliko Krika naišle su dve grupe konjanika. Prvu su sačinjavali trojica Patridža koji su jahali napred, praćeni devojkama u karucama, a drugu Klerens Bib sa svojom mlađom kćerkom Elom pored sebe. Dok namerno nije zapalio vatru, delimično zbog toga da bi sa svog isturenog mesta na višem terenu mogao da pogledom prati šta se ispred njega događa, a da ne bude primećen. Video je da su Patridžovi pošli pravcem koji je vodio ka njihovom ranču, a da su Bib i Ela pregazili potok i zapuili se prema istoku. Tek tada je Dok zapalio vatru, stavio vodu za kafu i zapalio cigaretu, posmatrajući kako se sa vatre u spiralama dižu tanki pramenovi dima. Čekajući da voda uzavri, počeo je da razmišlja o neposrednoj budućnosti. U novčaniku je imao prilično debeo svežanj novčanica, a u sećanju nekoliko prijatnih uspomena koje će mu predstojeće usamljeničke noći učiniti podnošljivijim. Nije imao nikakvih neposrednih planova za budućnost, i nije vi-

deo razloga zašto ne bi našao neki cilj koji bi ga sledećih dana okupirao, pri čemu je nesvesno pomislio na Elu i Biba, sa kojima se Dok veoma prijateljiio kada je Bibu u najtežem momentu kada su ga neki kauboji napustili, pomogao u dogonu stoke. Ali, nije doneo nikakvu odluku pre nego što je popio kafu i pružio se na leđa da u zvezdama potraži odgovor koji je postavio sebi. Tako je zaspao na kratko, jer su ga u snu gonile hiljade malih Patridža, ali se ipak probudio odmoran i osvežen. Nije verovao u predskazanja iz snova.

Jedan sat kasnije bio je u sedlu na putu prema potoku koji su te večeri pregazili Bib i njegova kćerka. Pitao se da li će Bib morati da obustavi dogon stoke na pijacu zbog toga što nema dovoljno ljudi i kakve to posledice može imati na njega, s obzirom da mu on može pomoći. Posle dve nedelje provedene u dokolici, ne bi mu škodilo da se malo razdrma, ali mu se nije dopadalo da guta oblake prašine iza Bibovog krda. Međutim, mamilo ga je da se nađe u blizini lepe Bibove kćerke Ele, a to se nije moglo odvojiti od putovanja na konju kroz preriju ugaženu kopitama goveda. Prepoznao je potok, naišao na trag dva konjanika, a onda i na trag velikog krda i pošao njim uveravajući sebe da je pravac ka istoku isto toliko dobar kao i svaki drugi. Jahao je zatim dobar deo noći i celo jutro, ali, kada je dnevna žega počela da uzima svoj danak znoja i snage, počeo se osvrnati oko sebe, tražeći pogodno mesto za logor. Pravo ispred njega, tamo kuda je vodio trag stoke, nije se videlo ništa drugo sem prostrane ogolele ravnice koja je podrhtavala u vreloj izmaglici. Nalevo se pru-

žala linija drveća što je nagoveštavalo da je potok koji je ranije pregazio, skrenuo tok prema istoku. Dok se uputio prema istoku i naišao na tiho žuboreći potok. Ostao je tu odmarajući se, skoro dva sata, a onda još jedan sat bezuspešno pokušavajući da upeca neku ribu. Zatim je ponovo osedlao konja i pošao za tokom potoka, prema severoistoku. U zalazak sunca zatekao se u brežuljkastom predelu i morao je da odluči da li će poći na sever i probijanjem kroz brda nešto skratiti put, ili će skrenuti još na jug i pratiti trag krda, ma kuda ga vodio. Ovaj drugi pravac učinio mu se sigurnijim i probitačnijim.

Pred sumrak se našao na prerijskom putu i dalje prateći trag krda. Dnevnu žegu zamenila je prijatna hladovina, ali je Dok nastavio da jaše laganim tempom. Još jedna noć na svežem prerijskom vazduhu, bez briga i sam sa svojim mislima, neće mu škoditi. Tada je, u daljini, logorska vatra prosvetlila noćnu tamu i pošto je prešao još nekih stotinu metara, naišao je na jednog kauboj koji je terao nekih dvadesetak zaostalih goveda, prema glavnom krdu. Usamljeni kauboj ga je ugledao, zategao je vođice, okrenuo konja i pojahao pravo prema Doku. Metalno klik kaubojevog revolvera nateralo je Doka da se uspravi u sedlu. Ne gubeći prisustvo duha, rekao je mirno. – Polako s tim pištoljem, može uplašiti celo krdo, a to bi se moglo završiti loše. – Ko ste vi, dođavola, i šta tražite ovde? – pitao je oštro kauboj. Dok je priterao bliže konja, a sjaj mesečine je odblesnuo na cevi kaubojevog revolvera. Trenutak kasnije bio je toliko blizu da je mogao da prepozna lice jednog od Bibovih mladih

kauboj. Mladić je imao komad flastera nalepljen preko obrve i popriličnu modru oteklinu na levom obrazu. – Ja se zovem Holidej – rekao je Dok mirnim glasom – ako vam to nešto znači. – Mladić je nakrivio glavu na jednu stranu da bi bolje video, a onda je nastavio ne skrivajući iznenađenje. – Holidej iz Kaliko Krika? – Da, prošao sam kroz taj grad. – Onaj koga je Džerom Patridž hteo da odere? – Dok je skupio uzde na jabuku sedla i skinuvši šešir začesljao prstima kosu. – Da, neko vreme sam proveo na Patridžovom ranču – priznao je. – Na njegovom ranču – uzviknuo je mladić sa mešavinom oduševljenja i divljenja. – Do vraga, kako sam ja čuo, proveli ste dosta vremena u krevetu sa njegovim... – Ljudi ponekad pogrešno shvate ono što su čuli – presekao ga je Dok kratko.

– Đavola pogrešno shvate! Nema tu šta pogrešno da se shvati kada čovek dođe sa dvojicom sinova u grad sa ciljem da nekome odere kožu. To niko ne bi radio bez krupnog razloga, i ne može biti nikakve greške, zar ne? – Dok se napravio da nije čuo mladićevo pitanje. Stavio je šešir na glavu i poterao konja pored mladićevog. – Je li logor daleko? – zapitao je. – Zavisi na kakve ste razdaljine navikli, Holideje – rekao je kauboj. – To u ovom slučaju nije mnogo važno. – Slažem se. Ionako ne biste imali kuda da idete. Prema severu i jugu nema ničeg sem divljine, a šta je iza vas, to znate dobro, zar ne? – Mladić se nasmejao nestašno. – Naravno da znate, Holideje. Iza vas su otac i braća Patridž, a? – Dok ga je pogledao tmurno. – Slušaj, momče – zaustio je. – Zovem se Džim Sveni, Holideje, i drago mi je

što smo se upoznali. Mnogo puta sam video Patridžove kćeri posle toga, kad god sam razmišljao o njima san mi nije lako dolazio na oči. A sada mi, molim vas, recite jedno. Kako ste ih razlikovali mislim kako ste ih prepoznavali? – Dok je hteo da se naljuti na Svenija, ali, nije mogao. Kada je bio Svenijevih godina, pogled na devojkicu lepote Patridžovih kćeri bio mu je dovoljan da zaboravi kuda je pošao i da izgubi svaki interes za poslove koje je trebalo da završi. Rekao je jednostavno. – Imale su na čelu ispisana imena. – Zaista? – zapitao je Sveni. Nije video prikriveni osmeh na Dokovim usnama pa je progundao nešto i pogledao prema stoci. Goveda su mirno pasla kao da su, prešavši značajan deo puta, prestala da čeznu da se vrate na poznate pašnjake oko Bibovog ranča. Tog trenutka iz pravca logorske vatre odjednom je odjeknuo zveket limenog posuđa. Buka je bila toliko glasna i iznenadna, da su za tren oka sva goveda skočila na noge i potrčala kud koje. Dok je povikao: – Pazi onu gomilu ispred sebe, Sveni! Skreni ih u sredinu. – Zatim je potegao uzde i u mestu okrenuo svog konja da bi drugu grupu goveda skrenuo prema centru krda. Nije imao vremena da vidi kako Sveni obavlja svoj deo posla, jer su goveda odjednom pojurila u istom pravcu. Prašina se uskovitlala oblacima, sve se pretvorilo u niz munjevitih pokreta, a tutanj stotine kopita odjeknuo je kao zaglušujuća grmljavina.

– Stampedo! – Negde iz blizine logorske vatre do Dokovog uha je dopro taj povik, a onda su dva čoveka skočila na konje. Doku je pošlo za rukom da skrene još jednu gomilu goveda prema glav-

nini krda i za trenutak je pomislio da mu je uspelo da zaustavi poplavu da krene u njegovom pravcu. Zatim je nekoliko njih pojurilo pored njega brzinom strele, a odmah zatim mnoštvo drugih je izbuljenih očiju i oborenih rogova krenulo u istom pravcu. Dok je hitro okrenuo konja i poterao ga pravcem kuda je tekla reka goveda, naterujući konja levo i desno u bokove stoke, sa ciljem da ih skrene sa pravca kojim su jurila. U jednom trenutku, ugledao je da se Svenijev konj prepao i da se mladić upinje da ostane u sedlu. Dok je skrenuo konja nadesno i malo pomalo uspelo mu je da se probije do mladića. Gurajući se kroz zbijenu gomilu, Dok se pružio preko vrata svoga Miga i uhvativši Svenijevog konja za uzdu, spustio ga je na sve četiri noge. Goveda su jurila kao bujica, a Dok mu je doviknuo. – Jaši u istom pravcu! – Ne mogu, Holideje. Ostavljen sam ovde da... – Ako ne pođe, stoka će te pregaziti. – Sveni je pogledao preko glava zahuktalih goveda koja su izbuljenih očiju jurila napred, i ugledao je ogromnu uskomešanu masu koja se kao mutna reka valjala prema njemu. Pogledao je bespomoćno Doka koji je šeširom mahao pored glave Svenijevog konja, a onda, kada je životinja poskočila, pljesnuo ju je po sapi-ma. Konj je jurnuo napred, noseći na leđima Svenija, poleglog po konjskom vratu, a Dok je svog Miga poterao za njim. Pošto su prejahali nekoliko milja prema potoku, Doku i Sveniju je pošlo za rukom da izbiju na čelo zahuktalog krda, odakle su mogli da pokušaju da stampedo skrenu u kružno kretanje. Iza sebe i na obe strane neobuzdane mase goveda čuli su povike ostalih kau-

boja koji su svim silama nastojali da smire stampedo, ali, Dok je znao da su njihovi naponi uzaludni. Stampedo se mogao zaustaviti samo na jedan način: skretanjem čela krda u krug, tako da se lavina mesa i kostiju koja je dotle jurila pravo napred, sudari sama sa sobom, i nastavi da se vrti, sve dok zbog nedostatka prostora sasvim ne stane.

Iz oblaka prašine začuo se nečiji glas. – Dobro jašeš Sveni. Samo nastavi tako dok ih sasvim ne skreneš. Ja ću pokupiti grla koja su se udaljila. – Konjanik je projurio pored njih, i Dok je Sveniju nastavio da daje uputstva šta da radi, sve dok na kraju nisu skrenuli čelo krda na put sporijih gla. U toku sledećeg časa, nastavili su da jašu u krug oko krda, držeći ga mirnog i bez pokreta. Logorska vatra bila je od njih udaljena nekoliko milja. Nešto kasnije im se pridružio konjanik koji je projahao pored njih. Goneći pred sobom grupu od četrdesetak goveda, koje je tiho priterao i pripojio glavnini krda. Oblak prašine bio je tako gust da Dok nije mogao da razazna lice tog čoveka, ali je posle desetak minuta, budući da su njih trojica pazili da se umireno krdo ne pokrene, prašina je počela da se sleže. Dok je nedaleko od sebe ugledao oznojenog Džima Svenija. Mladićeve oči su sijale zahvalnošću. – Mogao sam da budem pregažen, Holideje. Časti mi, dugujem vam život. – Bio si vešt i za svoj spas najviše duguješ samom sebi – rekao je Dok. Čuvši njihov razgovor, treći čovek je poterao konja ka njima i kada je došao na nekoliko metara daleko, Dok je mogao a razabere crte lica čoveka. Bio je to čovek neku godinu stariji od njega, ogrubelog ozbiljnog

lica, i po njegovom držanju nije se moglo zaključiti da su ga nedavni događaji uzrujali. Očigledno, bio je iskusan kauboj koji je preko glave preturio dosta nevolja. – Ko ste vi, do vraga? – zapitao je Doka. Sveni je odgovorio umesto njega. – Ovo je Dok Holidej, mister Hordene. Pojavio se u pravom trenutku. – Pojavio se? Odakle? – Iz Kaliko Krika – odgovorio je Sveni užurbano. Horden je pažljivo osmotrio Doka. – Zar vi ne umete da govorite sami za sebe, Holideje? – Dok je ćutao nekoliko trenutaka, jer mu se Hordenov ton i način razgovora nisu dopadali. Ali, pošto je Sveni oslovljavao čoveka sa respektom, zaključio je da Horden ima nekih ovlašćenja u odnosu na momka i odlučio je da ne primi k srcu njegovo ponašanje. Naravno da umem, ali, Sveni me je dovoljno predstavio, zar ne?

– Ja najbolje znam da mister Holidej ume da govori i sva sreća što ume, mister Hordene – nastavio je Sveni, ne dajući ovome da dođe do reči. – Do vraga, da nije tako, ne znam šta bi bilo sa mnom. Kada su goveda pojurila, nisam znao šta da radim. Nikada do sada nisam doživeo stampedo, i zbunio sam se. Onda mi je mister Holidej doviknuo da pojurim u istom pravcu kuda i goveda. Tako smo posle nekoliko minuta izbili na čelo kolone, odakle nam je bilo lako da skrenemo krdo. Tada ste i vi naišli. – Horden je skinuo šešir i sa naboranog čela šakom obrisao znoj i prašinu. Sedeci na konju kao da je srastao s njim i ležerno opušten, ostavljao je utisak prekaljenog kauboj a kome Divlji zapad nije nepoznanica. – Pa dobro, Holideje, onda smo vam u svakom slučaju zahvalni za tu uslugu. Ispravno je bilo ja-

hati u pravcu u kome juri stampedo. Sada su se goveda smirila i biće sve u redu. – Šta ih je preplašilo? – upitao je Dok. – Prevrnuto posuđe u kolima sa hranom. Stari Leskomb, naš kuvar, inače pravi trapavko, stao je na dršku tiganja, sapleo se i gurnuo lonče za kafu na hrpu drugog posuđa. – To se događa – primetio je Dok. – Stara pijandura – rekao je Horden ljutito i Dok je zapazio da se na tu primedbu Sveni uspravio u sedlu i sa negodovanjem pogledao Hordena. Ovaj to međutim nije primetio i pošto je još jednom proverio da li krdo miruje i rekao Sveniju da ostane pored stoke do kraja njegove noćne smene, što je značilo još oko dva sata, pozvao je Doka da pođe s njim do logora i posluži se kafom. Dok je imao prilično jasnu predstavu kakav doček može očekivati od Biba i njegove kćerke, ali su postojala bar dva razloga da im se pridruži. Neraščišćen račun i Bibova kći Ela. Pitao se kako će ona reagovati kada ga vidi, jer je iz njenog rumenila pri prvom susretu zaključio da su joj poznati detalji afere sa Patridžovim kćerima. Što se tiče Biba, njega je imao u rukama i tu prednost nije nameravao da ispusti.

Povrativši izgubljeno samopouzdanje, Sveni se šeretski osmehnuo Doku i rekao. – Ako ste mislili da su Patridžove kćeri slatke kao šećer, mister Holideje, čekajte samo dok vidite mis Bib. Biće vam jasno da i od slatkog ima slatke. – Dok nije hteo da mu objašnjava da je pre odlaska iz grada već video Elu Bib, niti je smatrao mudrim da sebe zamara pitanjima kakva bi mogla biti njena reakcija na Patridžove optužbe. Noć je donela dosta nervoze u atmosferu i

šolja kafe će ma sigurno prajati. Posle toga, videće šta će preduzeti dalje. Jahao je neko vreme za Hordenom oko krda, a onda su naišli na još jednog konjanika, Li Trenta. Horden je rekao Trentu da se vrati do Svenija i zajedno s njim pazi na krdo, ali da paze da ne prave buku. Na pedesetak metara udaljenosti od prve vatre, Dok je ugledao Biba koji je umorno sjahao iz sedla, a pored njega jednog starog čoveka koji se pojavio iza kola sa hranom, noseći u ruci lonac sa kafom i nekoliko limenih lončića. U tom trenutku u krug obasjan vatrom tiho je ujahao još jedan konjanik i ne progovorivši ni reč sjahao s konja. Pošto je privezao konja za zategnuto uže, konjanik je skinuo sa glave šešir sa širokim obodom i pustio da mu se na ramena prospe slap dugačke crne kose. Tek tada je Dok shvatio da je taj konjanik žena. Dižući glavu sa konopca za zavezivanje, pogledala je prema Hordenu i rekla. – Sasvim smo mogli bez ovoga, Kleje. – Naravno da smo mogli – odgovorio je na to Horden i prišao Bibu. Bib se već bio posadio pored vatre i rukama je stresao prašinu sa ramena. Digao je glavu, zagledao se u Hordena, a onda je skrenuo pogled na Holideja. Iz njegovih sivih, ispod obrva zaklonjenih očiju, blesnuo je plamičak iznenađenja. – Dok Holidej – predstavio je Horden Doka. – Naišao je neposredno pre stampeda i prema rečima mladog Svenija, mnogo je pomogao da se krdo skrene i stampedo smiri. – Dok je klimnuo glavom i pogledao Elu koja je izgledala isto toliko iznenađena kao i njen otac.

– Holidej! – procedio je Bib. – Nisam vam se nadao. – Dok je klimnuo glavom

i pogledao Elu. – Da, Holidej. Možda mi se niste nadali ali ne bi trebalo da vas moj dolazak čudi. – Bib je skočio na noge i prišao bliže vatri. – Kako to mislite? Znete li šta mi je Džerom Patridž pričao o vama, mister? – Dok ga je pogledao ispod oka i digao obrvu, pokazujući time svoje negodovanje što Bib pominje tu neprijatnu temu. – Pretpostavljam da znam šta bi Patridž mogao da priča svakome ko bi bio zainteresovan da ga sluša – rekao je. – Ako pretpostavljate, onda vam mora biti jasno da niste poželjni u mom logoru. Šta tražite ovde? – Dok se osmehnuo krajičkom usana, zadovoljan što će nadmenom stočarskom baronu potkresati rogove. – Šta vi mislite? – Pratite nas, mister? Pobili ste iz Kaliko Krika i idete za nama! – Možda i idem. Uostalom, mislite li da nemam razloga? – Horden je digao glavu i pogled mu je postao tvrd, ali, Dok je ostao miran kao da ga se to ništa ne tiče. Hodajući nogu pred nog prišao je starom čoveku sa bakenbardima, koji je sipao kafu u lončice i zagledao se u njega. Stari je upitno pogledao Biba koji je posle nekoliko trenutaka ozbiljnog razmišljanja uglavljeno rekao. – Pošto ste pomogli da se krdo ne uništi u stampedu, ja sam vam zahvalan, Holideje. Popijte vašu kafu i nastavite svojim putem. – Svakako – rekao je Dok i uzeo pruženo lonče sa kafom, a zatim pogledao Elu. – Ne čini mi se da ovde ima nešto interesantno što bi me moglo zadržati. – Namerno je razgovetno izgovorio poslednju rečenicu. Želeo je da u devojci izazove prirodni bunt koji svaka lepa žena oseti kada žaoka ubode njenu sujetu. Mada nesumnjivo izvanredno lepa i samouve-

rena, Ela Bib nije mogla ostati ravnodušna na drski izazov jednog stranca, bez obzira što je taj stranac izgledao izrazito muževan čovek, prijatnog, mada oštro oblikovanog lica. Ubojiti pogled njegovih sivoplavih očiju nagoveštavao je da je ono što je čula o njegovim ljubavnim avanturama verovatno tačno, i to je njegovim rečima davalo još veću težinu. Izazov je pogodio cilj. Ela je buknila rumenilom i udaljila se od vatre vodeći za sobom svoga konja.

Bib je tmurno pogledao Doka, pokušavajući da dokuči šta ovaj ima na umu, a onda se okrenuo da proveriti da li se njegova kćerka dovoljno udaljila. Tek kada je devojka bila na odstojanju da nije mogla da čuje njegov razgovor, Bib je rekao: – Je li istina da vam je Patridž pružio gostoprimstvo u svom domu, a da ste mu vi uzvratili time što ste zaveli njegove kćerke? – Dok se osmehnuo krajičkom usana. – Poznajete li njegove kćeri, Bibe? – zapitao je posle nekoliko trenutaka kao da se promišljao da li da odgovori na postavljeno pitanje. – Naravno da ih poznajem. – Mislite da bi neko mogao da ih zavede... bilo koju od njih dve. – Možda ne Doru. Ali, Dona je stidljiva i povučena devojka. Ona će biti fina i poštena žena. – Da, stidljiva – složio se Dok. – Stidljiva i fina kao mačka u februaru. – Horden je prišao bliže i namršio se. – Šta to treba da znači? – zapitao je. Pogledao je do mesta gde je Ela Bib rasedlavalala svog konja i zapazio je u jednom momentu da je zastala i agresivno pogledala prema Doku. – Ništa što se tebe tiče, Kleje – brzo je odgovorio Bib, ne dopuštajući mu da se umeša. – Radi se o tome da je Dok bio gost u Patridževom domu i da se po

Patridževoj tvrdnji to završilo povredom poverenja koje je domaćin imao u njega. – Horden je stojao, držeći u ruci lončić sa netaknutom toplom kafom. – Don Žuan, je li, Holideje? – zapitao je. Dok ga je pogledao ravnodušno. – Svako ima neku svoju slabost, zar ne? – rekao je posle kraćeg ćutanja. Očigledno je da mu nije bilo stalo do razuveravanja Hordena. Ovaj se iscerio. – Vešt u smirivanju stampeda, vešt u odnosima sa ženama. Pitam se u čemu ste još vešti? – Možda u tome da gledam svoja posla i da ne donosim brze zaključke – rekao je Dok ne menjajući intonaciju nijednog sloga. U Dokovim tamnim očima planuo je izraz ljutine. – Kada ste upali u naš logor dali ste nam pravo da o vama razmišljamo kao o nečemu što se ne tiče nas, Holideje? Ili možda mislite da nije tako? – Dok je umorno uzdahnio i dlanom prešao po obrazu i bradi. Kafa je bila dobra i jaka, ali su mu nametljiva pitanja smetala da se opusti. Digao je u znak zahvalnosti lonče u kome je ostao samo talog i pogledao Hordena.

– Čujte, naišao sam u momentu kada je vaš čovek bio u opasnosti. Smatrao sam da treba da pomognem i tako sam i učinio. Svako drugi na mom mestu bi učinio isto. Što se tiče razloga koji su me ovamo doveli, to je moja stvar. Moji odnosi sa Patridžom i njegovom porodicom bez obzira šta se desilo su takođe moja stvar a ne vaša. Ako njegove kćerke nisu više mogle da podnose usamljenost na očevom ranču, onda se to opet ne tiče nikog drugog sem mene. Jesam li bio jasan? – Horden se smračio, ali je Bib odmah nastavio razgovor kao da nije čuo Dokove reči. –

Džerom Patridž je pomenuo obe kćeri, Holideje. Zbog vašeg ponašanja urlao je da će vas odrati. – Zar ne pomišljate da možda pogrešno predstavlja stvar, Bib? – zapitao je Dok. – Ne, ne verujem. Kao što sam vam rekao, ne bih nikome mnogo zamerio ako se spanda sa Dorom Patridž, ali, njena sestra Dona je nešto sasvim drugo. Časna reč, Holideje, poznajem tu devojkicu godinama, gledao sam je kako raste i vrlo dobro znam da je uvek bila u senci svoje sestre. Ali, to na nju nije uticalo. Ona je fina devojkica i svaki čovek koji bi... – Stajte malo... – pokušao je Dok da ga prekinе. – Ne, Holideje, čekajte vi. Bez obzira na svoja zastranjivanja u shvaćanjima i ponašanju, Džerom Patridž je častan i pošten čovek. Da vas njegove kćeri nisu optužile kod njega, on vas ne bi gonio do Kaliko Krika. Prema tome, moje lično uverenje je da ste napravili grešku i ne možete me razuveriti da nije tako. – Dok je srknuo kafu i nezainteresovano je pogledao oko sebe. – Onda dalji razgovor u tom pravcu nema nikakvog smisla. Porota je već donela presudu – rekao je. – Jeste, tako je – promrmljao je Bib. – Ali, priznajem da se to mene ne tiče i zato ispijte vašu kafu i pođite svojim putem. – Da, da – rekao je Dok i pogledao pravo prema Eli Bib. – Otići ću čim završim još jedan posao. – Bib ga je žmireći pogledao. Njegovo podozrenje da Holidejev dolazak nije bio čista slučajnost dobilo je nov podstrek. – Kakav posao? – zapitao je.

Dok ga je pogledao prodorno. – Dugujete mi dve hiljade dolara, sećate se? – Bib je prebledeo. Nije mu se dopalo što ga je jedan stran čovek podsećao na njegovu obavezu, ali je odgovorio. – Se-

ćam se, naravno, dao sam vam priznanicu! Naplatite je i kvit smo. – Gde da naplatim? – Gde hoćete, to me ne interesuje. – Možda, ali mene interesuje. A kako reče mister Horden, onog trenutka kada sam ušao u vaš logor postao sam deo vaše brige, pa je prema tome i ovo vaša briga. – Ne vidim zašto bih ja dalje mislio o tome. – Iz prostog razloga što ne nameravam da se vraćam u Kaliko Krik – rekao je Dok. – Hoću da mi novac date sada, ovde. – Nemoguće, nemamo toliko gotovog novca. – Dok je računao s tim odgovorom. Da je imao novac, rančer mu ne bi dao priznanicu. Hteo je da taj njegov hendikep iskoristi za svoje ciljeve. – Onda mi dajte deo vašeg krda – rekao je Dok i mirno pogledao prema Eli. Primetio je da je devojkica sevnula očima i zaustila nešto da kaže, ali ju je prekinuo Bibov žustri povik. – Deo krda? Jeste li vi poludeli? – Tačnije rečeno, veći deo krda, a možda i celo krdo – dopunio se Dok i nastavio mirnim glasom dok su ga Bib i njegova kći gledali za bezeknuto. – Zašto pravite začuđeno lice? Kako stvari stoje, vi ne biste mogli dobiti više od dva dolara po grlu ako biste stoku prodavali u Kaliko Kriku. Čak možda i manje. – Šta vama pada na pamet? – poskočio je Bib. – To uopšte ne dolazi u obzir. – Pogledao je Hordena i ruka mu je pošla ka revolveru. – Zar mislite da sam toliko lud da vam dam stoku? – Koliko znam ljude, niste ni toliko nepošteni da ne platite dug. I još nešto – dodao je dižući ruku u znak upozorenja. – Dalje ruke od revólvera. Ne volim kada se neko poigrava sa pučalkama. Neko može nastradati i mislim da to niko ne želi. – Bib je pričepljen

Dokovim argumentima razmislio. On zaista nije bio nepošten i želeo je da otplati dug časti, ali mu ni napamet nije padalo da se liši svoje stoke. Tu mogućnost nikada nije uzimao u razmatranje i činila mu se bogohulnom kao gubitak ranča ili čak sopstvenog života. No, nije mogao preći ni preko Dokovog zahteva. Uzdahnuo je duboko i rekao. – Nije trebalo da pravim gluposti. Ali, sada je kasno pričati priče. Dajem obavezu da ću vam dug platiti čim prodam stoku.

– Kada će to biti? – Kroz nedelju dana kada stignemo u Pebl Ridž. Da li vam to odgovara? – Dok je ćutao izvesno vreme i razmišljao. Mogao je da postavi oštrije uslove, jer je krdo bilo da leko od Pebl Ridža i učešće u delu krda pokazalo bi se kao unosniji posao nego prosta isplata, ali, cilj mu nije bio da Biba opljačka, već da iz blizine uživa u golicavoj privlačnosti njegove kćeri. Namrštio se kao da premišlja o odluci koju je u sebi već bio doneo i rekao. – Okej, odgovara mi. Ali, pod jednim uslovom. – Kojim? – Da do isplate duga budete vaš ortak. I to, ravnopravan ortak. – Bib se zacrveneo i zaustio nešto da kaže, ali ga je Dok presekao. – Ni reći više. Budite srećni što tražim samo to, jer bi vam svaki drugi poverilac za dve hiljade dolara zaplenio celo krdo, a vi biste posle toga nastavili put kao običan gonič. Dakle, da zaključimo pogodbu, do prodaje ortak, a posle dobijam svoj novac i odlazim. Svi vuci siti i sve ovce na broju. Uostalom, još ćete videti da je to vrlo povoljno rešenje po vas. – Klarens Bib je lagano ustao s izrazom umora na licu. Morao je da plati surovu cenu svoje kockarske strasti. – Svi smo

danas imali naporan dan – rekao je – i pogađanje nam neće mnogo pomoći. Što je učinjeno učinjeno je. Smatrajte da je pogodba zaključena, Holideje. – U tom trenutku iza kola se pojavio kuvar i počeo da muca. – Mister Biber strašno mi ježao. Da nisam ja napravio onu galamu, možda se ovo ne bi desilo. Kunem vam se da mi je žao. – Sve je u redu, Hepe – rekao je Bib – nisi ti ništa kriv. Greške u životu se plaćaju. Sada da pođemo na počinak.

– Sutra ćemo morati da se vratimo putem kojim smo došli da bismo proverili nije li možda zaostalo neko goveče. To će nas zadržati pola dana, a i ovako smo bez dovoljno snage. – Znam – rekao je Bib rezignirano. – Zato nam je svima potreban počinak i odmor. Nije verovatno da će Vajteker pustiti iz zatvora Kendija, Rozena i Guda bar još najmanje nedelju dana. – Rekao je to jasno i glasno i neće se predomisliti. Moramo se osloniti na ono čime raspolazemo bez obzira koliko će dugo trajati dogon. – Znači, idemo dalje? – pitao je Horden, mršteći se. – Šta biste drugo mogli, Kleje? Raspitao sam se u Kaliko Kriku, ali, nisam našao nijednog slobodnog čoveka koga bih mogao da angažujem, a do četvrtog treba da stignemo do mesta prodaje. – Do Pebl Ridža nećemo naći nikoga. – podsetio ga je Horden. Bib je ozbiljno klimnuo glavom i pogledao preko ramena prostor pred njima. Predeo je bio ravan sve dokle god je oko dopiralo, a slab vetar, suv i topao, kao da je duvao iz peščane pustinje. – Ja nisam neuk sa stokom, Bibe – rekao je. Bib se namrštio. – Šta hoćete time da kažete? – zapitao je promuklo. Dok je slegnuo ramenima. – Ho-

ću da kažem to da sam kao ortak zainteresovan da krdo stigne na pijacu. Vama je potrebna pomoć, jer nemate dovoljno ljudi. Sem toga, ako mi dozvolite da kažem, ova vaša dva mlada kauboja su nevešta i neiskusna, što znači da se vaša ekipa pored vas sastoji od vaše kćeri, kuvara i Hordena. Vama treba još ljudi. Naročito goniča koji zna ju kako se jaše pozadi krda. – Bib ga je pogledao mrko. – Ja sam možda star, Holideje, ali sam do sada uvek išao sa stokom kao uostalom u toku celog mog života. Svega mi na svetu, ja još uvek mogu dobro da zamahnem bičem. – Čak i bolje nego što držite karte – osmehnuo se Dok nastojeći da šalom osveži sumornu atmosferu. – Ne sumnjam u to, ali, vi znate da je u dogonu stoke svaki čovek važan i svaki posao podjednako važan. – Horden je podsmešljivo izvio usne. – Govorite kao da ste već nadzornik ekipe, Holideje – rekao je ledenim glasom. Dok je slegnuo ramenima i srknuo ostatak kafe. – Da jesam, Hordene, ja bih Biba i njegovu kćer pustio da jašu na čelu krda, a Svenija i njegovog prijatelja bih odredio da menjaju mesto i skupljaju stoku koja se rasula i zaostaje. Vi i ja bismo mogli onda da jašemo na bokovima, a s vremena na vreme bismo mogli pripomoći dvojici mladića u gonjenju. Na taj način, ja mislim da bismo se kretali pristojnom brzinom i ne bi bilo teškoće da stignemo do Pebl Ridža.

– Pebl Ridž nije mnogo daleko, ali je između nas i tog grada velika peščana pustinja – rekao je Bib. U njegovom glasu nije više bilo gorčine ni očajanja. – Biće mnogo prašine u plućima onih koji budu jahali pozadi – rekao je Dok i po-

gledao Hordena. – Ako budu prepušteni sami sebi. – Klarens Bib je obrisao znoj sa čela i stisnuo usne tako da su mu se obrazi zategli. Horden je stojao i mrko gledao Doka, očigledno želeći da kaže još nešto. Ali, sve se završilo na toj želji, jer svakako nije uspeo da nađe dovoljno oštre reči da se izrazi. – Dakle, šta kažete na moj predlog? – zapitao je Dok Biba. – Imajte na umu samo ono što je praktično i korisno... Ne ono što ste čuli i slično. – Klarens Bib je obema rukama obuhvatio obraze. Izvesno vreme je netremice posmatrao Doka. – Okej, ali, u mom logoru vladaju izvesna pravila. Nema ženskarenja, kockanja i pijančenja, a to mora da važi i za vas. Kada stignemo na pijacu i prodamo stoku, isplatiću vam vaš novac. Spavaćete sa kaubojima i daleko od kola koja su rezervisana samo za mene i moju kćerku. Leskomb će uvek biti u blizini i staraće se da niko ne priđe bliže nego što se može doviknuti. Jesmo li se razumeli? – Dok je samo klimnuo glavom. Ali se Horden usprotivio. – Da ne preuzimate na sebe nešto što nećete moći da držite u rukama, mister Bibe? – Bib ga je pogledao samouvereno. – Tako nešto mi se nikada u životu nije desilo, Kleje. Do sada je trebalo to da shvatiš. Mislim da bismo ovim mogli da završimo razgovor i da se povučemo na počinak. – Dok je ustao i ispivši poslednji gutljaj kafe, predao je šolju starom kuvaru Hepu Leskombu. – Ako uspeš i dalje da kuvaš ovakvu kafu, onda si glavni as u ovom karavanu, stari – rekao je.

– Ja kafu spremam samo na jedan način, a to je ovaj koji ste okušali, mister – odgovorio je kuvar kao zapeta puška, ali mu je u očima blesnuo plamičak

zadovoljstva koji Horden nije propustio da primeti. Dok je dodirnuo obod šešira u znak pozdrava Bibovoj kćeri i pošao prema svome konju. Kada je već bio u sedlu i pojahao prema vatri oko koje su sedeli ostali kauboji, Bib je doviknuo za njim. – Još jedno, Holideje. Vi jeste neka vrsta ortaka, poverioca, ali, ja sam vlasnik krda i ja sam uložio novac u poduhvat. Prema tome, ja ću na kraju ostvariti profit. U međuvremenu Klej Horden je nadzornik. Ono što on naredi, to se radi. – Što se mene tiče, to je u redu – rekao je Dok i zategao vođice. – Ali, kada smo već kod toga, i ja bih imao nekih dodatnih uslova. – Bib se smračio. – Kakvih uslova? Znajte da neću prihvatiti ništa... – To nema veze sa vama i profitom. Tiče se mojih odnosa sa ljudima. Vi me možete oslovljavati kako vam je volja... – Dok se osmehnulo cinično – jer smo nas dvojica ortaci, ali, ostali mi se moraju obraćati sa pristojnim poštovanjem. – Gle! – uzviknuo je Horden. – A kako biste vi to hteli da vas oslovljavamo, Holideje? – Jednostavno – rekao je Dok i pogledao ga u oči. – Za vas i ostale sam mister Holidej. – Rekavši to, on je poterao konja ne sačekavši da čuje Hordenov odgovor. Leskomb je sačekao nekoliko trenutaka i zablenu u Holidejeva leđa rekao je tiho. – Što se mene tiče, ja nemam ništa protiv, mister Holideje.

*

– O kejj, mister Holideje, povedite brigu o vašem krdu. – Biti probuđen iz dubokog sna podrugljivim rečima sa posebnim naglaskom na reč „mister“ nije prijatan način vraćanja u stvarnost, ali,

to ne bi uticalo na Dokovo raspoloženje da reči nisu bile praćene muvanjem vrhom čizme. Potpuno budan, ostao je da leži bez pokreta, očiju izbuljenih u tamu, sve dok pred sobom nije razabrao gromadnu visoku siluetu Kleja Hordena. – Na vas je red za čuvanje stoke – rekao je Horden. – Zamenite Svenija. Znae gde je on. – Dok je zbacio pokrivač sa sebe, ustao, potpuno obučen, sem čizama i opasača sa revolverom. Pružio je ruku najpre ka opasaču i kada ga je nabacio oko svog vitkog struka, Horden se nasmešio cinično. – Čini mi se da ste vešti i sa tim gvožđem, mister Holideje? – Dok je zakopčao opasač i isprobao da li se revolver lako vadi iz futrole. – Sledeći put kada me taknete nogom, Hordene, videćete koliko sam vešt – rekao je i seo da navuče čizme. Horden je ostao stojeći pored njega, usjaktalih očiju. – Slušajte, mister Holideje, da jedno isteramo na čistinu. Ne sviđa mi se vaše prisustvo u karavanu. Ali, pošto je Bib bio budala da se kocka, a posle toga još veća budala da vas prihvati kao ortaka, makar privremenog, ja tu ne mogu ništa. Trudiću se da to iskoristim najbolje i najviše što mogu. Ali, moraćete da radite ono što ja kažem i kada ja kažem. – Dok je završio obuvanje čizama i ustao. Oko njih je vladala tiha noć i ništa se nije čulo sem kretanja nekolicine goveda koja su birala mesto gde će leći posle obilne paše. – Jeste li završili, Hordene? – zapitao je Dok. – Da, završio sam što se tiče posla, Holideje. Ostaje još da vam kažem da se držite dalje od Ele. Ako samo primetim da piljite u nju, sabiću vam zube u grlo. – Već spreman da se udalji, Dok je lagano okrenuo i

hladno pogledao Hordena. – Gledam тамо где ми је воља, mister. Тако сам се до сада понашао и не покушавајте да тај мој начин понашања промените. – Horden се намрштио. – Ја бић мало променио ваћ начин понашања, mister Holideje, када не би постојала опасност да уплашим стоку. – Kadgod poželite, biću vam na raspolaganju – rekao je Dok. Zatim se okrenuo, digao svoje sedlo sa zemlje i uputio se prema zategnutom užetu za koje su bili vezani konji. Kada je osedlao svoga ždrepcu nečujno se vinuo u sedlo, a onda ga je poterao pored krda. Kroz providnu tamu ugledao je Li Trenta i Džima Svenija kako mu se, obilazeći krdo, približavaju s druge strane. Kad su se sreli, Dok je zaustavio konja.

– Smena – rekao je kratko. Sveni ga je pogledao iznenađeno. – Šta to znači, mister Holideje? Zar ste se pridružili karavanu? – Tačno tako, mladiću. – Sveni je zadovoljno razvukao usne. – Zar to nije sjajna stvar, Li? Još sinoć smo računali da smo srećni što nismo u zatvoru, kad ono nas zadesila ovolika sreća da budemo u društvu čoveka kao što je Dok Holidej. Jesi li upoznao mister Holideja? Mršav i čvornovatih udova mladi čovek po imenu Trent koji je sedeo ležerno zavaljen u sedlu, klimnuo je glavom. – Kladim se da će nam vaše prisustvo kod logorske vatre učiniti interesatnijim ovo putovanje – Hoćete li nam pričati i Patridžovim kćerima, mister Holideje? Mislim, sve potanko, do najsitnijih pojedinosti – zapitao je Sveni nesposoban da prikrije svoje interesovanje. Dok je pogledao jednog pa drugog, svestan da u njihovim očima mora izgledati kao nedostižan idol, a

u isto vreme da može zadoviti njihovo prijateljstvo koje mu u toku putovanja može biti vrlo korisno. Horden mu je jasno stavio do znanja da nije prijateljski raspoložen prema njemu. Bib će morati više da pazi na svoju kćer, a pored drugih razloga i ta činjenica ga neće učiniti bolje raspoloženim prema njemu. Hep Heskomb, iskusan stari gonič i učesnik u mnogim karavanima, biće uglavnom ograničen na kola i spremanje obeda. Prema topme, ova dvojica mladića biće za sledećih sedam dana njegovi prijatelji i u dobru i u zlu. – Vraga! – rekao je sa ciljem da im polaska. – Šta bih ja mogao da ispričam što dvojica takvih lafova kao što ste vi već nisu čula ili doživela? – Sveni ga je pogledao sumnjičavo. – Da li vi to sa mnom terate šegu, mister Holideje? – Ni govora. Pa, video sam te kada si se u salunu umešao u tuču, a Trent je bio pored tebe. – I Trent je podozrivo odmerio Doka, a onda je pogledao Svenija da bi pročitao šta ovaj misli.

– Ja mislim da nam se vi ipak podsmevate. Časna reč to nije način da se ophodite sa nama. – Dok je digao ruku kao da se brani od nečijeg napada. – Čekajte malo, stišajte se. Kazao sam samo da ni ja nisam neka velika marka i da sve što mogu ja, nije ništa više nego što možete vi. Razmislite, nije li tako? – Sveni je naglo digao glavu i pogled mu je postao tvrd. – Ja smatram da nije. Mislite da vas nisam posmatrao kada ste makljali Kelija Patridža i njegovog brata Bena i kad ste posle toga bacili Kulsona preko šanka? Sve sam video, a vi posle svega nemata ni jednu jedinu ogrebotinu. – Sreća – rekao je Dok. Sveni je dunuo kroz nos. – Đavola

sreća. Video sam koliko ste brzi i koliko imate samopouzdanja. Zato mi nemojte nabacivati te pošalice o tome kako smo isto toliko vešti ili još veštiji nego vi, mister Holideje. Ne kažem, ako bi došlo do nečega, ne bismo pognuli glavu, to mogu da jemčim, ali, inače ne bih drugo ništa smeo da tvrdim. – Nisam ni ja mislio ništa drugo – rekao je Dok samouvereno, osetivši da su dvojica mladića donekle uvređeni njegovim stavom što on nije želeo. Ne bi li i on bio isto takav pre nekoliko godina kada je počeo da shvata da je sam protiv celog sveta i da nema nikoga od koga bi mogao da traži pomoć? – Čujte – nastavio je – našao sam se u karavanu sa vama, i želim da putovanje bude što lakše. Vi pomozite meni, a ja ću vama. – Mi da pomognemo vama? – začudio se Sveni. – Kako? – Jedan čovek može da vredi dosta, ali, tri čoveka svakako vrede daleko više. – Sveni je sinuo od zadovoljstva i pogledao Li Trenta. – Znači li to da hoćete da se družite sa nama, mister Holideje? – Recimo da je tako – složio se Dok. Sveni je proverio krdo i pošto je na njegovo zadovoljstvo našao da je stoka mirna, nastavio je. – Pa, dobro, zaboravićemo da u početku nismo našli zajednički jezik, ali, očekujemo da ćete nam ispričati sve u vezi sa Patridžovim kćerima ili ako već nećete ništa poimence, onda o ženama uopšte. Ali, samo čistu istinu. Mi možda nismo baš iskusni sa ženama, ali nešto smo u životu ipak videli i znaćemo da odvojimo istinu od laži.

– Dogovoreno – rekao je Dok. Sveni je okrenuo konja i pogledao u pravcu logorske vatre, koja je jedva tinjala kao užareno ugljevlje. – Onda računajte da

smo drugari, mister Holideje. Pred nama je, ako niste znali, prilično velika peščana pustinja, i mislim da ćemo morati da se smenjujemo na straži svake noći. Ali, kada pridemo nadomak Pebl Ridža, a to će biti možda u roku od nedelju dana, mister Bib će pustiti stoku da se malo podgoji u jednoj travnoj dolini na neke četiri milje daleko od grada. Pretpostavljam da ćemo se tamo zadržati dva do tri dana, a toliko vreme će biti dovoljno da se operemo, očistimo, odmorimo i sve ostalo, pa čak i da se dosađujemo. Onda ćete nam ispričati sve od A do Š i ništa nećete izostaviti.

Dok je klimnuo glavom. Trent je pri- terao konja do Svenijevog, ćutke je klimnuo glavom Doku poželevši mu na taj način prijatnu noć, a onda je pošao ispred svoga druga pored krda, prema logoru. Čim su se njih dvojica izgubili sa vidika, Dok je poterao konja pedesetak metara dalje iza poslednjeg govečeta i digavši pogled, osmotrio nebo. Procenio je da do izlaska sunca ima najviše još dva sata. Leskomb će pripremiti doručak pre izlaska sunca i tako će svi doručkovati pre nego što on završi dežurstvo. Posle toga će Horden verovatno dati znak da krdo krene. Osmehnuo se u sebi. Horden će učiniti sve da mu boravak u logoru učini što težim. Ali, Dok nije bio neiskusni ni slabić, imao je i ranije prilike da se suoči sa tegobama i da oseti svu težinu života goniča krda. Za svog života, imao je prilike da se sukobi sa mnoštvom nevaljalaca koji su bili mnogo opasniji od Kleja Hordena. Pustio je Miga da obilazi oko krda, pitajući se šta muči Hordena. Da nije u pitanju Ela Bib? Nije mogao da nađe ni jedan drugi razuman odgovor.

*

Puna tri dana malobrojni kauboji predano su gonili krdo kroz pustinju i skoro sve vreme Dok je bio na najtežim mestima. Preko noći, kada bi ga Sveni i Trent zamenili da bi nekoliko sati odspavao, Dok je uzimao svoj obrok od Leskomb i jeo ga u blizini konopca zategnutog za vezivanje konja. Spavao je zdravim čvrstim snom, znajući da još nisu stigli ni do oznake koja je označavala polovinu pustinje. No, sve vreme dok je jahao za krdom, odmarao se ili je jeo ukusno pripremljena Leskombova jela, slabo je viđao Bibovu kćer, pa su tim više njegove misli bile zaokupljene devojkom. Ela Bib je u toku ta tri dana našla jedan slab, zamućen izvor koji su goveda požudno ispila, a prethodne večeri uspelo joj je da nađe jednu prilično veliku jamu punu dobre vode, udaljenu nekih dve milje južno od njihovog puta. Bib je zato naredio da se stoka skrene sa trase i potera u pravcu pojila. Te četvrte noći u logoru, Dok se opružio na prostrto ćebe, puštajući da mu nagomilani umor lagano iščili iz udova. Osećao je kao da mu je svaka pora na koži zapušena prašinom. Ali, nije se žalio, uglavnom zbog toga što nije imao kome da se žali, ali, čak i da je imao, ne bi sebi dopustio da Horden, Bib i njegova kći otkriju trenutke njegove slabosti. Dok je tako ležao i razmišljao, odnekuda se pojavio Horden, odmornog i svežeg izgleda i sa pobedonosnim osmehom na licu. – Za sutra smo planirali da pređemo petnaest milja, mister Holideje, i zato ćemo jesti u toku jahanja i nećemo se uopšte zaustavljati. Sem toga, poći ćemo jedan sat pre

izlaska sunca. – Time ćete satrti vaše ljude – rekao je Dok. – Izdržaće oni, mister Holideje. Više sam zabrinut kako će taj napor izdržati gradski gospodin vašeg kova. – Nemojte biti zabrinuti za mene – rekao je Dok. – Izdržaću i ja. – Horden se udaljio nekoliko koraka, a onda se ponovo vratio i stao pored Doka, kao da želi da naglasi svoj superiorni položaj. – Do sada sam bio prilično zauzet na čelu krda, ali, nisam bio previše zauzet da ne bih primetio vaše pokušaje da kod mojih ljudi steknete neke pozicije. Kakvu vi to igru igrate?

– Gonjenje ovog krda je moja glavna igra, Hordene, i u tome imam dosta posla. Ali, izdržaću. – Možda biste više voleli da se zabavite milovanjem svile i ženskog rublja, je li? – Naravno da bih – priznao je Dok. – A kako stoji stvar sa vama, Hordene? – Šta kako stoji stvar sa mnom? – Dok je sedeo na svom mestu sit do grla njegovim nadmenim ponašanjem. – Slušajte mister, vi i ja smo se dogovorili da vi ostajete nadzornik i šef personala. Neka to ostane i dalje tako, ali, vi mene ostavite na miru. Radim ono što sam se dogovorio sa Bibom i nastaviću to da radim sve dotle dok mi se sklanjate s puta. Je li jasno? – Horden je vrhom čizme udario u zemlju i komadići zemlje i prašine su prsnuli Doku u lice. To je bila uvreda, uvreda smišljena da izazove. Dok je shvatio da ga Horden bocka ne bi li ga namamio u obračun, ali, Dok nije bio od onih ljudi koji bi nepromišljenošću dozvolio da ga neko nadmudri na taj način. Hteo je pre svega da otkrije razlog tome, a u ovom slučaju nije mu bilo sasvim jasno zašto Horden tako postupa. Sve vreme radio je sve ono što mu je re-

čeno, i što je još važnije, bio je daleko od Ele Bib, pa Horden nije imao razloga, bar vidljivog razloga za ljubomoru. – Holideje, kada ćete prestati da mi govorite šta da radim i kuda da idem? – zapitao je Horden. Dok je pošao da ustane, ali je istog trenutka Horden zamahnuo nogom i izbio mu je oslonac. Dok se otkotrljao u stranu i skočio na noge, pre nego što je Horden mogao da mu se približi. Ugлом očiju video je Trenta i Svenija koji su sedeli u sedlima svojih konja i posmatrali. Sem njih, u blizini nije bilo drugih svedoka. Dok je razmišljao da li da odmah pokaže Hordenu gde mu je mesto ili da obračun ostavi za kasnije. Mogao ga je sa nekoliko dobrih udaraca svesti na pravu meru, ali se plašio da će u tom slučaju Horden potegnuti revolver, a na to nije mogao da odgovori drugačije nego ravnom merom. Šta bi se dalje desilo bilo je jasno, jer u pustinjskom stampedu teško da bi neko mogao da prikupi razbežalu stoku koja bi od žeđi verovatno u celosti nastradala. Smogao je snage da se smiri, i obratio se Hordenu rečima. – Reću ću vam nešto, Hordene, i želeo bih da to zapamtite. Ako mi priđete na bliže od jednog koraka, zažalićete zbog toga.

Horden se samouvereno osmehnuo i koraknuo napred dva dugačka koraka. – Je li ovo dovoljno blizu? – zapitao je. Dok ga je kratko vreme radoznalo posmatrao, a onda je nezainteresovano slegnuo ramenima. – Mister, ono što vas muči, mene u svakom slučaju ne muči. Prema tome, izoštrite vaše zube na slanini i grašku. – Horden se nasmejao glasno. – Veliki ste laf kada su u pitanju žene i veliki laf u odnosu sa ljudi-

ma. Trebalo je da od vas očekujem velike zvučne govorancije, jer ste u tome sigurno veliki stručnjak. – Dok je pošao prema njemu i rukom ga uklonio u stranu, a Hordenova pesnica je bezopasno fjučknula iznad njegove glave. Zamahnuvši čebetom, Dok ga je nabacio preko Hordenove glave a onda ga sapleo i gurnuo tako da se Horden srušio na tlo. Čak i tada Dok je bio spreman da se sukob završi na tome. Ali, Klej Horden je mislio drugačije. Pošto je ustao na noge, zbacio je čebe sa glave i ratoborno se upiljio u Doka. Žila mu je od ljutine nabrekla na čelu, a usne su mu bile stisnute u tanku liniju mržnje. Servao je očima od ljutine. – O kej – procedio je kroz zube. – O kej! – Samo jedna sitnica je potrebna da krdo krene u trk – opomenuo ga je Dok. – Neka krdo ide do đavola, Holideje. Neću dozvoliti da mi neka skitnica dođe u karavan i da me ponižava. Što se mene tiče, vaša uloga je ovde završena. – Dok je umorno uzdahnuo i čvršće se oslonio nogama o tlo. Znao je da više ne može odlagati obračun. Horden se napravio kao da će krenuti na desnu stranu, ali se odmah vratio nazad i zamahnuo svom snagom prema Dokovoj glavi. Dok je rukom dočekao udarac, ali se i dalje uzdržavao da se svom snagom baci u borbu. – Vi ste obična nerazumna budala, Hordene – rekao je. Horden je nešto gadno rekao i jurnuo na Doka, krećući se začuđujuće hitro i elastično za tako krupnog čoveka. Serija njegovih munjevitih udaraca snažnih kao udarci čekića, zasuli su i omekšali Dokov gard, ali, baš kada je Horden bio u mogućnosti da zada aperkat Doku, ovaj je munje-

vito zadao udarac levicom u njegovo nezaštićeno lice.

Na Hordenov jauk, nekoliko obližnjih goveda je skočilo na noge i Sveni i Trent su poterali konje prema njima da ih umire. Sveni je uzrujano doviknuo dok je Horden rukom brisao krv sa nosa i usana. – Do đavola mister Hordene, zar danas nismo imali već dovoljno glavobolje. – Nosi se do vraga i ne mešaj se, Sveni – doviknuo mu je Horden kratko, a onda vitlajući rukama ponovo skočio prema Doku. Dok je vrlo dobro znao da bi sledeći jauk ili neki oštar glasniji šum mogao dići u trk celo krdo i da bi to značilo ne samo napornu i tešku noć i sledeći dan za sve njih, nego najverovatnije i gubitak većine krda. Dočepao je Hordenovu zamahnutu ruku, okrenuo ju je vešto oko sebe i istovremeno mu podmetnuo nogu. Horden je psujući tresnuo na zemlju, a Dok je legao preko njega. Dograbbivši Hordena levom rukom za grlo, Dok mu je preteći prineo desnu pesnicu do lica. Rekao je sikćući od ljutine: – Odložimo ovaj obračun dok ne stignemo u Pebl Ridž, Hordene. Onda ću biti spreman da izađem u susret vašim zahtevima ako vam dotle pamet ne dođa u glavu. – Horden se upinjao da se izvuče ispod Holideja, ali, uprkos svojoj snazi nije mogao ni da mrdne. Dok ga je držao stisnutog kao da je težak čitavu tonu. Horden je stenjao, lice mu je bilo zamazano krvlju, a tanak mlaz krvi još uvek mu je curilo iz nosa, ali, nije nameravao da se preda. Psujući, Dok je napeo svu snagu da ga zbacila sa sebe, baš u trenutku kada je dojahao Klarens Bib. – Dolazi mister Bib – uzviknuo je Sveni užurbano. Dok je popustio stisak oko Hordenovog

grla i bez napora je ustao, vukući isto- vreme Hordena da i on ustane. Zatim je pokupio svoje ćebe i pošao da se uda- lji, no u tom trenutku Bib je stigao na poprište borbe i zaustavio konja. Net- remice je posmatrao Doka i Hordena, a zatim Svenija, i tek tada se obratio Hor- denu. – Šta se to događa, Kleje?

Horden je rukavom izbrisao krv sa li- ca i namrgodeno pogledao Doka. Videv- ši na Svenovom mladalačkom licu izraz zabrinutosti, Dok ga je upozorio odma- hivanjem glave da čuti i da se pravi da nije video ništa. Sveni je nešto promr- mljao sebi u bradu i okrenuo konja, očig- ledno zainteresovan samo za krdo. – Ja postavih jedno pitanje, Kleje – pras- nuo je Bib. – Šta se desilo sa tvojim no- sem? – Ja sam ležao maločas na zemlji, tamo na onom mestu – odgovorio je Dok umesto Hordena, pokazujući ru- kom mesto gde je ležao. – Horden je naišao, nije me video i sapleo se preko mojih nogu. Izgleda da je trebalo da budem pažljiviji u izboru mesta za spa- vanje. – Bib ga je sumnjičavo pogledao, a onda je pogledao ponovo Hordena. – Je li to tačno, Kleje? – upitao je. Horden je još jednom, rukavom obrisao lice. – Prilično tačno, mister Bibe – promrml- jao je. – Sto mu gromova, „prilično tač- no“ nije dovoljno jasan odgovor, Kleje. Da se niste ti i Holidej potukli? – Tako je kao što sam vam rekao, mister Bibe – ponovo je odgovorio Dok. – A sad bi bilo bolje da smenim Trenta. Njemu i Sveniju će trebati mnogo odmora, a noć nije previše duga. Ako nameravamo da sutra pređemo petnaest milja, moraće- mo da prikupimo svu snagu. – Petnaest milja? – graknuo je Bib začuđeno. – Ko je uopšte rekao nešto o nekih petnaest

milja? – Tako mi je Horden rekao, zbog toga je i došao ovamo. Rekao mi je da ćemo krenuti jedan sat pre izlaska sun- ca, da treba da uzmem hranu sa sobom i da jedem u sedlu. – Bib se trgao i isp- ravio u sedlu. – Jesi li to stvarno imao na umu, Kleje? – pitao je svog nadzor- nika. Horden je klimnuo glavom, ozbi- ljan u licu. – Po mom mišljenju bolje da prelazak preko pustinje skratimo sa sedam dana na svega pet. Ela kaže da na deset milja ispred nas nema ni kapi vode, a može biti da je nema ni dalje iza toga. Zato bismo morali da stoku goni- mo sa više žestine, baš zbog vode i pa- še. Bib je ponovo zamišljeno skrenuo pogled do Doka, a zatim do Svenija koji je i dalje sedeo na konju i osluškivao. – Pa, mislim da je i mene trebalo kon- sultovati pre donošenja odluke – re- kao je.

– Nameravao sam da razgovaram sa vama, gazda, pre nego što krenemo – odgovorio je na to Horden. – Hteo sam pre toga da obavestim ljude da ne bi bi- lo nekog zastoja. – Bib je izvesno vreme čuteći razmišljao, a onda se okrenuo Doku. – Šta mislite, da li ćete moći da izdržite ceo dan bez smene, Holideje? – Ako ne budem mogao, naći ćete me zatrpanog slojem prašine. – Ne želim u ovom trenutku pošalice, Holideje, od- luka je ozbiljna – rekao je Bib nabusito. – Postavio sam vam jednostavno nepo- sredno pitanje, i voleo bih da dobijem adekvatan odgovor. – Izdržaću, kako da ne – odgovorio mu je Dok. – Mislim da mogu da izdržim sve što bi u nekom karavanu moglo da se odigra. – Reka- vši to, okrenuo se i pošao, dajući time do znanja da je razgovor završen, zatim je osedlao svoga konja, savio ćebe u rol-

nu i stavio ga pozadi sedla, a na kraju skinuo svoj opasač sa revolverima sa jabuke sedla. Opasujući opasač oko bedara, namignuo je šeretski Sveniju, a onda je odjahao da smeni Li Trenta. Bio je prilično uveren da ga Horden te noći neće više uznemiravati, i isto tako skoro siguran da Klarens Bib nije bio tolika budala da poveruje da se Horden u mraku sapleo preko njegovih nogu. Sa svoje strane, Dok je bio zadovoljan tokom kojim su događaji krenuli. Bio je dosta svež i čak mu se uopšte nije više spavalo.

*

Rano sledećeg jutra, skoro odmah čim je krdo krenulo sa mesta noćasnog odmora, Dok je na čelu krda, ili tačnije ispred čela krda začuo neku viku i glasne povike. Stoka je odmah počela da se komeša, i zato je Dok pozvao Trenta i Svenija i rekao im da se rasporede duž začelja krda i da budu spremni da poteraju stoku napred, ako bi se nekim slučajem desilo da stoka pođe nazad i jurne pravcem odakle je došla. Sveni je zapitao kakav je smisao te njegove taktike i Dok mu je odgovorio. – Pa, evo u čemu je stvar. Stoka je zbog nečega uznemirena i ako bi odlučila da krene u trk, mogli bismo tada da je poteramo napred umesto da se vrati nazad. – U tom slučaju, naletela bi pravo na mis Bib i starog Leskomba – usprotivio se Sveni. – Oni će imati dosta vremena da se uklone s puta, Sveni, u svakom slučaju ne možemo dozvoliti da se krdo vrati preko onog pakla koji smo juče prešli. – Trent sa svoje strane nije ništa rekao, jer su u tom trenutku ko-

mešanje i vika ispred njih postali glasniji. Goveda sa Svenijeve strane počela su da trče kud koje i mladi kauboj je podbo petama svog konja, ne čekajući više Dokove instrukcije šta da radi, i vičući i mašući šeširom poterao je krdo napred. Na drugoj strani Trent je preduzeo isto, i videvši da su oba momka shvatila smisao njegovih reči i da su se u tom pravcu dobro organizovali, Dok je izvukao revolver i ispalio tri metka u vazduh. Goveda sa krajnjeg začelja krda jurnula su kao sumanuta, prisiljavajući one ispred sebe da jurnu u trk i za tren oka, celo krdo je tutnjalo preko peščane pustinje, dižući oblake prašine, dok su ih Trent, Sveni i Dok gonili da nastave trk. Oblaci prašine su se dizali i zatvarali vidik celog predela preko koga su prelazili, ali je kroz jedan procep u zavesi od prašine, Dok ugledao kola nagnuta na jednu stranu, i Hepa Leskomba koji je ležao, zaklonjen iza njih. Leskomb, ili možda neko drugi, ispregao je konje iz kola, pa je Dok smatrao da je Leskomb van opasnosti i da je najgore što mu se može desiti osećaj usamljenosti koji će ga sigurno obuzeti kada bude ostavljen u potpunoj samoći dosta milja iza zahuktalog krda.

Potpomognut od Trenta i Svenija, Dok je terao krdo da juri više od jednog sata, pre nego što mu je dozvolio da uspori temo. Tek tada i kada se prašina nešto slegla, mogao je da vidi Kleja Hordena na desnom i Klarensa Biba na suprotnom boku krda. Dok je dao znak Trentu i Sveniju da priđu do njega i kada su oni dojahali, on im je rekao kratko. – Pustite mene da odgovoram i raspravim sa Bibom ovo što se desilo. Recite jednostavno da sam vam ja rekao

šta treba da radite i da ste vi to činili. Je li jasno? – Kako da ne – rekao je Džim Sveni kao da se nekome žali. – Niko vas neće osuđivati što ste stoku poterali pet milja napred, umesto jednu milju, Holideje. Časna reč, da se nekim slučajem desilo da je stoka krenula nazad i uhvatila maha, moglo se desiti da neka grla tražimo čak do Kaliko Krika. – Uradite onako kao što sam vam rekao – kazao je Dok glasom koji nije trpeo pogovora. Sveni je nezadovoljno stisnuo usne. – Da uradimo ono što nam se kaže, da ćutimo o tome kako vas je Horden napao, sve se od nas traži nešto što mi ne izgleda baš na svome mestu. Šta je sa vama, mister Holideje? Šta vas muči? – Ne muči me ništa, ali, Bib ionako ima dovoljno briga i nema potrebe da tome dodajemo moje i Hordenove neraščišćene račune, zar ne? – Sveni je nekoliko trenutaka napregnuo to razmišljao o Dokovim rečima i konačno je klimnuo glavom se se slaže. – I meni se čini da je tako, ali, šta će biti ako Horden ponovo navali na vas, mister Holideje. Poslednji put vi ste se uzdržali, što je bilo mudro, ali, moj utisak je da se vi ne uzdržavate često i da vam se ne sviđa ako pred nekim ustuknete. Kako mi se čini, moglo bi se desiti da mu sledeći put odgovorite ravnom merom. – Mogu ja da izađem na kraj sa Hordenom – rekao je Dok. Pogledao je Trenta pravo u oči. – Je li tako, Li? – Trent je slegnuo ramenima. – Ja sam samo najmlađi kauboj, mister Holideje, i slušam ono što mi se naredi. Ako neko počne da gnjavi Džima, u tom slučaju ja sam uz njega. Ali, koliko sam dosada video, vi njega ne gnjavite, a ne gnjavite ni mene, je li tako? – Tako je,

i tako će biti i ubuduće. Onda znači, dogovoreno je – rekao im je Dok i dao im znak da se udalje, jer je ugledao oznojenog i zabrinutog Klarensa Biba kako jaše prema njima. Kada je Bib zategao vođice i zaustavio konja pred Dokom, ovaj je skinuo šešir i čistom maramicom obrisao lice. – Je li neko povređen? – zapitao je.

– Ne, sa nama je sve u redu – bio je Bibov žustar odgovor. – Ali, čini mi se da je Leskomb bio u opasnosti – primetio je Dok. – Da, starac je mogao da strada pod kopitama, Holideje. Ko je ispalio hice iz revolvera. – Ja. – Zašto? – Da bih naterao goveda da trče u onom pravcu kuda ona hoće. Računao sam da će Leskomb biti dovoljno snalažljiv da se snađe i da ćete vi i Horden razumeti šta se događa i da ćete se automatski priključiti mom potezu. – Nismo imali drugog izbora nego da jurimo tamo kuda stoka ide, Holideje – Računao sam da ćete to shvatiti – rekao je Dok bez uzrujavanja. Tek tada je Bib pustio na volju svojoj ljutnji i sav crven od besa povikao je peneći ustima. – Sto mu gromova, mister, sto mu gromova... Šta vi do vraga mislite? Ko ste vi? – Dok mu je odgovorio bez uzrujavanja isto kao i maločas. – Goveda su prešla priličnu razdaljinu za kratko vreme, Bibe, umorila su se i sada će nastaviti sasvim laganim hodom dok iz njih ne iščili mahovitost. Smatram da sada ne bi trebalo stati, već treba nastaviti laganim tempom. – Vi smatrate! Vi! – Dok je potvrdno klimnuo glavom. – Ne govorite mi tako sa visine, Bibe, kao da ne znam šta radim. Leskomb je zdrav i čitav, jedino će trebati da uhvati zapregu koju je pustio. Sem toga, i kola treba malo

da popravi. Koliko sam mogao da vidim izdaleka, izgleda mi da mu je jedan točak slomljen ili možda samo par paoka. – Nemoguće – dunuo je Bib kroz nos. – To su potpuno nova kola, kupljena tek pre godinu dana. Leskomb ih redovno proverava i lično ih podmazuje kada je to potrebno. – Znam šta sam video, Bibe. No, bez obzira šta se desilo, kola su nakrivljena na jednu stranu i zato bi bilo najbolje da se neko vrati i pomogne starcu.

Bib je dugo netremice sekao pogledom Doka pre nego što je skrenuo pogledom prema krdu koje je mirnim hodom išlo napred. U daljini je mogao da vidi Hordena koji je na desnom boku krda, vraćao u gomilu nekoliko raštrkanih goveda, dok su Sveni i Trent već bili zauzeli svoja mesta na zadnjim bokovima izdužene mase rogova i leđa. Brišući lice šakom, Bib je promrmljao. – Večeras, čim se ulogorimo, Holideje, dođite do moje logorske vatre. Ne računajte da je ovo konačno. – Dok je klimnuo glavom i prošao pored njega, da bi zauzeo svoje mesto iza krda, ali, kada je video da je Bib pošao natrag ka mestu gde su ostavili Leskombu, on mu je doviknuo. – Bilo bi dobro da najpre uhvatite konje. To će vam uštedeti znatno vreme. – Ne čekajući da vidi Bibovu reakciju na njegov savet, Dok je pošao za poslednjim govedima i krdu i ostatak dana proveo je mučeći se i gutajući prašinu i goneći pred sobom umorna i lenja goveda koja su pokazivala želju da skrenu u stranu. Tek negde kasno popodne ugledao je Biba i Leskombu koji su im se brzo približavali sa desne strane krda. Kada su konačno prošli pored njega, i uputili se ka čelu krda, gde su

bili pre stampeda, Dok je izvadio svoju tabakeru i odabrao jednu cigaru, razmišljajući o tome kako da kraj ovoga dana učini sebi što manje zamornim i što udobnijim. Pred zalazak sunca, bio je sav siv od prašine. U tom trenutku činilo mu se da bi vrlo rado dao hiljadu dolara koje mu je Bib dužan, samo kada bi mogao da se okupa. Pomisao na reku oživela je u njemu i pomisao na travni proplanak na obali, i dve mlade lepe žene sa kojima je tamo vodio ljubav. Jedva primetan osmeh zaigrao mu je na usnama.

*

Ela Bib je zaustavila konja i sjahala iz sedla naizgled umorna kao pas. Uprkos činjenici da joj je, kada je skinula šešir sa širokim obodom kosa ostala slepljena za glavu i uz njeno lepo lice, Ela nije ni pokušala da je pokretom ruke rastrese. Ostavljajući konja vezanog za prednji deo Leskombovih kola, ona se umornim koracima uputila do jednog debela pored vatre i bez trunke gracioznosti skljkala se na njega. Mršteći se, Bib ju je zapitao. – Jesi li imala sreće, kćeri? – Ela je bez trunke oduševljenja potvrdno klimnula glavom. Oko tri sata jahanja ispred nas je jedan mali potok. Potok se skoro presušio, ali, biće dovoljno da se goveda napoje. – Ima li trave? – Ela je odmahнула glavom. Bib je dao znak Leskombu da njegovoj kćeri donese večeru, a onda se okrenuo Doku. – Pa, dobro, Holideje, da nastavimo tamo gde smo danas stali. Vi ste ispalili hice iz revolvera i naterali krdo u trk. Poričete li to? – Naravno da poričem – odvratio je Dok kratko.

Bib se jako namrštio i iznenađeno pogledao svog sagovornika. – Poričete? – Dok je klimnuo glavom. – Ostajem pri onome što sam jutros rekao, Bibe. Goveda su već bila uskomešana, a neka od njih su potrčala, uplašena galamom koja se čula na čelu krda. – Galamom? – zapitala je Ela Doka, gledajući ga pravo u oči po prvi put od onda kada su se njihovi pogledi sreli u pansionu u Kaliko Kriku. Bib je objasnio. – Na Hepovim kolima slomio se točak. Neka me vrag nosi kako je to moglo da se desi, ali, desilo se. Dva paoka na točku su se slomila i krug se ulegnuo. – Ela je pogledala Leskomba koji je samo slegnuo ramenima ne dajući nikakvo objašnjenje za udes. Bib je nastavio. – Naravno, kada dođe do tako nečeg kola su se nagnula na jednu stranu. Šerpe i lonci su poleteli po kolima i to je pričinilo toliko buke da bi i mrtvog probudilo, a goveda su se uplašila i počela nervozno da reaguju. Posle toga, Holidej se našao pametan da ispali nekoliko metaka iz pištolja i krdo je poterao u stampedo. – Na kocki je bilo ili da ga poteram napred ili pustim da se goveda razlete u svim pravcima – objasnio je Dok gledajući Elu. – Kako se kasnije pokazalo, moj potez nije bio loš, a mi smo za relativno kratko vreme prešli priličan deo lošeg terena.

– I naravno, rizikovali smo da pregazimo Hepa, mene i Kleja – rekao je Bib ljutito. Ela je viljuškom zahvatila grašak sa svoga tanjira i prinoseći viljušku ustima zagledala se ozbiljno u svoga oca. – A gde je Klej? – upitala je. – Ne bi li i on trebalo da bude ovde kada si već doveo mister Holideja da s njim razgovaraš? – Kako to misliš? – zapitao ju

je Bib. – Pa, čim si ga doveo u naš logor, što je suprotno onome što si prvog dana rekao, i ostavio Svenija i Trenta same kod krda, onda znači da je taj razgovor važan. A važnim razgovorima treba da prisustvuje i Horden, zar ne? – Bib je pogledao prema Holideju i video da ovaj mirno sedi kao da ga se ništa ne tiče. Bib je odgovorio svojoj kćeri. – Klej proverava da li je krdo mirno. Uskoro će se vratiti. Što se tiče razgovora sa Holidejem, taj razgovor i nije za nekoga drugog sem za nas dvojicu, Ela. – Dobro, onda možemo da nastavimo, tata – rekla je Ela i oštro i prkosno pogledala Doka, da bi otkrila kako joj se ovaj ljubazno osmehuje. Rumenilo je oblilo lice. – Pa, slušaj, ne znam tačno šta je Holidej nameravao jutros kada je ispalio ona tri hica. No, proveravao sam kod Svenija i Trenta i obojica su mi potvrdili da je Holidej postupio na najbolji mogući način. A što se tiče zašto je on ovde, razlog za to je dosta jednostavan. Želeo sam da mu još jednom stavim do znanja da iako smo ovaj put imali sreće i žrtava nije bilo, ne želim da on niti bilo ko drugi donosi odluke koje mogu dovesti u opasnost bilo krdo ili nekoga od ljudi. – Zar misliš da će te mister Holidej poslušati, tata? – zapitala je Ela. – A zašto ne bi? – Pre svega zato što ne mora da te sluša. Vas dvojica ste formalno u istom položaju i koliko on zavisi od tebe, toliko i ti zavisiš od njegove volje. Sem toga, moraš znati još jednu stvar, da je mister Holidej posebnog kova – rekla je Ela promuklim glasom. – Čovek koji se na svoj način probija kroz život, koji ne poštuje ništa, bez obzira na vrednost i značaj toga što mu se postavlja na putu, koji sebe smatra višim

i boljim od svakoga drugog. Misliš li da će taj i takav čovek poslušati ono što mu kažeš?

– Zar mislite da ja baš tako gledam na život? – zapitao je Dok. – Da, baš tako, i ne pokušavajte to da poreknete – izbacila mu je Ela u oči. – Ranije jutros razgovarala sam sa Klejom i on mi je o vama rekao nekoliko stvarčica. – Šta na primer? – pitao je Dok. Gledao ju je i činilo mu se da je ovako ljuta još lepša nego obično. – Na primer da se ulagujete mladim kaubojima, da laskate starom Hepu i da na sve moguće načine pokušavate da Kleju otežate položaj. Ali, trebalo bi da već jednom prekinete s tim, mister Holideje, jer takvim svojim ponašanjem ne postižete nikakav efekat ni na koga u ovom logoru. – Klarens Bib je gledao čas Holideja, čas Elu, iznenađen i zbunjen ljučinom svoje kćeri. U jednom trenutku, kada mu je bilo dosta slušanja, zapitao je ljutito. – Je li tačno, Holideje, to što Ela govori? Je li tačno da pravite više neprilika nego što mi je rečeno? – Koliko je meni poznato, Bibe, to nije tačno. Nemam nikakvog razloga za to, jer je uspeh ovoga putovanja i u mom interesu isto toliko kao u vašem. Zar to nije logično? – To je logično, Holideje, ali, u svom životu sam naišao na razne tipove, a ovo što čujem dovodi me u zabunu. – Mister Bibe, ja se držim našeg dogovora. Radim svoj posao i bolje nego što mi je rečeno, i pristajem da slušam goreg od sebe, iako ne moram. Sa kaubojima se retko viđam, a što se tiče Hepa, mislim da stari nema ništa protiv mene. – Hepe! – doviknuo je Bib i Ela je pogledala Holideja kao da ga upozorava šta će sada biti. No, istovre-

meno je veštim pokretom ruke uklonila kosu sa vrata i ramena, pri čemu je nesvesno, koketno pogledala Doka. Leskomb se pojavio iza kola sa hranom i zapitao. – Je li to mene neko zvao? – Ja sam te zvao, Hepe. Šta to ima između tebe i Holideja? – Između mene i Holideja? – ponovio je Hep tupavim tonom. Bib je duboko uzdahnuo i nestrpljivo pogledao starog kuvara. – Da, čujem da ti i Holidej otežavate posao Kleju Hordenu. – Otežavam posao Hordenu? – ponovio je Hep još uvek ne shvatajući suštinu pitanja. Bib je duboko uzdahnuo, ali, sada više nije mogao da prikrije svoje nestrpljenje. – Za ime božje, ne ponavljaj sve što ja kažem. Hepe. Šta znaš o tome da Holidej pričinjava neprilike Hordenu?

– Ne znam ništa o tome – rekao je Leskomb tiho. – Holidej obično dođe, uzme svoje jelo i zahvali mi, što niko drugi ne čini, i onda se mirno udalji. Sve vreme nisam ga čak ni video sa Hordenom. – Bib je pogledao svoju kćerku i pogled Elinih očiju postao je tvrd kao kamen. – Hepe, zar ne misliš da ti se mister Holidej ulaguje, da ti laska sa ciljem da osvoji tvoje simpatije? – Na Leskombovom licu ukazao se izraz još veće zbunjenosti. – Mislite zbog toga što mi zahvali kada uzme jelo, i što mi kaže da je moja kafa najbolje, mis Ela? Ako mislite na to, onda je sigurno da mi Holidej laska. Ne znam sa kojim to ciljem radi i da li uopšte ima neki cilj, ali, reći ću vam nešto, to mi se dopada i nadam se da će nastaviti tako da mi govori. Radim za vašeg oca skoro punih dvadeset godina i ne mogu reći da sam čuo da je sve to vreme makar promrmljao nešto od zadovoljstva kada

ga poslužim. A jedva malo više sam čuo od vas, mada vi često tvrdite da znate kako se treba ophoditi sa ljudima, mis Ela. A sada, ako nemate ništa protiv, imam posla i moram da se udaljim. Treba da spremim kolače, a takođe i da pregledam točkove na kolima. Ela je prebledela i na licu joj se ukazao izraz unutrašnje napetosti a Dok je zapazio da je Bib šakom diskretno zaklonio osmeh koji mu je zaigrao na usnama. Ona, kada je Leskomb pošao da se udalji, Ela je doviknula za njim. – Zar nikad nisi čuo da su se Holidej i Klej svađali, Hepe? – Leskomb je zastao i odrečno odmahnuo glavom. – Ah, sve vreme slušam Hordena kako nešto govori, ali, nešto govori sam sa sobom. Mislim da se ljuti ni zbog čega. Ali, da sam čuo njega i mister Holideja da se svađaju, ne, nisam ih čuo da se jedan drugome obraćaju, mada priznajem da me se to ne bi mnogo ticalo.

– Da te se ne bi ticalo? – zapitao je Bib. Leskomb je pokazao na novi točak na kolima. – Jedina stvar koja mi je važna i za koju znam je da mi se i ovaj drugi točak nije slomio sam od sebe, a Holidej sigurno nema nikakve veze s tim. Nikada nije bio u blizini kola i sam i dovoljno dugo da nešto pokvari. – Ela je bila zaprepašćena tim kuvarevim nagoveštajem. – Ne misliš valjda da kažeš da Klej ima bilo kakve veze sa točkom, Hepe? – Ne mislim ništa, ali znam samo da ni vi ni vaš otac ne biste imali nikakve koristi od slomljenog točka, a isto tako ni mister Holidej. Što se tiče onih žutokljunaca Svenija i Trenta, oni su još uvek slinavi da bi znali kako se može oslabiti točak, tako da se polomi ne odmah nego posle izvesnog vre-

mena. – Bib je lagano ustao i Ela mu se nehotice pridružila. Dok je bio svestan da za trenutak niko ne obraća pažnju na njega. Ispio je svoju kafu i ustao sa svog mesta pored vatre. Bib je zapitao ostrim tonom. – Šta time hoćeš da kažeš „da se ne polomi odmah nego posle izvesnog vremena“? – Baš to što sam rekao, mister Bibe. Točak se nije polomio odmah, već tek pošto je prešao nekoliko stotina metara. Ne kažem da je neko razglavio jedan ili dva paoka na točku i da je otkovao kružni okov sa drvene konstrukcije. Ja samo kažem da kada su kola pošla i kada je teret u kolima nalegao na one razglavljene paokke, a kružni okov zato što je bio razglavljen, nije ravnomerno raspodelio teret, da su se u tom trenutku paoci polomili i da se ceo točak skljojao. Kažem samo to, a vi razmislite o tome što sam rekao. – Leskomb se ponovo okrenuo da pođe, ali ga je Bib zgrabio za ramišicu i okrenuo prema sebi. Rančerovo lice bilo je blede od besa, kao papir. – Da li ti to nekoga optužuješ, Hepe? – zapitao je. Leskomb je odrečno odmahnuo glavom. – Ne, ne optužujem nikoga, samo kažem da od toga momenta pa nadalje nikome neću dozvoliti da priđe blizu mojim kolima, a to važi i za vas i vašu kćer. Kada su se danas poda mnom kola prevrnula, mogao sam da polomim vrat i to jednom zauvek, i ne želim da mi se tako nešto još jednom dogodi. – Vrag te odneo, Hepe – prasnuo je Bib. – Ja i moja kćer ćemo se kretati gdegod nam je volja u ovom karavanu. – Kako god želite, mister Bibe, ali onda bih vam savetovao da budete spremni da sami terate ova kola umesto mene. Kao što sam vam rekao, od sada pa

ubuduće nikome više neću verovati. — Hep se okrenuo i odlučnim koracima se udaljio i nestao iza kola, ostavljajući Biba da zuri za njim. Ozbiljna i namrštena Ela je ćutke stajala na svom mestu.

— Da li sam još uvek nekome potreban? — upitao je Dok mirno, ali je ton njegovog glasa kao nož presekao tišinu. — Ne — viknula je Ela ljutito, ali je skoro istovremeno pritisnula rukom usta da bi prigušila svoj povik. Lice joj je oblilo rumenilo i dok je njen otac iznenađeno zurio u nju, devojka se okrenula i žurno uputila ka svom konju. Bib je nešto promrmljao sebi u bradu, a onda se okrenuo prema Holideju. Odjednom je izgledao kao čovek iz koga su istekli poslednji atomi energije. — Ne obraćajte pažnju na Hepa — rekao je tiho. — On veoma često daje sebi tako oduška. — Jesu li to njegova kola? — pitao je Dok. — Na Dokovo iznenađenje, Bib je potvrdno klimnuo glavom. — Da, to su njegova kola, i mislim da ima pravo da vodi računa o sebi. Ali, nemojte dopustiti da njegov stav prema Kleju bilo kako utiče na vas, Holideje. Sa Hepom je tako. On ili voli ljude ili ih ne voli. — A kako izgleda, ne voli Hordena? — Bib je zažmirio. — To nisam rekao, Holideje. — Ne, niste rekli — složio se Dok. Osmehnuo se starom rančeru, okrenuo se na petama i čvrstim koracima otišao do kuhinjskih kola i tamo, dovoljno glasno doviknuo. — Jednu duplu kafu, stari moj. — Biće mi zadovoljstvo da vam je spremim, mister Holideje — začuo se brzo Hepov odgovor.

Dok se Holidej udaljavao, Bib je sebi u bradu prošaputao nekoliko kletvi, a onda se uputio za svojom kćerkom. Zatekao ju je kako rasedlava konja i kada

je sa njegovih znojem ovlaženih leđa skinula sedlo, on ga je prihvatio i spustio na zemlju. Ela mu se toplo osmehnula, a onda se nagnula napred i nežno ga poljubila u čelo. — Ako nije jedno, onda je drugo, tata. Uvek nas nešto mora mučiti. Šteta što se to dogodilo na našem poslednjem dogonu. — Bib joj nije odgovorio ništa. Držeći je za ruku vratio se nazad do vatre. Seo je i zamišljeno se zagledao u plamene jezike koji su veselo poigrali. — Ja se slažem sa Hepom — rekao je najzad. — I ja bih se složila, tata, ali, nadam se da ne veruješ ono što je rekao? — Ono što se odnosi na Kleja? — Da. — Ne, ne verujem. Šta bi Klej mogao dobiti time što bi nas vremenski zadržao? — Ela je odmahнула glavom. — Apsolutno ništa. — Onda se zamišljeno zagledala u vatru i posle toga zavladała je duboka tišina koju je Bib prekinuo tek posle nekoliko minuta. — Sveni i Trent takođe vole Holideja — rekao je tiho. Ela se netremice zagledala u njegov oštro ocrtani profil. — Njih nije teško impresionirati, tata. Možda su čuli kakav glas uživa kao pustolov i revolveraš. — Uveren sam da su čuli. Bili su u salunu kada je Džerom Patridž došao tražeći Holideja. Ali, znaš šta sam hteo da ti kažem, kćeri? — Šta tata? — Ne izgleda mi da je Holidej na bilo koji način uticao na njih. Hoću da kažem da oni u Holideju ne traže apsolutni uzor. Više bih rekao da im se jednostavno dopada kao čovek, i časne mi reči, moram priznati da ni ja sam ne mogu da se otmem tom osećanju. — Ne možeš? — rekla je Ela oštro. Bib je pružio ruku i nežno, sa puno ljubavi, potapšao ju je po ruci. — Pa, zasada, sve što je učinio bilo je uglavnom dobro, sti-

gao je u pravi čas da Svenija spase iz mora nezgoda, kada je krdo krenulo u stampedo. Od tada jaše pored krda kao običan kauboj, i obavlja poslove na zadovoljavajući način, a sve to ne bi baš morao da čini. Čak se i ne žali. I sada, kada dobro razmislim, vrlo je verovatno da bi se krdo danas razbežalo na sve strane da ga Holidej, Sveni i Trent nisu poterali napred. Ja sam imao dovoljno vremena da im se sklonim s puta, umesto što bismo morali da kružimo po pustinji i prikupljamo rasturenu stoku, mi smo prešli lepo parče puta.

Ponovo zagledana u rasplamtelu vatru, Ela je rekla. – Izgleda mi čudno da je Holidej ostavio utisak na sve u karavanu izuzev na mene i Kleja. Ali, može biti da smo mi pogrešili. Možda ga mi ne vidimo u pravom svetlu kao vi ostali. – Ej, polako devojko – rekao je Bib pokušavajući da je smiri. – Ovo nije rat, a mi nismo na suprotnim stranama. – Pa dobro, tata, može biti da si ti u pravu. Umorna sam već od svih tih priča koliko je Holidej dobar i sposoban, a koliko je Klej loš i nesposoban. – Niko nije ništa rekao protiv Kleja – podsetio ju je Bib ljutito. – Jeste, Hep je rekao, zar nije? I to je rekao na onaj njegov podao, zmijski način, isto kao i Holidej – Ela je ustala od vatre i stresla ramenima kao da želi da se oslobodi nekog tereta koji ju je pritiskao. – Smučilo mi se sve to, tata. Smučili su mi se vrućina, prašina, traganje za vodom i sva ostala gnjavaža. Zašto se ne usredsredimo na što brži prolazak preko ove paklene pustinje i dolazak u predele gde čovek može pristojno da se okupa. – Bib je brzo ustao, uzeo ju je za ruku i okrenuo prema sebi. – Umorna si, Ela. Upozorio

sam te da sve ovo neće biti lako, čak ni sa punom grupom. Ali, ovako bez polovine ljudi, ovo putovanje je preveliki napor za tebe. Sutra ću ja poći u izviđanje, tako da ti možeš da se odmoriš. – Ela mu se otrgnula iz ruku. – Ne tata, ja ću ići u izviđanje kao i do sada. Ja sam našla onaj skoro presušen potok, ali, u njemu je dovoljno vode da zadovolji naše potrebe za sutra. Posle toga, ko zna? – Naravno – rekao je Bib pomirljivo. – Ko može da zna šta nas još čeka dalje. – Ostao je da gleda za njom dok se ona umorno udaljavala, podsećajući ga na njenu majku koja je tako izgledala u poslednjim danima života, umorna preko svih granica mogućeg, ali nikada toliko umorna da klone i preda se. Voleo je Elu u tom trenutku više nego ikada i želeo joj je sve najbolje. Ali, po prvi put od kako je Klej Horden počeo da pokazuje interesovanje za nju, Bib je počeo da se pita da li je on bio pravi čovek za nju?

Prošavši pored kuhinjskih kola na putu do svog dela logorskog placa, ugledao je starog Hepa kako proverava sigurnost točkova i smeška se sam sebi. Voleo je starog Hepa uprkos njegovoj sporadičnoj natmurenosti i arogantnom načinu ophođenja. Ali, nikada nije znao nijednog kuvara bilo na ranču ili u karavanu sa dogonom stoke, koji je bio zadovoljan svim i svačim. Svi su oni bili ljudi koji su u svemu tražili nešto zbog čega se mora ljutiti i biti namrgođen. Idući nogu pred nogu, Bib je došao do svog ležaja iza kola. Klonuo je umorno na zemlju nadajući se da će bar ta noć proteći mirno bez nepotrebnih neprilika. Činilo mu se da se ne bi mogao po-

peti u sedlo čak da mu je od toga zavisio i sam život.

*

Kada se Dok probudio, nedaleko od njega gorela je mala vatra, a dve osobe sedele su pogurene pored nje. Osetio je miris pržene slanine, graha i kafe. Uspravio se na svom ležaju i seo, a onda se zagledao u široka leđa dvojice Bibovih mladih kauboja Svenija i Trenta. Mada je put sa gonjenjem stoke bio veoma naporan, pa zbog toga Dok nije imao vremena da ovu dvojicu mladića bolje upozna, ono što je o njima znao dopadalo mu se. Računao je da će kasnije kada obojica potpuno sazru i postanu ljudi, ti mladići biti u stanju da se uhvate u koštac sa bilo kakvim tegobama i bilo gde da se na nemirnoj granici nastane i počnu nov život. Ustaviši sa svog mesta, lagano je prišao vatri i bacio na vatru jedan komad suvog drveta. Sveni je digao glavu i pogledao ga, dok je Trent ostao zauzet prevrtanjem slanine i mešanjem graha. – Nadao sam se da ćemo večeras dobiti po komad pečenja na račun toga što smo stigli do reke – počeo je razgovor Sveni – ali je stari Leskomb kazao ne. Nije mu se radilo večeras, nije hteo da se bakće klanjem teleta i tranžiranjem. Ostavio je to za sutra, prokleti stari lenjivac. – To što ste spremili, meni sasvim lepo miriše. Hoćemo li ovde zajedno da večeramo? – upitao je Dok.

– Leskomb nam je jednostavno tutnuo u ruke tiganj i hranu i rekao nam da se sami pobrinemo o sebi. Rekao je da je umoran i da ide na spavanje. – Pa, to se tako uglavnom radi – rekao im je

Dok. Na to ga je Sveni pogledao iznenađeno. – Sutra rano ujutru – objasnio mu je Dok – pre nego što se ma ko od nas probudi, stari Hep će odvesti svoja kola do reke i izvaditi sve lonce i šerpe, tiganje i ostalo posuđe i potrošice sat-dva u pranju i čišćenju posuđa. Onda će izvaditi sve iz kola i temeljno će ih oprati. Opraće drvenariju, arnjeve, namažće točkove i ostalo, i tek tada će ponovo početi sa spremanjem hrane. Zato bih vam savetovao da nešto hrane sačuvate za sutra ujutru. – Sveni je pogledao gomilu pržene slanine na tiganju i punu šerpu graha koji se grejao pored vatre. – A ja sam mislio da je večeras bio naročito izdašan. Zašto nam nije rekao šta hoće? – Možda je hteo, ali je trenutno zaboravio, a možda je pretpostavio da ću se ja setiti – rekao je Dok i pomogao Trentu da polovinu graha prespe na jedan dubok tanjir, a onda polovinu slanine natrpa preko toga. Pošto mu je ostala samo polovina hrane koju treba pripremiti, Trent je izgledao nešto zadovoljniji. Dok je izvadio tabakeru iz džepa i odabrao jednu cigaru kada je Sveni, bez ikakvog povoda rekao: – Mnogo je prijatnije biti ovde, daleko od drugih, jer mi se čini da se sprema oluja. – Dok ga je pogledao radoznalo, i Sveni je požurio da nastavi. – Misle se vratila sa reke ljuta kao osica, a za njom je išao Horden s izgledom čoveka koga je neko lupio po prstima. Li i ja smo videli kada je Horden pošao za mis Bib uz reku i procenili smo da će iskoristiti priliku i pokušati da „holidejiše“.

– Šta da radi? – zapitao je Dok. Sveni se zakikotao. – Za sve vreme ovog putovanja Li i ja smo često razmišljali o vašem odnosu sa Patridžovim kćerima, pa

smo došli do toga da bi se vaša umešnost u ophođenju sa ženama mogla nazvati nekim posebnim imenom. Tako smo došli do toga da svaki pokušaj udvaranja sa ciljem na uspeh kakav ste vi postigli, nazovemo „holidejisanje“ po vašem imenu. Pošto mi želimo da o tome nešto više saznamo, čim večeramo ispružićemo se pored vatre, pa ćete nas onda vi uputiti kako to vi uspevate da očarate žene i navedete ih da tako lude za vama. – Trent se posle toga široko osmehnuo, a Sveni je jedva uspeo da mu iz tiganja hrana ne ispadne u vatru. Dok je protrljao šakom oči i vrat, ali je ostao ozbiljan. Kada je Sveni video da svojom dosetkom nije napravio nikakav utisak na Doka, nastavio je. – Obećali ste nam, mister Holideje. Rekli ste da smo nas trojica prijatelji i da ćemo jahati zajedno u ovom karavanu i mi smo se držali našeg dela dogovora. E, sada je red na vas da kažete koju reč. – Trent je pružio Doku tanjir sa slaninom i grahom, a drugom rukom mu je dodao lonče tople kafe, zatim je nalio kafu i sebi, a Svenija pustio da se sam posluži. Dok su uživali u prvom obroku koji su na tom putovanju jeli čisti i odmorni, vladala je tišina oko vatre. Kada su završili, Trent je kupio tanjire, odjahao do reke sa njima, i upozorio Holideja pre odlaska da ne sme o svojim ljubavnim doživljajima da kaže nijednu reč pre nego što se on vrati. To je Doku sasvim odgovaralo i on se opružio na zemlju, zagledao u zvezde i zamislio koliko bi mogao i trebalo da kaže mladim, neukim kaubojima o zagonetki postupanja i odnosa sa lešim polom. Još uvek nije bio doneo odluku o tome, kada je Sveni doneo

svoje ćebe i prostro ga pored njega. Pogledavši ga, Dok je procenio da je mladić mrtav umoran. Zatim se vratio i Trent je spakovao posuđe, a onda se posadio na ivicu Svenijevog ćebeta.

– Po onome što sam video na Horde-nu kada se vratio iz svog pohoda za mis Elom – rekao je – on večeras ne bi mogao niti imao šta da nam priča, mister Holideje. Zato moramo da se opredelimo za vas, da čujemo šta vi imate da nam kažete. – Šta biste hteli da vam ja kažem? – zapitao je Dok. Sveni ga je zgranuto pogledao. – Kako to mislite šta bismo hteli da nam kažete, mister Holideje? Dođavola, Džerom Patridž i njegovi sinovi nisu vas gonili do Kaliko Krika samo zato da bi vas pitali kakvu boju čarapa volite, zar ne? Nemojte nam sada tu prodavati nevinost i naivnost. – Niko ne namerava da vam prodaje naivnost, Džime – rekao je Dok bez uzbuđivanja. – Ali, pre nego što predemo na moju priču, ispričajte mi nešto o vašim iskustvima. Vi ste već dovoljno odrasli i mogli ste da imate puno doživljaja, i možda će u poređenju sa vašim doživljajima ono što ja imam da vam ispričam izgledati jad i ništa. – Li Trent se počeo glasno vajkati i zaveden Dokovom ozbiljnošću pokazao je na Svenija. – Njegova iskustva, Holideje – skratio je što je mogao više uz prigušivanje smeha. – Sto mu gromova, poslednji put kada je bio sa jednom devojkom sa-pleo se o sopstvene noge i napravio zbrku. – Otkuda ti to znaš? – graknuo je Sveni na njega. – Znam, zato što sam bio prisutan, zar nisam? Zar nisam mogao da vidim kako za vreme igre u sali za igranke staješ sam sebi na prste kao pravi trapavko i kada je kasnije brat

te devojke došao da se upoznate, stegao te je tako jako da ti je zamalo sloomio ruku. – Trent je počeo da se smeje pri pomisli na taj događaj. Sveni se ispravio. Lice mu se zateglo, a oči su mu potamnele od ljutnje. – Ta mala devojka nije bila tako mlada kao što kažeš, Li i njen brat me nije povredio, jer mu ja to nisam dopustio. – Nije bila mlada? – prasnuo je Trent. – Kako to onda da je bila tri godine mlađa od tvog brata koji još nije napunio osamnaest godina? – To je laž – prasnuo je Sveni. – Ona je imala osamnaest punih i devetnaestu. Rekla mi je to kada smo bili pored reke.

– Pored reke? – zaustio je Trent i zastao otvorenih usta. – Pa, tamo nije bilo nikakve reke, jedino je iza sale za igranke bio jedan izvor i ti si sve vreme bio tamo, držeći ruku u vodi da ublažiš bol, a njen brat je stojao pored vas i zurio budnim okom kao pas čuvar. A onda, kada se umorio od gubljenja vremena... – Ne znaš ti ništa o tome šta je bilo posle – rekao je Sveni natmureno. – Ti si bio pijan i u kolima. – Vraga sam bio pijan – odvratio je Trent. – Tačno je da sam popio tuce raznih pića, ali sam ipak znao šta je šta. I na kraju, da sam samo hteo, mogao sam je svakog trenutka preoteti od tebe. Ona je stvarno jedva čekala da bude sa mnom, ali, ti si se toliko nametao i toliko gurao, da je devojka jedva mogla da diše, a da ne govorimo da nije mogla da te ostavi. – Dok je zapazio da je Sveni stisnuo pesnice. Trent je međutim ostao da sedi na svom mestu, jedino je izazovno isturio bradu. Dok je zaključio da njih dvojica imaju sada dovoljno briga sa svojim sopstvenim uspomenama i da ih više

njegove uspomene ne bi mnogo interesovale. Dok su mladići sedeli i prkosno zurili jedan u drugog, Dok se okrenuo na drugu stranu i zavio se u ćebe. Uprkos popodnevnom dremanju, bio je još uvek izlomljen do kostiju, i kada se diskusija među momcima ponovo rasplamsala, on je sklopio oči i predao se snu.

*

Topot kopita koji se čuo dole iz perije, trenutno je probudio Doka iz dubokog sna. On se pridigao na ležaju, pogledao tamo gde su Trent i Sveni mirno spavali zdravim snom i pošto je savio u rolnu svoje ćebe, sišao je do reke da proveriti kako je krdo. Sa jednog uzvišenja ugledao je dvojicu jahača koji su se udaljavali prema jugu, i pri slaboj jutarnjoj svetlosti, prepoznao je Elu i Bib i njenog oca. Pretpostavio je da su to dvoje krenuli u Pebl Ridž sa ciljem da pokušaju prodati krda. Stigavši do reke, Dok je našao stoku poleglu na obali rečice na domaku pašnjaka obraslih sočnom zelenom travom. Pregazio je reku sa ciljem da osmotri okolinu na drugoj strani, ali, tek što je prešao malo rastojanje, ponovo je začuo topot kopita. Ovaj put se približavao samo jedan konj. Znajući sigurno da to nisu ni Trent ni Sveni, i da verovatno nije stari Leskomb, pitao se da li bi to mogao da bude Horden i ako jeste, šta je taj čovek imao da traži na drugoj obali reke. Iz opreznosti, Dok je obišao jedan žbun pamukovog drveta i sakrio se, kada je ugledao da jašući laganim kasom niz kratku padinu na drugoj strani, dolazi jedan jahač. Samo jedan pogled na punačku siluetu u sedlu, posvedočio mu

je da taj konjanik nije Horden. Dok se povukao nešto dublje u senku i počeo da posmatra i čeka. Baš kada je naučio da pođe za nepoznatim niz reku, zastao je, ugledao je i drugog čoveka na konju kako prelazi reku, pljuskajući obilno oko sebe hladnom bistrom vodom. U tom trenutku punački čovek je doviknuo. – Kleje! – Ja sam, zaveži! Ta činjenica izazvala je Dokovu radoznalost i nastojeći da pričini što manji šum, Dok se uputio ka jednoj drugoj skupini sitnog drveća i žbunja koja se nalazila nešto bliže uz obalu. No, i tako je bio još uvek dosta daleko da bi jasno mogao da čuje njihov razgovor, ali, iz odlomaka koji su mu dopirali do ušiju, bilo je očigledno da su se ta dva čoveka poznavala i da su taj sastanak dosta ranije isplanirali. Radoznao da čuje više, Dok je osmotrio padinu koja se pružala do njih, ali je zaključio da će neminovno biti primećen ako pokuša da im sa te strane priđe bliže. Zbog toga se vratio nazad do prve skupine žbunja, a onda se spustio putem kojim je konjanik došao. Tako mu je pošlo za rukom da se privuče na nekih četrdesetak metara daleko od njih, a da ne bude zapažen. Nepoznoati došljak se u tom trenutku vinuo na svog konja i Horden je rekao. – Onda sutra, nešto kasnije.

– Naravno, Kleje, a za ostale nemoj da brineš. Samo proveravam. – Ako napraviš neku zbrku, bolje se nemoj ni vraćati, Luk. – Kao da sam ti već rekao ne treba ništa da brineš o tome – rekao je Luk samouvereno. Zatim je okrenuo svoga konja i vratio se putem kojim je došao. Dok je morao da se spusti u jednu rupu dok nepoznati nije prošao pored njega. U jednom momentu došlo mu

je da skoči iz zaklona, zgrabi noćnog šetača i skine ga iz sedla, ali je odlučio da to ne čini, jer je nepoznati iznenađeno zario mamuze u slabine svoga konja i uputio se prema jugu. Dok je skočio na noge i pogledao tamo gde je nedavno stajao Horden. No, Horden je već prelazio preko plićaka i skretao u pravcu glavnog logora. Dok je pošao za njim bez žurbe, nesiguran da li je ono što je čuo važno ili nije. „Ako napraviš neku zbrku bolje se nemoj vraćati“, rekao je u jednom momentu Horden. Zbrku oko čega? Pitao se Dok i zaključio da postoji samo jedan način da na to pitanje dobije odgovor. Dok je Horden velikim koracima stupao dugom padinom prema Leskombovom kampu, Dok se udaljio od reke i lagano pošao za njim, osećajući se kao nag bez svog opasača sa revolverom. Proklinjao je sebe kao najveću budalu što je dopustio da ga prividni mir okoline uljuljka u varljivo osećanje sigurnosti i neopreznosti da revolvere ostavi u logoru. Iskustvo mu je govorilo ono što se u njegovom životu mnogo puta potvrdilo, a to je da revolver ima svoje mesto i da ga ne treba ostavljati čak i kada se pođe u crkvu, ako su vernici ljudi sumnjivih naravi. A Horden je bez sumnje bio sumnjiva ptica. Svestan toga, Dok je nastavio pored rečne obale i tim putem se vratio do svog logora. Stigavši tamo, pripasao je opasač i nekoliko puta proverio da li mu revolveri klize iz futrole. Ostavljajući Svenija i Trenta da i dalje spavaju, uputio se laganim koracima niz padinu do platoa, koju je Leskomb održavao preko cele noći. Nalazio se na nekih dvadesetak metara od vatre, kada je odjeknuo nečiji dubok glas. – Šta do da-

vola želite, Holideje? – Dok je nastavio da hoda, ne obraćajući pažnju na Hordenovo pitanje, ali, pre nego što je prešao daljih desetak metara, Horden se pojavio iza kuhinjskih kola, ljutito namrgođen, sa rukama na kukovima. – Vreme je da porazgovaramo, Holideje. Dođite ujutru, pa ćemo razgovarati i biće mi drago da vas se otarasim.

– Je li vam Bib rekao da ćete me se otarasiti? – zapitao je Dok. – Nije važno šta mi je on rekao i da li je uopšte nešto rekao. – Otšao je u grad da proda stoku, a ja sam ovde vođa puta, mister, i ja vam kažem da ovde više niste poželjni. Pojašite vašeg konja i čistite se, a vaš novac ćete dobiti kada za to dođe vreme. – Dok ga je posmatrao zainteresovano. – A šta će biti ako Bib ne proda stoku? U tom slučaju, moraće stoku da tera na jug i ja ću mu biti neophodan, kao i on meni. No, kada smo već na tome možda vi već imate u vidu nekoga ko bi me mogao zameniti, Hordene. Pa, je li to u pitanju? – Šta ja imam u vidu to je moja stvar. U svakom slučaju ne sviđate mi se, vi zaudarate, mister... – Čovek sa kojim ste maločas razgovarali još gore zaudara, Hordene. Čini se kao da je žurno prejahao dug put. – Dok je primetio da je Horden zažmirio. – Šta vi to dođavola trućate? – pitao je. Dok je pokazao palcem prema reci. – Govorim o čoveku sa kojim ste maločas dugo razgovarali, Hordene. Kakva je to zbrka koju ne bi smeo da napravi? – Hordenove oči su divlje zasjale i njegove ruke su se digle do predice opasača. Dok je zadržao svoje ruke spuštene pored tela i neprimetno je proteglio prste desne ruke. Horden je procedio kroz zube glasom kao da reži. –

Je li vam to mesečina udarila u glavu, Holideje? Jeste li vi mesečar ili vam se stvari priviđaju? – Ni jedno ni drugo – rekao je Dok. – Koji je to krupan čovek po imenu Luk, možete li to objasniti, Hordene? – Da objasnim? – eksplodirao je Horden. – Nosi se dođavola, Holideje, neću te više podnositi! – Ruka mu je kliznula pored opasača i dograbila dršku revolvera. Ali, ma koliko da je taj pokret bio brz, Dok je ipak bio brži. U pokretu nevidljivom za oko, izvadio je svoj „linkoln“, zategao obarač i uperio ga na Hordena, pre nego što je ovaj uspeo da izvuče oružje.

– Nastavi samo, ako hoćeš, Hordene – rekao je Dok. Horden je zastao sa revolverom upola izvađenim iz futrole. Onda je otvorio šaku i revolver je kliznuo nazad. U tom trenutku, iza kola je izašao Hep Leskomb sa puškom u rukama. Stari kuvar je rekao. – Bez obzira šta vas dvojicu jede, u ovom logoru neće biti obračuna revolverima. Bar u najmanju ruku dok sam ja tu. Ako želite da jedan drugome razbijete glave, meni će to biti svejedno, ali pre toga odložite vašu gvožđuriju. – Horden se okrenuo i preteći pogledao starca. – Ne mešaj se u ovo, Leskombe, ili nećeš dobro proći. – Leskomb je podigao pušku i bezbrižno se osmehnuo. – Ako se nekome nešto loše desi, to u svakom slučaju neće biti ja, Hordene, možeš mi verovati. A sada, šta kažeš na to da ti i Holidej skinete opasače? – Dok je vratio revolver u futrolu i otkopčao opasač. – Meni odgovara – rekao je. Horden je video kako Dokov opasač pada na zemlju i ponovo se mašio drške svog revolvera, ali je Hep Leskomb brzo reagovao. – Grom i pakao Hordene, učini kao što

ti kažem. Ako povučesh revolver još santimetar, ti si mrtav čovek. – Horden ga je opet pogledao preteći. – Ti to meni pretiš, matora psino? – Mislim da sam dovoljno jasan, mister. – Horden je nešto bezglasno promrmljao, pa je onda otkopčao opasač. Tek što je oružje palo na zemlju pored njegovih nogu, on je skočio na Doka. Ali, Dok je očekivao takvu taktiku i zauzeo je odbrambeni položaj, zadajući dva brza udarca levom i desnom pesnicom Hordenu u pleksus. Kada su ga pesnice pogodile, Horden se zgrčio. Dok je onda zadao još jedan aperkat Hordenu u vrh brade. Od snage udara, nadzornik se uspravio, zatim su mu kolena klecnula, ali, nije pao sve dok mu Dok nije zadao jedan kratak svong u slepoočnicu. Hep Leskomb je mirno progovorio. – Dosta dobro, Holideje, ali, mislim da ste ovim zapečatili svoju sudbinu. – Sudbina je sudbina, Leskombe, pečatio je ja ili ne. Uostalom, imao sam i opasnijih protivnika.

– To ne bih znao da kažem, Holideje – rekao je Leskomb. – Ali, biće mi žao kada vas više ne budem viđao u logoru, jer sam naučio na vas. – Dok su oni razgovarali, Horden se uspravio na kolena i zavrteo glavom. Krv mu se u mlazu slivala iz usana na ruke, a on je tako klečao gledajući s nevericom kapljice krvi. Onda je uz promukao krik skočio i svom snagom zamahnuo pesnicom prema Holidejevoj glavi. Dok nije uspeo sasvim da amortizuje udarac, i pre nego što je uspeo da povрати ravnotežu, Horden se obrušio na njega, mlateći besno pesnicama, snagom i zanosom ludaka. Dok je ustuknuo pred neočekivanim nasrtajem i odstupio je nekoliko koraka dok se nije pribrao. Onda je zakoračio

ulevo, trgnuo se i zadao nekoliko brzih udaraca Hordenu u lice. Krv je potekla iz Hordenove razbijene arkade. Ne želeći da mu još jednom pruži priliku za napad, Dok je zadao još jedan svong, sada u drugu slepoočnicu. Horden je počeo da posrće i Dok je zadao još dva tri kratka oštra udarca od kojih se nadzornik srušio na zemlju. Dok je ostao stojeći nad njim u očekivanju, ali u Kleju Hordenu više nije bilo snage ni želje za borbom. Pokušao je da ustane, ali je ponovo pao. Leskomb je čekao pun minut pre nego što je rekao. – Bilo bi najbolje da osedlate konja i odete, Holideje, možda ćete naići na Biba i onda je sve rešeno. – Dok je obrisao ruke maramicom i prstim začesljao razbarušenu kosu. – Pripazi da ne ustane i ne pođe za mnom, Hepe. Onda bih morao da ga ubijem. – Pripaziću – rekao je Hep. – I postaraću se da mister Bib čuje pravu istinu. – To me nije mnogo briga – rekao je Dok još uvek ljut. – Ovaj nevaljalac ga je spetljao, a Bib je dovoljno naivan da mu veruje, ali, to je njegov problem, a ne moj.

– Pomenuli ste maločas da je Horden noćas razgovarao sa nekim – podsetio ga je Hep. – Pomenuli ste ime Luk. – Da, tamo dole pored reke – rekao je Dok, uzimajući sa zemlje svoj opasač i stavljajući oko pasa. – Luk Kendi? – zapitao je Leskomb. – Čuo sam samo ime Luk – objasnio je Dok. Leskomb se počesao po glavi i iskrivio usta. – Bilo bi čudno ako je to bio Luk Kendi, jer je on iz meni neobjašnjivih razloga dozvolio da bude uhapšen u Kaliko Kriku. Jeste li možda čuli da je pomenio Rozena ili Gudija? – Dok je odmahnuo glavom. – Znam samo da je Horden

pomenuo čoveka po imenu Luk da ne zabrlja. To je sve. – Nije baš mnogo – rekao je stari Hep, ali se odmah trgao kada je Horden počeo da se miče. Digao je pušku i dodao. – Bilo bi bolje ako ne biste i dalje ostali ovde, Holideje. U suprotnom, moglo bi doći do prolivanja krvi, a Klarens Bib ne zaslužuje da se na njegovom poslednjem putovanju desi ubistvo? Je li tako? – Dok nije na to pitanje imao odgovor i udaljio se. Nadao se jedino da Sveni i Trent još uvek spavaju, jer nije želeo da im uskrati oproštajni pozdrav. Kasnije će se oni verovatno pitati šta je bilo s njim, ali, nije smatrao da će ih njegov odlazak mnogo pogoditi, jer mlade ljude ništa previše ne pogađa.

*

Idući putem za Pebl Ridž, Dok je otkrio da je taj put jedva nešto više od obične, retko korišćene staze. Puteljak je vijugao delimično kroz gustu šumu, a delimično je obilazio prostrane brdske terene koji su se pružali nekoliko milja dalje prema jugu. U džepu je imao novčanik sa dosta gotovog novca i priznaticom koju mu je Bib dao. S tim je bio obezbeđen izvesno vreme, ali je očekivao da će po dolasku u Pebl Ridž naći rančera i njegovu kćer. Što se tiče događaja u logoru, Leskomb mu je obećao da će sve tačno ispričati Bibu. Dok još nije bio sasvim načisto da li da nastavi put na jug u slučaju da u Pebl Ridžu ne naplati dug, kada je, obišavši jednu krivinu, u daljini ugledao svetiljke maloga grada. Sem toga, ugledao je Elu Bib i njenog oca. Ona je sedela pored puta, a Klarens Bib je nepomično ležao ispred

nje, sa glavom položenom u njeno krilo. Konji su stajali u njihovoj neposrednoj blizini, a uzde su im visile do zemlje.

Iznenadena Dokovim iznenadnim dolaskom, Ela je dograbila revolver koji se nalazio pored nje i uperila ga u njega. Mesečina je jasno obasjala njeno uplašeno lice. Usne su joj nervozno podrhtavale. Dok je zaustavio konja i rekao mirno. – Sve je u redu, mis Bib. To sam ja, Holidej. – Holidej! – začuo se njen glas kao eho. – Šta vi radite ovde? Jeste li to vi učinili? – A šta to? – pitao je Dok i začuđen sjahao lagano iz sedla. Nije ni pokušao da joj se približi mada mu je izgledalo da joj je teško da drži naperen revolver. – Evo šta – rekla je pokazujući pokretom glave na svog oca. – Neko je pucao na tatu. – Po prvi put od kako je upoznao Elu, Dok je u njenim očima video suze. Sagnuo se i uzeo revolver iz njenih drhtavih ruku. Zatim je kleknuo pored nje i Bibovo lice okrenuo prema mesečini. Bilo je to lice čoveka koga je mučio strahoviti bol. – Kako vam je, Bibe? – zapitao je Dok. Oči starog rančera su se otvorile i on je dugo vremena slepo zurio u Doka, a onda je jezikom liznuo suve bezbojne usne. – Suviše je težak za mene – rekla je Ela. – Ne dozvoljava mi da pogledam koliko je ozbiljno ranjen. – Meni će dozvoliti – rekao je Dok samouvereno i blago namestio rančera u sedeći položaj. Bib je izvesno vreme ljutio zurio u njega, a onda se naglo zgrčio, jer ga je zahvatio novi talas bola. Dok je video kada je rančera rukama pritisnuo stomak i grubo mu je uklonio ruke. Ela je kratko kriknula, ali je odmah začutala kada je Dok okrenuo njenog oca prema mesečini i rekao tiho: – Ako

mi ne dozvolite da pogledam, Bibe, neću moći da vam pomognem. Ili tako ili ćete ovde umreti.

Bib je oklopio oči i uzdahnuo duboko, a onda je s naporom prevaljao preko usana. – Ja sam dobro. Ali, ne želim da se neka skitnica mota oko mene. Samo me stavite na moga konja. – Dok je na brzu ruku osmotrio ranu, ne obazirući se na Bibov neljubazan ispad, rekao je Eli da nađe komad platna i od njega napravi zavoje. Ela je ustala zbunjenog izraza lica. Videvši to, Dok je rekao kratko. – Pa imate valjda nešto ispod te suknje, zar ne? – Ela ga je netremice začuđeno pogledala, ali se ipak udaljila u senku. Kratko vreme kasnije, Dok je čuo cepanje platna. Kada se vratila, dala mu je nekoliko komada zavoja. Dok ih je uzeo i rekao. – Ovo će biti dovoljno, bar se nadam.

Zabacio je Bibovu glavu malo unazad i rascepivši starčevu košulju, oslobodio otvorenu ranu, a onda je pažljivo stavio zavoj preko nje. Ela je sada opet stojala pored njega, pružajući mu jedan dug komad iscepanog platna. Dok ga je uzeo, rekao Bibu da udahne i kada ga je starac poslušao, ovaj put bez protesta, Dok je čvrsto privezao zavoj preko rane. Zatim je namestio Bibovu košulju i pomogao mu da ustane. Ela je kriknula. – Ne smete ga micati, mister Holideje, teško je ranjen. Zar hoćete da ga ubijete? – Nemam razloga da ga ubijem – rekao joj je Dok – a kratko jahanje biće mu korisno ako u gradu nađemo lekara. Ja sam učinio ono što sam mogao. – Klarens Bib se naslonio na Doka i glasno zastenjaio. Ela je uzela komad platna i obrisala mu oznojeno čelo. Ne obazirući se na Doka na koga se ne-

svesno naslanjala, upitala je oca. – Kako se osećaš, tata? Možeš li da jašeš? – Bib je progutao vazduh i mlitavo se obesio o njih. – Holidej je u pravu – promrmljao je. – Stavite me na konja. – Ali, pašćeš, tata. – Ja ću ga pridržavati – rekao je Dok. Digao je Biba i koliko je mogao pažljivije namestio ga u sedlo. Onda je i sam uzjahao i poterao svoga konja pored Bibovog, a Bibu je rekao da se nasloni na njega. Obgrlio je starca oko ramena i držeći ga uspravno, poterao oba konja. Izvesno vreme, Ela je stojala i posmatrala ih, a onda je potrčala svome konju i pojahala ga, i pošla za njima. Prešla je sa druge strane do svoga oca i sve vreme puta do grada, nehotice je zurila u Doka. On na to nije obraćao pažnju, jer je razmišljao o jednom drugom trenutku na jednom drugom mestu, naime o susretu između Hordena i čoveka koji se zvao Luk. Pitao se da li ranjavanje Klarensa Biba nije možda ono što Luk nije smeo da zabrlja.

*

– U lošem je stanju, ali, moglo je biti i gore – rekao je doktor Rouli kada se odmakao od kreveta i povukao čaršav do brade onesvešćenog Klarensa Biba. – Kako bi moglo biti gore? – presekla ga je Ela oštro. – S njim ste već više od jednog sata, i ne izgleda ništa bolje. – Najviše pola sata – popravio ju je Rouli – a što se tiče toga kako bi moglo biti gore, reći ću vam. Mogao bi biti mrtav. – Ela je prinela šake usnama u zaprepasčenju, i Rouli je sa simpatijom potapšao devojkicu po ramenu. – On je izdržljiv stari laf, koliko ga se ja sećam, mis Bib,

i još nije ostvario sve svoje lude ambicije. Mislim da će za nekoliko dana biti dobro. Više sam zabrinut za vas. – Ela je žustro uzmakla korak nazad. – Ja sam dobro, vrlo dobro, doktore. – Vi ste veoma iznureni devojko i treba vam odmor. Treba da prestanete da brinete. I suviše ste opterećeni za vaše godine. – Ela ga je pogledala ljutito. U uglu odaje, gde je čekao poslednjih pola sata, Dok je dokonim pokretima izvdio svoju dugu cigaru i ustao da pođe. – Mogu li još nešto učiniti, doktore? – zapitao je. Rouli je odrečno odmahnuo glavom. – Samo da otvorite bocu mog najboljeg viskija. Ne dešava mi se često da me neko u ovo doba noći digne iz kreveta da previjem nekog starog čoveka. – Ela je opet odmerila pogledom starog doktora, ljuta na njega što tako ravnodušno govori o njenom ocu koji se borio sa smrću. Trenutak kasnije je rekla. – Dakle, možda bi bilo najbolje da obojica izađete iz sobe. Sigurno mu neće nedostajati miris viskija ili duvanskog dima.

Dok, pripaljujući cigaru, pažljivo ju je osmotrio preko plamena zapaljene šibice. Kada se njen pogled sreo sa njegovim, Dok je slegnuo ramenima, dunuo u šibicu i vratio cigaru u džepčić na svom sakou. – Dajte tu bocu, doktore, ja ću je otvoriti – rekao je kada je doktor pošao ispred njega iz sobe. Začuo je Elino gunadanje, ali je ipak pošao za doktorom i pošto je otvorio bocu koju mu je ovaj dao, nasuo je tečnost u dve čaše. Pružajući jednu Rouliju rekao je. – Mislim da bi i njoj koristilo jedno piće, doktore. – Sigurno da bi, ali, ja se ne bih usudio da joj ga ponudim. Ona je jako temperamentna, zar ne? I to me iznenađuje. Poslednji put kad sam je sreo

Ela Bib je bila vrlo pitoma. – Mora da joj je sunce na putu udarilo u glavu, doktore – izrekao je Dok svoju dijagnozu, a Rouli se složio s njim. Pošto su popili piće, Dok je odlučio da ipak odnese jednu čašu Eli. Kad je ušao u odaju, ona je sedela pored kreveta oborenih ramena s izgledom krajnje jadne osobe. Prišao joj je tiho i rekao. – Ako name ravate da cele noći sedite pored vašeg oca, biće vam potrebno ovo. – Ela je pogledala skoro punu čašu viskija koju joj je ponudio. – Sve to? – zapitala je. – Da, sve. Ispijte naiskap. To će učiniti da se osetite mnogo bolje. – Ona je kolebljivo uzela čašu i dugo je posmatrala sadržinu, pre nego što ju je ispila naiskap. Nekoliko trenutaka izgledala je isto tako kao i pre toga, a onda ju je oblilo rumenilo i ona se zagrcnula kao da se guši.

Dok je uzeo čašu iz njene ruke da je ne bi bacila na njega i izašao iz sobe. Pridruživši se doktoru, nasuo je sebi još jedno piće. Rouli je na kolenu držao komad papira, a u ruci olovku.

– Kada je šerif van grada ja pišem izveštaj o povredama od kuršuma, Holideje. Hoćete li mi kazati pojedinosti o tom događaju! – Ne znam pojedinosti – odgovorio mu je Dok. Rouli ga je pogledao iznenađeno. – Ali, bili ste tamo, zar ne? Dovedi ste Klarensa u grad. – Naišao sam neposredno posle događaja – rekao je Dok i ispričao mu sve što je znao o incidentu. Rouli je ustao i rekao Doku da pođe za njim. Vrativši se u bolesnikovu sobu, doktor je zapitao Elu. – Šta se tačno dogodilo, mis Bib? – Ela je bacila kratak pogled do Doka koji joj je pokretom glave dao na znanje da treba da udovolji doktorovom zahtevu.

Na Dokovo iznenađenje, Ela nije ništa progovorila. Sasvim pribrano, devojka je počela. – Bili smo već na domaku grada i tata je baš govorio kako bi bio srećan ako bi mogao da proda stoku i završi putovanje ovde u Pebl Ridžu, kada je neko ispalio dva hica na nas. Moj konj se od straha propeo na zadnje noge i trebalo je izvesno vreme da ga umirim. Kada sam konačno smirila konja, videla sam da tata leži na zemlji. Pohitala sam do njega, ali, on mi nije dozvolio da ga pregledam. Onda je naišao mister Holidej. – A, kao što sam vam rekao doktore, imao sam malo muke sa Bibom. On je od onih koji ne veruju kaubojima ili ženama – dodao je Dok. Ela ga je oštro pogledala ali se Dok samo osmehnuo i ona je pocrvenela i odmah pogledala u stranu. Ništa više? – zapitao je Rouli. – Ništa što ja znam – rekao je Dok. Rouli je upitno pogledao Elu, ali ona je samo odmahнула glavom. Rouli je vratio olovku u džep i bacio papir na divan. – Pa, ja više ništa ne mogu da učinim, mis Bib – rekao je. – Ako nemate ništa protiv ja ću se udaljiti. Vi možete ostati ovde koliko god hoćete. – Zatim se okrenuo Holideju. – Što se vas tiče, mladi čoveče, pretpostavljam da bi vas Klarens Bib častio pićem što ste mu spasli život.

– Mister Holidej nije učinio ništa više... – zaustila je Ela, ali se Rouli okrenuo na petama i učutkao ju je jednim ozbiljnim pogledom. – Mis Bib, on je vašeg oca doveo ovamo. Da to nije učinio vaš otac bi do jutra bio mrtav. Prema tome, ma šta osećali prema mister Holideju, to je sada nevažno. Trebalo bi da mu budete zahvalni, devojko. – Rekavši to, Rouli je izašao iz sobe. Dok

je pošao iz sobe, ali ga je Ela pozvala. Okrenuvši se, Dok ju je video kako stoji stisnutih usana i ruku zgrčenih u pesnice. – Možda je doktor u pravu, mister Holideje, i ja sam vam zahvalna. Ali, takođe, i vrlo sam zbunjena. – Nešto vas brine? – zapitao je Dok. – Da, zabrinuta sam. Tatino naređenje je bilo da svi ljudi ostanu u logoru. Kako se onda desilo da ste vi pošli u grad. Zar ne mislite da je njegova naredba na neki način važila i za vas? – Njegova naređenja su dobra, madam – rekao je Dok i izvadi-vši cigaru i džepa kresnuo je šibicu. Odbacio je gust dim i nastavio. – Stvar je u tome što naređenja vašeg oca ne važe za mene. – Znam sve, ali, bio je ipak red... – počela je Ela oštro. – Nije bilo moguće ostati dalje. Njegov nadzornik se sukobio sa mnom. – Ela nije bila previše iznenađena. – Sukobili ste se sa Klejom? Zašto? – Kada se vratite u logor pitajte ga – rekao je Dok. – Ali, ja pitam vas, mister Holideje. Imam pravo da znam šta se događa u karavanu moga oca, pogotovu sada kada ja moram da preuzmem brigu o njemu. – Dok je slegnuo ramenima, odbio gust dim i zagledao se devojci u oči. Rumenilo je opet izbilo na njenim obrazima. – Zašto brinete da li sam ja u logoru ili nisam, mis Bib? Imao sam utisak da ćete biti mnogo srećniji ako ja pođem svojim putem. – Ela je otvorila usta da odgovori, ali je odustala. Okrenula se i zabavila se nameštanjem pokrivača na očevim prsima, pre nego što je ponovo progovorila. – Moj otac, iz nekih razloga koje nije hteo da mi objasni, ima o vama vrlo visoko mišljenje, mister Holideje, kao o veštom goniču, mislim. – A ne o mojim drugim kvalitetima? – primetio

je Dok. Ona se okrenula odjednom lju-ta. – Kako možete očekivati da poštenu ljudi imaju visoko mišljenje o vama, kad znate ko ste?

– Za Hepa Leskomba sam bio dovoljno dobar – rekao je Dok. – Takođe za Svenija i Trenta. – Ja sada govorim o ženama i vi to vrlo dobro znate. Šta kažete o onom sramnom postupku sa Dorom i Donom Patridž. Sigurno ne mislite da ste se ponašali kako treba, prihvatajući najpre gostoprimstvo, a onda... onda... – Dok je ugasio cigaru u pepeljari i pogledao devojkicu. – Šta onda, madam? – zapitao ju je prkosno. – Vi dobro znate – rekla je grubo. – Znam vašu verziju ili moju? – zapitao je mirno. – Mogu postojati dve verzije o onome što ste učinili, mister Holideje? – zapitala je. – Naravno da mogu, madam. Uzmite vas i Hordena, posebno danas poslepodne. Klej vas je pratio... – To nema nikakve veze sa vama – viknula je Ela na njega. – Apsolutno nikakve. – Uzimam to samo kao primer. Da bih vam olakšao da razumete. – Onda, ne želim da razumem. Ne želim uopšte da razgovaram sa vama. Hoćete li me molim vas ostaviti na miru? – Dok je prišao vratima, otvorio ih, a onda se okrenuo Eli. – Sa Donom i Dorom sve stoji drukčije nego što mislite – rekao je. – One su navaljivale, ne ja. Pretpostavljam da su se osećale usamljene, budući da su mesecima živele na ranču, daleko od sveta. – Rekla sam vam da ne želim ništa da čujem o tome – doviknula mu je Ela. Dok je nastavio kao da nije čuo. – Danas se moglo desiti skoro isto, tako da ste vi želeli Hordena i da je on želeo vas. Mišljenje vašeg oca ne bi tu ništa vredelo, zar ne? – Odlazite!

– kriknula je Ela i stisnutih pesnica skočila. – Napolje! – Jednoga dana ćete možda zažaliti što ste to rekli, madam – kazao je Dok konačno i zatvorio vrata za sobom. Smeškao se kada je izašao na verandu gde je Rouli leškario opružen na divanu. Mahnuo je starom doktoru rukom u znak pozdrava, sišao niz stepenice u dvorište. Pre nego što je stigao do vratnica, Rouli je povikao za njim. – Divljakuša, opasna divljakuša Holideje. Na vašem mestu ja bih nastupao vrlo oprezno.

– Ali, niste na mom mestu. Ja odlazim, doktore. – Rouli je neodređeno slegnuo ramenima i okrenuo se na stranu, a Dok je nastavio da korača i izašao na ulicu. Pola tuceta svetiljki su osvetljavale glavnu ulicu Pebl Ridža. Dokov prvi utisak bio je da grad ne izgleda suviše napredan i da Bibove nade da će stoku prodati u tom gradu nisu bile previše briljantne. Kako je još uvek bilo nekoliko sati do izlaska sunca, poterao je svog konja niz ulicu, tražeći gradsku štalu. Našao ju je tačno na kraju ulice, upravo iza jedne zgrade sa lažnom fasadom na kojoj je krupnim natpisom hvalisavo reklamirano služenje hrane i pića preko celog dana i noću. Dok nije našao nikoga u štali, i zato je ostavio konja u dvorištu, a sedlo zakačio na za to određeno mesto na zidu stare drvene štale. Vrativši se u glavnu ulicu, uputio se prema non-stop salunu, sumnjajući u dubini duše da je ono što na reklamnom panou piše zaista tačno. Prolazeći pored jedne uzane sporedne ulice, shvatio je da Pebl Ridž ima noćni život koji prevazilazi njegovu veličinu, jer je odnekuda odjednom kao vulkan izbila bu-ra glasova, praćena strahovitim povi-

kom kojim se tražila tišina, a zatim žubor glasova koji su zbog nečega negodovali. Dok je odlučio da ispita šta se tamo događa i uputio se prema kraju sporedne ulice. Vrata jedne sporedne zgrade bila su širom otvorena i on je ušao u jednu blistavo osvetljenu sobu u kojoj se tiskalo približno oko tridesetak osoba. U sredini prostorije, jedan čovek koji je na čelu nosio tipografski štitnik protiv svetlosti delio je karte sedmorici ljudi koji su sedeli oko jednog stola, dok su svi ostali, s izuzetkom krčmara koji se nalazio iza prenatrpanog šanka, stajali okupljeni oko stola i posmatrali igru. Na Dokov dolazak baš niko nije obratio pažnju i on je, koracima šetača, prešao preko odaje do šanka i spustio nekoliko novčića na uglačanu površinu. Bio je poslužen viskijem i vodom, što je on prihvatio bez protivljenja, jer verovatno da u tom salunu i nije bilo drugog pića, pa mu protesti ne bi ništa značili. Poručio je još jedno piće i dok mu je krčmar nalivao drugu čašu, on je već ispio prvu.

Krčmar, jedan temeljan, onizak čovek od šezdesetak godina, hladno ga je odmerio pre nego što je rekao. – Prilično ste ožedneli. Jeste li dugo putovali? – Došao sam iz Kaliko Krika sa jednom grupom goniča stoke. Prešli smo prilično parče pustinje. – Barmen je začuđeno podigao obrve. – Vi to nazivate priličnim parčetom pustinje, mister? Časti mi, pa, to je pravi pakao. Kladim se da se nećete vratiti istim putem. – I tu opkladu biste dobili – rekao je Dok ljubazno. Krčmar je ozbiljnog lica klimnuo glavom. – Uvek dobijam opklade kada nema uloga. – Pokazao je prstom prema stolu za kockanje gde je galama

postajala sve veća. – Nešto ranije sam izgubio sedam dolara, pa sada moram punih sedam sati da služim goste da bih zaradio to što sam izgubio. A neki kažu da u ovom gradu teče med i mleko, i da treba samo da se sagneš pa da pokupiš pare koje lete po ulici. Dok je iz unutrašnjeg džepa izvadio Bibovu priznanicu. Hteo je da proveri li je i u kojoj meri Bib poznat u ovom kraju i koliki mu je kredit, sumnjajući da će možda, ako napusti sve ideje i planove u vezi sa Bibom i njegovom kćeri, imati muke da naplati priznanicu tamo gde Biba ne poznaju. Pružio je priznanicu pod nos krčmaru. – Pročitajte ovo – rekao je Dok. – Nema nikakvog značaja da li ću pročitati li ne, mister. Gazda ovog saluna je Bamerman. – Onda je pokazao na dežmekastog čoveka sa podvaljkom koji je delio karte s izgledom čoveka koji je smatrao da je njegova dužnost da pokupi svaki dolar koji se nalazi u toj odaji. Dok je ležernim koracima prišao do iza Bamermana. Kada je završio deljenje i kada je ponovo pokupio novac sa sredine stola, Bamerman je zasijao u licu više nego ikada. Dok je lagano spustio priznanicu pred njega. Bamerman je trgao glavu, pogledao iznad sebe i namrgodio se zbog ometanja. Na to je Dok rekao. – Rečeno mi je da Bibovo ime ovde uživa ugled i da svaki njegov potpis ima pokriće.

Bamerman je uzeo papir sa stola, okrenuo ga prema svetlosti, pažljivo ga osmotrio a zatim klimnuo glavom. – Bibovo ime uživa ugled i ovo je njegov potpis, ali – zašao je za trenutak – vremena su teška i pokrića nema. – To sam samo hteo da znam – rekao je Dok i okrenuo se da pođe, ali je u tom tre-

nutku Bamerman digao obrve i zapitao. – A gde je Bib sada? – Tu je, u gradu – odgovorio je Dok – sa dobrim krdom goveda. – Ne beše li njegov nadzornik neki čovek po imenu Horden? – pitao je Bamerman pogledavši jednog čoveka koji je sedeo preko puta njega, kao da se obraća njemu, a ne Holideju. Taj čovek, mršavko s izduženim žalosnim licem i prljavim rukama, klimnuo je glavom. – Poslednji put kada je Bib dolazio ovamo, neki Horden je bio vođa puta, mora biti da je to taj isti. – Bamerman je preko ramena pažljivo pogledao Doka. – Dvojica su danas tražila tog Hordena. Ne, bilo ih je trojica – ispravio se. – Dok je uzeo priznanicu iz njegovih debelih prstiju, savio je i stavio nazad u svoj džep. – Samo sam hteo da proverim dokle je poznato Bibovo ime? – Skoro do same granice. On je veliki rančer, taj Klarens Bib. – Može li se očekivati da ovde proda pet stotina grla stoke? – Čovek izduženog, žalosnog lica digao je glavu, namrštio se tako da mu se lice pretvorilo u gomilu bora, a onda je prasnuo u ciničan, skoro drzak smeh. – Ovde, u Pebl Ridžu? – zapitao je Doka. – Da li vi to terate šegu sa mnom, stranče? – I Bamerman se na to pitanje nasmejao, kao i mnogi drugi za stolom i oko stola. Izgledalo je čak kao da i barmen uživa u tome što je smatrao za šalu. – Nema izgleda, je li? – zapitao je Dok Bamermana. – Ima, ako bi imao strpljenja da za sledećih pet stotina nedelja svake nedelje prodaje po jedno, pretpostavljam da bi tada našao kupce – rekao je Bamerman. – Zar niste čuli šta se desilo? – Nisam, ali, računam ako ne curi onda bar kaplje – uzvratilo je Dok.

Bamerman je to prihvatio kao dobru šalu. – E, tu niste u pravu mister, trebalo je da čujete, a Bib je morao to da zna, da železnički odbori više ne rade, i da je pruga do granice zatvorena. Ceo posao je zaključen pre godinu dana, jer im se verovatno nije isplatio. Ovaj grad polako umire i uskoro će biti mrtav, sem, naravno, mog biznisa. Prema tome, zaboravite o prodaji stoke i ako ste raspoloženi, mogu vam za tu priznanicu dati deset odsto od njene vrednosti, a ja ću već videti šta ću s njom. Bolje vam je i to nego ništa, jer od Biba u ovim prilikama nećete moći da naplatite taj novac. – Dok je promrmljao nešto što je ličilo na „hvala na savetu“ i udaljio se od stola, a Bamerman je ponovo uzeo karte i počeo da ih meša. Dok je pao u iskušenje da tom drskom pljačkašu da lekciju iz igranja pokera, i da ga za kaznu opelješi, ali je od te namere odustao, jer je imao važnijeg posla. Kada je barmen počeo da deli i kada su igrači ponovo bili okupirani samo kartama, Dok je pomislio da ima mnogo lepših mesta za kocku od Pebl Ridža. Završio je svoje piće, mahnio barmenu rukom u znak pozdrava i izašao iz saluna. Uzeo je svog konja iz štale, osedlao ga i ne plativši ništa, jer je smatrao da za pola sata boravka u štali ne duguje nikome ništa, izjahao je na glavnu ulicu. Pogledao je zamišljeno prema kući doktora Roulija u kojoj je stari Bib ležao teško ranjen i gde je njegova kći Ela verovatno još uvek sedela pored njegovog uzglavlja i zabrinuto lomila prste. Pomislio je da u tom trenutku imaju već dovoljno nevolja i da nema potrebe da im još otežava položaj dodavanjem nekih svojih zlih slutnji.

Zato je odjahao iz grada bez pozdrava i uputio se ka severu istim onim putem kojim je jedan sat pre toga dojahao u grad.

*

Logor je počivao u tišini i mada je dopuštao da su Sveni, Trent i Leskomb mrtvi umorni od dugog i napornog jahanja kroz pustinju, apsolutna tišina je uznemiravala Doka. Obišao je oko rečne krivine očekujući da će videti krdo kako mirno pase na sočnim zelenim pašnjacima, ali je naglo zategao vođice kada je pred sobom ugledao samo pustinu rečnu obalu. Podbočivši se u sedlu, pogledao je u pravcu gde su između borovih stabala bila smeštena kola sa namirnicama. Kola su se i sada tamo nalazila, tačnije rečeno ono što je od njih ostalo. Ležala su prevrnutna na bok, i od njih jedva da je ostalo nešto više od upola dogorele konstrukcije. Dok je poterao konja u trk prskajući vodu pod kopitama, pregazio na Migu reku i popeo se uz obalu. Skočio je iz sedla pre nego što je Mig prestao da trči, i sa revolverom u ruci počeo da šara pogledom po okolini, očekujući da se prašina slegne. Ništa se nije micalo, i ništa se nije čulo, nikakav šum sem odjeka topota kopita Miga koji se sada laganim kasom udaljavao od njega. Tada se iza nagorelih ostataka kola pojavila jedna seda glava i s njom cev neke prastare puške. Dok je spustio ruku sa dotle naperenim revolverom i zagledao se u ljutite ogorčene oči Hepa Leskomba. Puška je planula i vazdušni udar blisko naciľjanog kuršuma očešao je Doka po vratu. Dok se bacio u stranu

i počeo da se kotrlja, kada je Hep ispalio i drugi metak na njega. Sačekavši da eho pucnjeva zamre u daljini, Dok je povikao. – Prestani sa paljbom, Hepe. To sam ja, Holidej. – Niko nije odgovorio, ali je Dok čuo kako starac ubacuje novi metak u cev. Ali, treći hitac nije odjeknuo. Dok je čekao, čvrsto priljubljen uz tvrdnu, hladnu zemlju, pokušavajući da iz tog položaja vidi starčevo lice. Tri četvrtine starčevog lica bilo je pokriveno krvlju, a ostatak je bio zamrljan garežom. Prošao je pun minut pre nego što je Leskomb nekoliko puta obrišao lice rukavom i zažmurio, još uvek držeći pušku naperenu. – Ako ste vi Holidej, izađite lagano na videlo – doviknuo je. – A ako niste, onda računajte kao da ste mrtvi.

Dok je lagano ustao na noge, ostao tako nekoliko trenutaka, a onda zapitao. – Jesi li slep, stara orlušino? Mogao si me ubiti – Još niste sasvim izmakli smrti, mister. Mađam izgledate i govorite kao Holidej. – Dok je sačekao da starac još jednom obriše krv sa lica, a onda se laganim koracima uputio ka njemu. Tek kada se zaustavio na metar dva daleko od starca, primetio je da su Leskombove oči podlivene krvlju. – Uvek sam smatrao da praviš najbolju kafu na svetu, Hepe – rekao je. Leskomb je odahnio s olakašanjem i pustio da mu stara puška padne iz krvlju umazanih ruku. Zatim je klonuo na stranu i mršavim ramenom se naslonio na stranicu nagorelih kola. – Mislio sam da su se vratili da me dokrajče. – Ko? – zapitao je Dok već naslućujući identitet starčevih napadača. – Horden i njegovi prijatelji, četvorica njih. Jadnim mladićima nisu pružili nikakvu

šansu, a ja sam se samo srećom izvu-
kao. – Dok je šutnuo komad nagorele
daske koja mu se našla na putu i ušao
u zaklon koji je Leskomb za sebe na-
pravio. Vatra je progutala cela kola sem
dela oko sedišta vozara i taj deo je bio
sav izrešetan mecima. Dok je umiruju-
ćim rečima objasnio Leskombu da ne-
ma čega da se plaši, a onda je pošao da
dovede svog Miga koji je mirno pasao
na obali rečice. Poveo je konja nazad
do nagorelih kola i uzeo iz bisaga jedan
upotrebljavan ubrus i čuturicu sa vo-
dom sa jabuke sedla. Natopivši ubrus
vodom, kleknuo je pored starca i pažlji-
vo mu obrisao lice. Dubok zarez na čelu
nije više krvario, ali je iz rane na
obrazu, posle čišćenja ubrusom pono-
vo pocurio tanak mlaz krvi. Otkinuo je
komad ubrusa i dao ga Leskombu da
njime pritisne ranu. Zatim je pljusnuo
šaku čiste vode starcu u oči, i rekao mu
da trepće sve dok mu voda i suze nisu
oprale ostatke krvi u očima. S uzdahom
olakšanja, Leskomb je legao na zemlju
i rekao. – Već sam mislio da sam slep.
Video sam sve kao kroz koprenu magle.

Dok mu je dao da pije vode, a onda
mu je pomogao da ustane. – Šta misliš,
da li ćeš moći da dođeš do reke? – upi-
tao je. Hep je samouvereno klimnuo
glavom i Dok mu je pomogao da siđe
niz obalu, a onda i da zagazi u vodu. Ka-
da mu je voda došla do pojasa, Dok mu
je rekao da se zagnjuri u hladnu rečnu
vodu i kada je to nekolikko puta pono-
vio, starac je izgledao mnogo bolje. Dok
mu je posle toga pomogao da izađe na
obalu i položio ga na zemlju. Tek tada
je počeo da ispituje starca. Leskomb je
slabim glasom ispričao. – Nije prošlo
mnogo vremena od kada ste vi otišli,

a Horden je potegao revolver na mene.
Mislio sam da je još ljut što sam ga na-
veo... ono zbog vas, ali, nije to uopšte
bilo u pitanju. Rekao mi je da mrzi moju
smrdljivu dušu, da je Bib budala, da je
Ela kučka. – Jesu li s njim bili i nje-
govi prijatelji? – zapitao je Dok. Les-
komb je klimnuo glavom. – Bio sam u
pravu što se tiče čoveka za koga ste
rekli da ga je Horden sreo ranije u to-
ku noći. Bio je to Luk Kendi, bez svake
sumnje. Čim mi je Horden uzeo revolver
i zapalio moja kola, pojavili su se Kendi
i njegova dva prijatelja, Rozen i Gud.
Tek tada sam razumeo šta se dogodilo.
– Horden je na taj način računao da se
osveti Eli? – pitao je Dok. – Nešto slič-
no tome, Holideje. Ali ne baš sasvim is-
to. Čini mi se da je Horden to davno
isplanirao, možda još u Kaliko Kriku.
Udesio je da se Kendi, Rozen i Gud
umešaju u onu tuču i da budu lišeni slo-
bode. Tako je Bib ostao bez dovoljno
radne snage, pa je gonjenje stoke išlo
nešto sporije nego sa kompletnim ljud-
stvom. Sve mi izgleda da je hteo da do-
bije u vremenu.

Dok se upitno namrštio, jer još nije
potpuno shvatio na šta Hep cilja. Les-
komb je bez dvoumljenja nastavio. –
Trebalo mi je dosta vremena da shva-
tim zašto je hteo da dobije u vremenu,
ali, kada su on i njegove hulje saučesni-
ci otišli i ostavili me misleći da sam mr-
tav, a stoku poterali prema zapadu,
znao sam da je organizovao da stoka
bude utovarena na železnicu u Vilburu.
– Vilburu? – zapitao je Dok. – To je je-
dan grad mada i nije neki grad, jer je
mrtav od samog početka, ali, ipak ima
železničku vezu sa Čejenom. Tamo niko
neće praviti pitanje ako neka grupa lju-

di, dotera krdo goveda radi transportovanja. Nema šerifa, a nijedan građanin nije bolji od konjokradice.

– Koliko je daleko? – zapitao je Dok.
– Za krdo, dva dana hoda. – Dok je pogledao na zapad preko reke, prisećajući se da je Kendi došao iz tog pravca. Hordenov plan mu je sada bio nešto jasniji. Ispričao je Leskombu o ekonomskoj propasti Pebl Ridža koja se odigrala posle Bibove poslednje posete tom gradu. Leskomb se namrštio, jer mu se sada pred očima otvorila kompletna slika događaja. – Vrag ga odneo, ispao je vrlo pametan, zar ne, Holideje? Najpre se oslobodio vas, zatim je poslao Biba i njegovu kćerku u Pebl Ridž radi glupog, neostvarljivog posla. Posle toga, trebalo je još samo da ukloni momke i da mene skine sa grbače. Onda je imao dovoljno vremena da otera krdo u Vilbur, utovari ga na železnicu i odveze do Čejena i tamo proda. Prokleta hrlja. – Šta je bilo sa Svenijem i Tréntom? – zapitao je Dok ne krijući radoznalost. Od njegovog dolaska u logor nijedan od njih dvojice nije se ni pojavio, a iz priče Leskombove moglo se naslutiti da su pre toga izbrisani sa spiska. – Šta je bilo? Hladnokrvno su poubijani. Čim su Kendi i njegovi nitkovi stigli, Horden im je rekao da se pobrinu za njih. Ja nisam mogao ništa da učinim, Holideje, ništa što bi ih spaslo. Kola su mi bila zapaljena, Horden me je držao na nišanu revolvera i cinično se cerio. Podli kojoti! – Val duboke žalosti obuzeo je Doka. Sveni i Trent su bili neuki i sirovi, ali, vremenom bi od njih postali fini, savesni ljudi. A sada... Dok je nekoliko puta stisnuo i otvorio pesnicu, jer je tugu zamenila ljutnja. Bio je ne-

stpljiv da nekuda pođe i iskali svoj bes. – Ali, časti mi, Holideje, neće to proći tek tako, platiće on to – zamumlao je Hep. – Stari Klaerens je možda ostario, ali, u svakom slučaju, on nije od onih ljudi koji će dopustiti da ga neko pljačka i ubija njegove ljude. Goniće tu bandu nevaljalaca do na kraj sveta, smem da se kladim, i nateraće ih da skupo plate to što su učinili.

– Ne, izvesno vreme sigurno neće moći – odgovorio mu je na to Dok. Leskomb se upitno namrštio i sačekao da mu Dok objasni šta je mislio. Dok mu je ukratko ispričao o zasedi u koju su upali stari rančer i njegova kći. Hep je odjednom klonuo ramenima kao da su mu sve nade pokopane. – Neke stvari se ne uklapaju, Hepe – rekao je Dok, i Leskomb je dovoljno živnuo da pokaže interesovanje. – Šta na primer? – zapitao je. – Pa, evo kako ja to gledam. Horden je udesio da Kendi, Rozen i Gud budu uhapšeni u Kaliko Kriku. U redu, to bi usporilo Biba i krdo ne bi bilo tu gde je sada. Ako pretpostavimo da Horden neće moći da utovari stoku u Vilburu pre sutrašnjeg dana, ili možda prekosutra, onda se sve logično uklapa. To što se otarasio mene, što se otarasio Biba i što je tebe i momke uklonio s puta. – Tako je i bilo – složio se Leskomb. – Zašto mu je onda bila potrebna igra s Elom? – zapitao je Dok kada se na Leskombovom licu pojavio izraz nedoumice i zbunjenosti. – Zar nije mogao da isplanira ovako kao što si rekao i da to sprovede u delo. – Pretpostavljam da je mogao, Holideje – promrmľao je Hep. Dok je nastavio da govori kao da razmišľja glasno. – Pretpostavimo da je Bib mrtav, da ste ti i momci mrtvi i

da je krdo oteto i prodato. Ela bi tada bila bez oca i bez stoke, to jest, bez sredstava za život. Možda je Horden slutio da kao muškarac kod nje nije uznapredovao, a ipak mu je bilo stalo do nje.

Leskomb se pogladio rukom po obrazima i zamišljeno napucao usne, ali nije mogao da smisli ništa što bi Doku pomoglo da reši zagonetku. – Šta bi u tom slučaju moglo da spreči Hordena da se vrati u grad i ispriča priču kako je logor napadnut, i kako su svi sem njega pobijani, a krdo oteto. Mogao je slagati da je išao u poteru za otmičarima i ubicama, ali da ih nije mogao uhvatiti. – Ona bi u tom slučaju bila više raspoložena da prikloni glavu na njegovo zaštitničko rame, ne mislite li tako? – rekao je Leskomb širom razrogačenih očiju od iznenađenja. – Jeste li to hteli da kažete?

– Možda – nagovestio je Dok. Leskomb je opsovao, skočio na noge i počeo se besno osvrutati oko sebe. Ali, od naglih pokreta oštar bol ga je prostrelio kroz glavu i on se zateturio nekoliko koraka i zamalo pao. Dok ga je pridržao i pomogao mu da sedne govoreći. – Izgleda da je ta rana na glavi mnogo gora nego što smo obojica mislili, Hepe. Samo pažljivo. – Zar da pustimo hulju kao što je Horden da umakne? – Neće umaći – rekao je Dok i još jednom je pogledao preko reke i prerije na zapadu. Sa tla se već dizala drhtava izmaglica prouzrokovana toplotom, od koje su drveće i rastinje duž obale rečice izgledali kao da se kreću. Leskomb je znojivim šakama stisnuo glavu i bolno zastenjao, i dosta dugo Dok je stojao pored njega. Znao je šta će uraditi i zašto će uraditi. Konačno je rekao: – Kao prvo, i naj-

važnije, tebe treba prebaciti u grad, Hepe. – Kao prvo i najvažnije, treba poći u poteru za Hordenom, Holideje. Obojica treba da pođemo – dodao je stari. – Ti ćeš me samo zadržavati – rekao je Dok. Leskomb je spustio ruku i otkrio lice bleđe nego malo ranije. Zagleđao se netremice u Doka. – Učinićete to, Holideje, za Klarena Biba, iako je stao uz Hordena protiv vas? – Bib nije znao šta je u suštini stvari – rekao je Dok. – Ali, ipak vas je povredio, a Ela još više. Sem toga, njih je četvorica, a možda i više, a vi ste sami. – Dok se osmehnulo. – Po vašem mišljenju nemam nikakve šanse, Hepe? – zapitao je. Leskomb je dugo zamišljeno posmatrao Doka pre nego što se osmehnulo bolno. – Čujte, ne mislim da kažem da je moje mišljenje o nekom čoveku pogrešno, Holideje. Znamo ko je ko. Ali, ovaj put neću biti između vas i Hordena. Biće tu Horden, a rame uz rame biće Kendi i dvojica drugih. A ja vam kažem da je Kendi revolveraš. – Misliš li da bi trebalo da se povučem, Hepe? – pitao je Dok.

Leskomb je žalosno odmahnuo glavom. – Ne verujem da ste vi od te vrste Holideje. Ali, hoću da kažem da niste obavezni na toliki rizik. Niko vam nije predočio nijedan razlog zbog koga biste morali da se umešate. – Misliš? – rekao je Dok, gledajući hladno ispred sebe. – Džim Sveni i Li Trent su mi bili jako dragi. – Leskomb je ponovo ozbiljno pogledao Doka. – Je li to sve, Holideje? – To je dovoljno za mene. – Hep je pružio ruku Doku da bi mu ovaj pomogao da ustane. – Nišam toliko velika budala da ne znam da sam ozbiljno ranjen, Holideje. Ona hulja me je ranila i izgubio

sam mnogo krvi. Dosta sam se opekao ležeći ispod kola i izigravajući mrtvača. Ali, tako mi bog pomogao, čim budem preživljen, ja ću se uključiti. – Dok je klimnuo glavom. – Dakle, najpre preživljanje? – Leskomb je pokretom glave potvrdio svoje slaganje. Dok mu je pomogao da se popne uz obalu do izgorelih kola, i posadio ga da sedne u hlad drveta. Zatim se vinuo u sedlo svog konja i pošao da potraži zaprežne konje. Našao je njihov trag nekoliko metara daleko od kola i pošao njima u preriju gde ih je zatekao kako mirno pasu. Doveo ih je nazad do logora, ali je uz put zaključio da će Leskombu biti vrlo teško da jaše na golim leđima konja tegljača koji je više služio za oranje nego za jahanje. Došao je na kraju do toga da će ipak biti bolje ako Leskombu ustupi svog Miga, a on sam pojaše jednog od teglećih, kada je na padini u pravcu logora koji je delio sa Svenijem i Trentom, ugledao neko kretanje. Dok je izvadio revolver iz futrole i napetih nerava i mišica usredsredio se na padinu, ali je trenutak kasnije vratio revolver i potrčao, jer je ugledao Džima Svenija kako posrćući izlazi iz šume drveća. Desnom rukom pritiskao je levo rame, kosa natopljena krvlju visila mu je na licu u bičevima, a on je koračao zgrčen i savijen kao da ga boli stomak. Dok ga je prihvatio, jer je momak bio na izmaku snage i samo što nije pao. Položio ga je na zemlju i Leskomb je žurno prišao i nadneo se nad njega. Sveni je zurio u njih očima ispunjenim bolom, i kada je konačno prepoznao Doka niz obraze su mu linule suze.

– Li – zavapio je grcajući. – Li je mrtav. – Mislio sam da ste obojica mrtvi

– rekao je Leskomb. – Čuo sam pucnje i jauke, posle toga su se zlikovci vratili i iz njihovog razgovora sam zaključio da ste obojica zauvek otpisani. Budi srećan što si bar ti živ.

Sveni je okrenuo Hepu svoje izmučeno lice. – To mi nije neka velika uteha. Vidim da je bio i požar u logoru, hteli smo da ti pođemo u pomoć, jer smo videli da si u nevolji, ali, ona trojica su se obušila na nas. Neka me nosi vrag ako to nisu bili Kendi, Rozen i Gul. – I ja sam ih video – rekao je na to Leskomb. – Jesi li siguran da su usmrtili jadnog Lia? – Sveni se ugrizao za usnu i zagledao se u vrhove svojih cipela. Klimnuo je potvrdno glavom. – Li jednostavno nije imao nikakvu šansu. Čim smo videli ko je pred nama, Li ih je zapitao šta žele i šta ih dovodi u logor? Na to je Kendi jednostavno potegao revolver i ispalio mu metak u utrobu. Kada sam to video, ja sam se mašio revolvra, ali su me ostala dvojica preduhitrla. – Zatresao je glavom kao da je hteo da se otarasi neprijatnih uspomena. Dok i Leskomb su stajali i bez reči očekivali da čuju do kraja Svenijevu priču. – Sećam se da mi je nešto puklo u glavi i istovremeno sam osetio oštar bol u ramenu. Mislio sam da je to smrt. – Dok mu je pregledao ranu na glavi. Dugačka duboka brazgotina protezala se od čela prema temenu i skrivala se u gustoj kovrdžavoj kosi, a iz rane je mladiću istekla tolika količina krvi da mu je cela leva strana lica bila ulepljena skorelom krvlju i ulepljenim uvojcima kose. – Nije čudo da su smatrali da si mrtav – rekao je Dok gledajući ga. – Hajde, pođi sa mnom do reke da ti operem rane. Lia ćemo pogledati kasnije.

Sveni je lagano ustao, još uvek pritiskajući šakom ranjeno rame, ne manifestujući svoje protivljenje, kada mu je Dok uklonio ruku sa ramena. Rana je bila teška, a iz raskomadnanog mesa virio je komad prelomljene kosti. Cela ruka mu je bila zamazana obilno izlivenom krvlju. – Nema potrebe da pregledate Lia – rekao je Sveni tiho. – On je sasvim sigurno mrtav. Maločas sam ga ostavio tamo gde leži. – Onda ćemo ga pokopati – rekao je Dok. Sveni je dopustio da ga Dok odvede do obale reke gde su Leskomb i Dok učinili sve što su mogli da mu lepo operu i očiste lice i rane. Kasnije, kada mu je glava uvijek na brzu ruku napravljenim zavojima, i ruka privezana zavojem na grudima, mladić je seo i žalosno se zagledao u zemlju. Suze su mu potekle niz obraze. Pošto ni Sveni ni Leskomb nisu mogli da mu pomognu, Dok je sam pokopao Trenta u plitko iskopanu raku, a onda je pošao u potragu za njihovim konjima. Za to vreme, Leskomb je pokušao da uteši mladića, ali je u tome imao vrlo malo uspeha. Tek kada se Holidej vratio vodeći za sobom dva osedlana konja, Sveni se prenuo iz mrtvila da bi rekao. – Ono s onom devojkom, Holideje. Njoj je bilo samo petnaest godina kao što je Li tvrdio, i ja sam bio smrtno uplašen od nje. A kada me je njen brat uzeo za ruku i prodrmusao je, samo što mi je nije slomio, baš kao što je Li tvrdio. – Ugrizao se za usnu i sklopivši oči, telo mu je protreslo grčevito drhtanje. – Sada to više nije važno, Džime – rekao je Dok. Sveni je naglo digao glavu i neki nedokučivi plamen zaigrao mu je u očima. – Naprotiv, važno je. Ne mogu da dopustim da Li nestane s ovog sveta,

a da ne priznam da sam ja lagao, a da je on govorio istinu. – Dok je pokretom glave dao znak Leskombu da ostane kod Svenija, a on sam je proverio da li su kolani na sedlima dobro pritegnuti. Onda je pomogao Leskombu da se popne na jednog konja, a Sveniju da se popne na drugog. Kada se i sam našao u sedlu, Dok je rekao. – Ako neko od vas zaželi da se odmori, samo recite. – Pa, da izgubimo dragoceno vreme? – zapitao je Hep. – Ti si svedok onoga što se desilo, Hepe – rekao mu je Dok. – Za tebe je najvažnije da sve snage usmeriš na to da ostaneš živ. – Pa da se Horden izvuče? – promrmljao je Hep.

Džim Sveni se okrenuo i netremice se zagledao u Leskombu. – Zar je Horden umešan u zločin? – zapitao je. Leskomb je ozbiljnog izraza lica klimnuo glavom. – Da, umešan je. Ta hulja je sve vreme planirala sve ovo što se desilo. – On... on je sredio da ubiju Lia? – Leskomb je ponovo klimnuo glavom potvrdno. S usana mladog Džima sletela je prigušena psovka, i mladić se odlučno uspravio u sedlu. Zatim je rekao. – Pošto su pucali na nas on, Kendi i ostali, poterali su krdo? Hoćeš li to da mi kažeš, Hepe? – Leskomb je nestrpljivo progundao. – Kažem ti još jednom i poslednji put, mladiću, da je Horden naredio da budeмо poubijani, da je pucao na mister Biba, i da sada goni krdo koje je ukrao, prema Vilburu. Prema tome, ono što ti i ja treba da uradimo to je da ne zadržavamo Holideja više nego što je neophodno. – Sveni je okrenuo ogorčeno lice prema Doku. – Da vas ne zadržavamo više nego što je neophodno? Od čega, mister Holideje? – Leskomb je odgovorio umesto Doka. – Od gonjenja

Hordena i ostalih hulja, eto od čega, Džime. – Sveni je dugo vrteo glavom kao da ne može da shvati šta mu je rečeno. Onda mu je u očima buknuo plamen. – Ako je tako, idem i ja sa vama, mister Holideje. To se mene tiče mnogo više nego vas. Li je bio moj jedini pravi prijatelj koga sam ikada imao. – Naravno – složio se Dok. – Ali, pre svega moramo da odemo do Pebl Ridža da vas obojicu pregleda pravi doktor. Slažeš li se? – Vilbur nije u istom pravcu u kom je Pebl Ridž – rekao je tmurno. – Ništa ne mari – kazao je Dok. – U svakom slučaju, Pebl Ridž je na pravom mestu. – Sveni je upitno pogledao Leskomba. – Zar ćeš posle toliko godina rada za mister Biba da se složiš s tim, Hepe? Zar ćeš dopustiti da hulja Horden uradi ovako nešto i da se izvuče živ i zdrav? – Ne pada mi napamet da dopustim tako nešto, dečko – presekao ga je Leskomb mrko. – U svakom slučaju neću ostati da ovde iskrvarim do smrti. Prema tome, zaveži i da krenemo. – Sveni se namrštio najpre na Leskomba, a onda na Doka Holideja. Lice mu je izgledalo bledo, oštro odsečeno borama i ispod očiju je imao tamne kolutove. Ali, više od njegovog izgleda, Holideja je brinulo njegovo držanje u sedlu, i njegovu klimavo držanje glave. Znao je da je, uprkos njegovoj odlučnosti i ljutini koja ga je držala, Sveni blizu toga da se onesvesti.

– Što pre stignemo u Pebl Ridž i stupimo u kontakt s Elom Bib, to bolje za sve nas, Džime – rekao je. – Ali, ona je još devojka – usprotivio se Sveni. – To nije ono što nam... – Više je žena nego devojka – rekao je Dok presekavši ga. Poterao je konja putem koji je vodio

prema Pebl Ridžu. Hep Leskomb ga je brzo sledio, a isto to je učinio i Džim Sveni, pošto je prethodno bacio pogled prema logoru koji je delio sa Li Trentom i u kome je Trent tako zločinački bio ubijen. – U njegovim očima ponovo su se zakotrljale suze, a on je počeo da se njiše u sedlu napred-nazad, kao u stolici za ljuljanje. Primetivši to, Dok je dobacio Leskombu da uspori, a sam je pojahao nazad i priskočio Sveniju u zadnji čas da ga prihvati da ovaj ne padne iz sedla, zadržavajući ga uspravnog. Dok ga je podigao iz njegovog sedla i prebacio ga na svoje. Bilo mu je teško da drži Svenija ispred sebe, ali, posle dosta napora, uspeo je da ga namesti i obgrli rukama, a onda je Leskombu dao znak da nastavi put.

*

Kada je ugledala Leskomba, Doka Holideja i onesvešćenog Svenija na konjima ispred kuće doktora Roulija, Ela Bib je zastala zanemelo. U nedoumici šta da čini, sišla je niz stepenice iza doktora, netremice zagledana u Doka Holideja koji je skinuo Svenija iz sedla i odneo ga u kuću. Rouli je pomogao ukočenom Hepu Leskombu da stenjući od napora uđe unutra, i tek kada su sva četvorica ušli u kuću, Ela se prenula iz ukočenosti i pohitala za njima. Uprkos šoku izazvanom njihovim dolaskom, pokazala se dovoljno umešna da pripremi ležaj za Leskomba, a onda je ostala pored Džima Svenija dok je Rouli činio sve što je mogao da starog Hepa što udobnije namesti. Dok je stojao u do vratku Svenijeve sobe posmatrajući kako Ela nežnom rukom pažljivo skida

Svenijevu okrvavljenu košulju. Videvši obim i strašan izgled rane na grudima, mlada devojka je s mukom prigušila krik užasa.

– Sve će to za kratko vreme zaceliti – rekao je Dok tiho. – Mislim da mu je rana na glavi opasnija. – Ela je razdvojila kosu na Svenijevoj glavi i ovog puta nije uspela da zadrži krik. – To je na žalost najgore – nastavio je Dok. – Trent je mrtav. Zločin su izvršili Horden, Kendi i još dvojica koju je vaš otac najmio, Rozen i Gud. – Ela ga je pogledala i iz lica joj je nestala poslednja kap krvi. – Li mrtav? – rekla je s nevericom. – Sem toga, kola su zapaljena, a stoka ukradena. – Ela je zastenjala i preko lica joj je preleteo izraz jada. – Klej? – zapitala je. – Jeste li sigurni? – Po svemu izgleda da su se događaji razvijali po unapred smišljenom planu, mis Bib. Vaša stoka je sada na putu za Vilbur, odakle će biti transportovana i prodana. – Ela je zurila u njega, zanelala od zaprepašćenja, i sve vreme nije prestajala da s nevericom odmahuje glavom. Džim Sveni se, međutim, nije micao, i Dok nije bio sasvim siguran da će se izvući. Ali, znao je da više ništa ne može pomoći i da sve zavisi od sreće i Svenijeve kondicije. Ela Bib je smogla da prikupi snagu i hrabrost da doda ovo ili ono, ali, aktivno lečenje mogao je pružiti samo doktor Rouli. – Kada Leskomb bude dovoljno jak da govori, potrudite se da od njega saznate šta se desilo. On nema razloga da laže. A kada se Horden vrati, što mislim da će učiniti, ako ga ja slučajno ne sretnem, vi na stojte da ga na svaki način zadržite ovde. – Da ga zadržim? – prasnula je Ela. – Čak i ako se potvrdi da je ovo što ste

sada rekli istina? – Ovo što sam rekao sušta je istina, u to uopšte nemojte da sumnjate. Ali, bilo bi bolje da ne posumnjao da vi nešto znate, naročito ako ja nisam u blizini.

– Ali... ali... – zamucala je Ela. – Valjda ne očekujete od mene da ne preduzmem ništa ako se on pojavi? – Postarajte se da ne vidi Svenija ni Leskombu i pravite se kao da ne znate ništa. Može biti da ima i neki bolji način, ali ako postoji, ja ga ne znam. – Dok je ostavio Elu da razmišlja, a onda se vratio do Leskombove sobe. Zatekao je starog kuvara vrlo slabog, ali pri svesti. Izložio mu je svoj plan kako prevariti Hordena da ostane u gradu i Leskomb se složio da je taj plan dobar. Doktor Rouli je zatražio od Doka da više ne zamara iscrpljenog Leskombu i Dok je napustio kuću i vinuo se na svog Miga koji je čekao na ulici. Dodirom peta u slabinu naterao ga je u trk i uputio se na zapad putem koji je vodio za Vilbur. Jahao je pun sat pre nego što je počeo da razmišlja o nečemu drugom, a ne o tome da je jedan mlad čovek na početku životnog puta hladno, zlikovački ubijen. No, kada se bes u njemu stišao, počeo je da razmišlja zašto ga sve to toliko ljuti. Nije mu bilo prvi put da se sukobi sa surovim zakonom smrti, i znao je da veoma često, smrt ne uzima onoga koga bi možda trebalo. Pa ipak, kao što je Leskomb nešto ranije rekao, niko sem dvojice mladića nije radosno dočekao njegovo priključenje karavanu, i verovatno zbog toga, sada je jahao za četvoricom nevaljalaca sa ciljem da osveti smrt Trenta Lia, i vrati opljačkanu imovinu Klarensa i Ele Bib. Da li samo to? Pitanje mu se motalo u mislima, ali mu

povetarac iz tople noći nije doneo nikakav odgovor.

*

Sledećeg dana, kasno popodne, Dok Holidej je ujahao u najprljaviji grad u koji je ušao za poslednjih deset godina besciljnog lutanja po Dalekom zapadu. Ono što je trebalo da bude glavna ulica, nije u stvari bilo ništa drugo nego prašnjav put koji je vodio između nekoliko niskih koliba od blata i dasaka sa jedne strane i dve zgrade oronulih, nebojenih fasada sa dosta razbijenih prozora, sa druge strane. Ostatak grada, ako bi se taj naziv mogao upotrebiti za ono što je Dok video, sačinjavali su jedna štala, nekoliko ograđenih obora za stoku i zgrada železničke stanice sa magacinom. Imajući u vidu određeni cilj, Dok se uputio prema železničkoj stanici praćen pogledom jednog suncem i vetrom opaljenog neobrijanog lica koje se promolilo između od sunca ispucaalih, natrulih dasaka ograde obora.

– Šta želiš, stranče? – bile su jedine reči dobrodošlice upućene Holideju. Dok je priterao konja do ograde i pogledao naniže do mrgodnog lica jednog čoveka u iscepanom odelu. Od odrpanka se širio težak zadah ustajalog znoja i lošeg nakiselog viskija. – Ko je vlasnik ove stoke? – zapitao je Dok, pokazavši na drugi kraj obora gde su stojala goveda, zbijena na toplom suncu kasnog popodneva. – Jesi li kupac? – zapitao je čovek mumlavo. – Možda. Jesu li goveda tvoja? – Čovek se osmehnuo zlobno. – Izgledam li kao stočarski baron, mister? – Nisam razmišljao o tvom izgledu, mister, gledao sam samo sto-

ku. Ako su goveda za prodaju, daj da pogledam dokumenta o tvom vlasništvu ili onoga ko im je gazda. Da vidimo to. – Čovek iz obora ispravio se i stavio nogu na donju gredicu ograde. Naslonivši ružnu, čupavu glavu na gornju gredu, odrpanac se osmehnuo drsko. – Baš smo vešti u vođenju nekih smešnih razgovora, stranče, zar nismo? Dokumenta o vlasništvu i tako nešto? Svašta! Ti nisi policajac. Reći ću ti šta da radiš. Zagnjuri glavu u zemlju pa tamo traži dokumenta. – Dok je priterao konja bliže neurednom sagovorniku i pošto je prethodno pažljivo pogledao uz i niz ulicu, uverio se da nema nikoga na vidiku, pružio je ruku i dočepao odrpanca za gušu. Jednim trzajem upola ga je prevukao preko ograde i zadržao ga tako u vazduhu, mada se ovaj besno koprcao. – Poslednji put te pitam – procedio je kroz stisnute zube – ko je vlasnik ove stoke? – Uhvaćeni je progutao vazduh i pokušao da se otme, ali Dok ga je još čvršće pritisnuo uz gredu. Čovek je uskoro prestao da se bori i uplašeno je pogledao Doka u oči. Bio je na ivici da zacvili i moli za milost.

– Nemojte, mister, ja nisam ništa kriv. Plaćen sam da sedim ovde i da pazim da stoka ne provali ogradu i pobegne. To je sve – rekao je cmizdravo. – Ko ti je platio? – Nije mi kazao ime. – Dok je ponovo bacio pogled na krdo. Dosta dana je jahao sa Bibovim krdom i znao je skoro svako grlo i koliko bi trebalo da ih bude. Po njegovoj proceni, u oboru je bila samo polovina Bibovog krda. Pustio je bednog plaćenika na zemlju, sjahao iz sedla i provukao se kroz ogradu. No, istog trenutka čuvar krda je nagao u beg, i Dok je jedva uspeo da ga

saplete i obori na zemlju. Ležeći na zemlji, dok mu se prašina slivala sa neuredne kose, tupavko je rekao. – Za ime božje, mister, zašto me zlostavlja-te? Šta sam vam učinio? – Hajde da pogledamo žigove – rekao je Dok i povukavši ga sa zemlje, gurnuo ga je napred. Posrćući i osvrćući se uplašeno prema Doku, plaćenik je pošao preko prvog praznog obora. Kada su stigli do ograde koja ih je delila od drugog obora, Dok je odgurnuo u stranu čoveka i pruživši ruku uhvatio jedno goveče za rog. Samo jedan pogled bio mu je dovoljan da nepogrešivo prepozna žig Klarena Biba: K/B. Pustivši goveče Dok je ponovo dograbio čuvara i pritisnuo ga uz ogradu. – Dan je bio vruć, a ja sam dugo naporno jahao, i možeš misliti kako sam raspoložen. Zato mi daj tačan odgovor. Gde je ostatak stoke? – Utovaren je juče. – Za gde? – Čejen. – A šta je s onima koji su doterali stoku u ovaj smrdljivi grad? – Dvojica su otišla vozom, a druga dvojica su ostala da čekaju da se oni vrate. – Njihova imena? – pritisnuo ga je Dok. Čovek je zatreptao i zakoprcao se, ali, ni sada nije uspeo da se otme. – Mislim da je jedan od njih Rozen, a drugi se zove Gud. – Jesu li još uvek tu? – Čovek je klimnuo glavom. Dok ga je pustio da stane na tlo, udarcem noge u stopala izbio ga je iz ravnoteže i dok je ovaj ležao na zemlji preteći ga je pogledao u oči. – Ako pođeš za mnom, verovatno ćeš naleteti na metak, mister. Gde bi mogli biti Rozen i Gud? – Gde drugde nego u salunu. – Dok je klimnuo glavom i povukavši lupeža sa zemlje, poterao ga je nazad preko obora. Kada je došao do svog Mjga, snažno je odgurnuo plaće-

nika na ogradu i lako se vinuo u sedlo. Zatim je izvukao revolver i uperio ga na njega.

– Veruj mi, čoveče, da se ne šalim. Ako uradiš nešto da me ometeš, ubiće te! – Čovek je digao ruke i odrečno odmahnuo glavom u znak bezuslovne predaje. Dok je zaključio da je plaćenik shvatio ozbiljnost upozorenja i poterao konja, udaljio se od stanice prema dvema rabatnim, neobojenim zgradama. Do tog trenutka u celom naselju nije sreo ni žive duše sem čuvara stoke u oborima. Pred prvom od dve zgrade sjahao je iz sedla i otvorio izrovašena vrata. Ušao je u jedno predvorje zasićeno dnevnom žegom, iz koga su vodile stepenice prema prolazu na spratu. Na desnoj strani, ispod velikog zidnog časovnika, bio je jedan stari sto ukrašen rezbarijama. Kazaljke na satu pokazivale su tačno podne. Tačno podne u Vilburu je trajalo vrlo dugo. Pošto niko nije izašao da ga dočeka, Dok se vratio na ulicu i pošao trotoarom prema drugom zapuštenom zdanju. Prošao je pored zatvorenih plavih vrata i niz uzanu sporednu uličicu. Došavši do polovine uličice, začuo je glasove koji su dopirali iza jednih vrata poduprtih starim, polurazvaljenim sandukom. Dok je ušao kroz vrata. Unutra su se nalazila četiri čoveka: jedan debeli masnog neopranog lica stojao je iza grubo napravljenog šanka od drvenih talpina koji je stojao naslonjen neverovatno star, sasušene kože čovek, a dvojica drugih, kauboiji mrgodnog izraza lica, sedeli su nedaleko odatle. Ušavši u odaju, Dok je rekao razgovetno. – Šalje me mladi Li Trent. – Starac nije obratio pažnju na Dokove reči,

a čovek za šankom je nezainteresovano pogledao pridošlicu i pošao niz tezguka starcu. Ostala dvojica su poskočila na sto i mašila se revolvera. Jedan od njih je povikao. – Holidej! – Imaš dobro pamćenje, mister – odgovorio je Dok. Drugi čovek u kaubojskom odelu je opsovao glasno i mašivši se revolvera laktom je oborio i razbio flašu sa viskijem.

Ali, pre nego što je ijedan od njih uspeo da izvuče revolver iz futrole, Dok je potegao revolver i opalio dva puta. Na kocki je bilo i suviše da bi salunski džentlmen smeo sebi da dopusti rizik da zločinca gađa u ruku. U slučaju promašaja, ne bi imao vremena da ponovo nanišani. Pucnji su grunuli i zatresli prašnjavu, zagušljivu prostoriju koja je zaudarala na memlu i prljavštinu i oba metka su pogodila cilj, jedan prvog kauboja u vrat, a drugi onog sledećeg u prsa. Udar taneta digao je drugog kauboja sa stolicе i odbacio ga poleduške na pod. Pogođeni se nekoliko puta zgrčio a onda se umirio. Prvi zločinac je ustao sa stolicе sa rukama pritisnutim na grlo. Krv mu je curila između prstiju. Kolutao je očima i tresao glavom kao da pokušava da se probudi iz ružnog sna. A onda su ti pokreti odjednom prestali, iz njegovih usta se začulo krkljavo groktanje i on se pružio licem okrenut zemlji. Dok se obratio dvojici preostalih u salunu. – Imate li neku primedbu? – pitao je. Starac je ravnodušno slegnuo ramenima i rekao. – Pretpostavljam da je taj Trent koga ste pomenuli, neki vaš prijatelj? – Krčmar je u prvom momentu nešto blebetavo promućao, a onda je duboko uzdahnuo i odmahnuo glavom kao da se neće-

ga otresa. – Nikada ih u životu nisam video – promućao je. – Došli su u ovaj grad sa još dvojicom drugih i doterali veliko krdo stoke. Čuo sam da su dvojica otišla železnicom i odvezla polovinu krda. – To je tačno – brzo je potvrdio masnokožasti krčmar. – Zašto su ukrcali samo polovinu krda? – upitao je Dok. – Na stanici je bilo samo deset teretnih vagona, mister – rekao je krčmar, željan da zadovolji pridošlicu. Uzeo je sa rafa jednu flašu i gurnuo je prema Doku. – Za pokoj njihove duše – rekao je. – Pretpostavljam da ne bi imali ništa protiv, iako ne znam da li su imali dušu.

Dok je pogledao flašu i osetio da se čvrsto napeta opruga ljutine koja ga je od Trentove smrti terala da uzdrhti svaki put kad pomisli na njegove ubice, lagano počela da opušta. Nasuo je sebi u čašu piće i osetio kako mu pali želudac. Onda je nasuo i drugu čašu. – Tako dakle, odvezli su u Čejen polovinu krda i vratiće se za ostatak. Ovu dvojicu su ostavili da se brinu o krdu u oborima. Da li se tako odigralo? – Nikako drukčije, nego tako – složio se barmen. – To će trajati... koliko vremena? – zapitao je Dok. Krčmar je počeo brzo da računati. Držao je šake pritisnute na ploču šanka, ali su mu ruke ipak toliko drhtale da je Dok znao da tim rukama ne može držati revolver, a kamoli brzo i precizno opaliti. Starac na kraju šanka bio je ponovo zadubljen u svoje piće i ni najmanje ga se nije ticalo šta se događa oko njega. – Voz je otišao juče poslepodne i treba mu cela noć i polovina dana da stigne u Čejen. Ako su ona dvojica već odranije imala pripremljenu prodaju, onda mogu za jedan čas ispraz-

niti vagone i negde danas oko podne mogli bi da krenu na put nazad. – To bi značilo da ovde mogu stići negde sutra ujutru ili kasnije. Je li tako? – zapitao je Dok. – Tako je. – Dok je ponovo ispio čašu pića i stavio nekoliko novčića na tezgu. Krčmar je preleteo pogledom do mrtvih, a zatim na novac ostavljen na šanku. Veštim pokretom ruke skupio je Dokov novac i stavio ga u džep. – Ovo se ne tiče nikoga sem mene – rekao je Dok. – Postarajte se da ostali građani to saznaju. – Krčmar je klimnuo glavom i nadlanicom obrisao svoje vlažne usne. – Ako se budete namerili da nešto popijete, mister, znajte da su vam vrata mog saluna uvek otvorena. Ali, šta nameravate da učinite sa ova dva leša? – Ostaviću ih da istrunu – rekao mu je Dok i okrenuvši se, čvrstim koracima izašao iz rabatne građevine. Izašavši napolje, ponovo je pošao ulicom i pažljivo se zagledao u pravcu obora za stoku. Bednog čuvara stoke nije bilo nigde na vidiku. Dok se bez žurbe vinuo na leđa svoga Miga, uveren da niko neće doći da se interesuje za razloge i posledice pucnja. Uostalom, nije ga bilo briga i ako se neko bude raspitivao. Prešao je preko ulice i ponovo se uputio prema oborima. Bio je na polovini puta kada je ugledao odrpanka kako iz sve snage trči prema železničkoj stanici. Dok je poterao konja u trk i stigao begunca pre nego što je ovaj stigao do stanične zgrade i u trku ga dodirnuo nogom u leđa, od čega je ovaj, uplašen, pao na zemlju.

Pre nego što je nesrećnik uspeo da se uspravi na noge, Dok je skočio iz sedla. Stojeći pored begunca pustio ga je da se puzeći dovuče do zgrade i da se uspravi pomažući se rukama o zid.

Stojeći pored zida, cmizdravko je drhtao i dahtao otvorenih usta. Očigledno mu se susret sa Dokom nije svidao. Dok ga je pustio da se izduva, a onda mu se obratio umirujućim glasom. – Okej, bez mahnitanja. Smiri se i ništa ti se neće desiti. – Čovek ga je gledao uplašeno razrogačenim očima. – Čuo sam pucnje u salunu – rekao je. – Da... šta s tim? – Pa, vi ste... živi, a njih... ne vidim – promucao je čovek. – Oni su mrtvi. Obojica – rekao je Holidej kratko. Neobrijanko je ponovo očajnički sklopio oči i zastenjao. – A nisu mi platili – rekao je. – Prevaranti! Pasji sinovi! – Dobićeš svoj novac od mene – rekao je Dok umirujućim glasom. – Treba samo da slušaš ono što ti se kaže, i biće ti sve nadoknađeno... čak ćeš i zaraditi. – Šta... šta želite da uradim? – pitao je radoznalo. Dok se udaljio korak nazad i bez žurbe pogledao po peronu. – Voz će se vratiti sutra rano ujutru. Želim da budeš tu kada voz dođe i da mirno stojiš na vidnom mestu kao da se ovde nije ništa desilo i da je sve u najboljem redu. – Odrpanac se ugrižao za donju usnu. – Pa, da zaradim metak? – rekao je kratko. – Zašto bi tebe neko ubio? Razlog za to bih imao samo ja, ako ne učiniš ono što ti kažem. – zapretio mu je Dok. – Ali... ja vam ništa nisam skrivio – zavapio je bednik. – Znam. Prema toma, ako uradiš kao što ti kažem, ja ću ti oprostiti što si na početku bio drzak. A ona dvojica u vozu takođe nemaju razloga da te ubiju, je li tako? Videće da stojiš tu i čekaš ih, a stoka će biti u oboru.

– A... šta ćemo s onima koje ste ubili? Njih neće videti i mogu nešto da posumnjaju. – Misliće da su pijani ili da će

doći kasnije. U svakom slučaju ti ćeš mi pomoći, je li? – Čovek je obrisao rukom krupne graške znoja sa lica. – Ja nisam revolveraš, stranče, već samo običan čovek koji za malo novca pruža usluge drugima. Je li ta stoka vaša? – Ta stoka sigurno ne pripada ljudima koji su je doterali, to je izvesno – odgovorio mu je Dok. Čovek je nervozno isteglio vrata kao da ga steže okovratnik i ponovo je obrisao znoj sa čela. – Ionako mi se njihov izgled nije dopadao. Obećali su da mi plate svega dva bedna dolara za toliko moje dreždanje na suncu... a Bendžu plaćaju dolar za čašu viskija. Zar je to neka pravda, recite. Svakom želi da iskoristi siromašnog čoveka. – Dobro, što se tiče Bendžovih cena noćas ne moraš da brineš o tome – utešio ga je Dok. Čovek je pogledao sumnjičavo. – Istina – nastavio je Dok da mu objašnjava. – Ne moraš brinuti zbog toga što ću ja plaćati piće za tebe i to koliko god možeš da popiješ. To pravilo važi od ovoga trenutka. – Povukao je čoveka od zida i pogurao ga niz peron, vodeći za sobom svoga konja. Pošto je vezao Miga za stub ograde obora, prešli su u salun. Stogodišnji starac je i dalje crveno obrubljenim pijanim očima zurio u piće pred sobom, a krčmar je prao ruke u šafolju pored šanka. Leševi Rozena i Guda bili su nestali. Dok je stavio pregršt metalnog novca na šank i rekao svome pratiocu. – Sedećemo lepo ovde i piti. Ništa te rđavo ne može snaći ako radiš što ti kažem i ne pokušas da mi pobegneš.

Krčmar Bendžo im je prišao i mrgodno pogledao Dokovog pratioca, ali, kada je ugledao Dokov novac, razvedrio se i zapitao. – Je li to i za njega? – Dok

je klimnuo glavom. – Vi njega ne znate, mister. On nikada ne uzvraća čašćavanje, a meni već dosta duguje.

– Ja plaćam sve što večeras popije – odgovorio je na to Dok. – A vaši računici s njim su vaš problem. – Tako je. Eh, kada bih mogao da biram goste po svome ukusu, Fleming nikada ne bi prekoračio prag moga saluna. – Fleming, jer se tako zvao Holidejev pratilac i eventualni budući saradnik, namrštitio se na njega i rekao. – Samo ti sipaj piće, Bendžo, i ne njišti kao ždrebac. Ja sam ovde toliko novca ostavio da sam mogao da kupim ceo salun. – Bendžo je začutao, dok je nalivao i poslužio piće, a onda se nagnuo preko šanka prema Holideju. – Nikada nikoga nisam pitao zašto poteže revolver, mister, ali bih ovaj put voleo da znam razlog vašeg obračuna. – Prokleti kradljivci stoke – rekao je Fleming. Bendžo je iznenađeno gledao Doka. – Zar ona dvojica? – Sva četvorica – opet je odgovorio Fleming umesto Doka. – Ja i ovaj stranac smo sada na istom poslu. Sredićemo i preostalu dvojicu kao i ove malopre. Zato se ponašaj prema meni kao što dolikuje, Bendžo. Nisam ja neka bezvredna ličnost, zapamti jednom za svagda. – Vraga nisi – prasnuo je Bendžo i verovatno bi nastavio dalje, da Dok nije lupio šakom o šank. U tišini koja je nastala, on je rekao. – Dosta raspravljanja. Ostanimo prijatelji i časkajmo, jer je pred nama duga i dosadna noć. – Prineo je čašu usnama i otpio dobar gutljaj viskija. Osetio je prijatnu toplinu, mada viski nije bio njegovo piće, ali, u ovoj jazbini nije mogao očekivati da će dobiti dobar brendi. Misli su počele da mu

lete. Mukotrpno čekanje postalo mu je sada manje dosadno.

*

U svom životu Dok Holidej je proveo mnogo dugih, besanih noći, ali ova koju je doživio u očekivanju povratka Hordena i Kendija, razmišljao je kasnije, mogla se računati u najgorih i najtežih deset. Fleming se takođe pokazao kao jedan od vrhunskih pijanaca na koje je naišao, a Bandžo kao isto tako dobar krčmar, jer je budnim okom pratio svaki Flemingov gutljaj i trudio se da odmah zadovolji svaki njegov mig. Preistorijski starac je sve vreme sedeo na kraju šanka i zurio u svoje piće, prihvatajući ono kojim ga je Dok častio, mrmljanjem koje je trebalo da izrazi zahvaljivanje. U jednom trenutku, tri starija čoveka ušla su u salun, ispila piće i izašla. Niko nije pomenuo pucnjavu koja se čula ranije tog dana.

Oko ponoći, Fleming je počeo da se ljulja i da zapliće jezikom. Dok je nastao da ga napija sve dok konačno pijanac nije pao sa stolice. Dok ga je podigao, prebacio ga preko ramena i odneo do stanične zgrade. Tu je naslonio Fleminga na zid, ali je ovaj odmah kliznuo na stranu i zaspao. Dok je onda rasedlao svog Miga, privezao ga za ogradu obora i ispružio se na platformi. Nije zaspao, ali je proveo nekoliko sati u okrepjujućem dremežu. Sa prvim znacima zore, ustao je, umio se i ponovo osedlao svoga ždrepcu. Ostavio je Fleminga da i dalje hrče, prešao je do saluna i poručio odrezak, koji je dobio previše pečen, tanak i tvrd kao đon. Pojeo ga je preko volje, ali bez žalbe,

poručio je još jedan i poneo ga Flemingu. Probudio ga je i naterao ga da pojede odrezak. Do tada je dan već uveliko bio osvojio i iz ograđenog prostora za stoku počela se dizati jara. Uz Flemingovu pomoć, Dok je proterao stoku u prvi obor, pošto je Fleming prethodno, po Dokovom uputstvu, napunio vodom dugačko korito. Zatim se sa Flemingom opet vratio na peron ispred stanice i objasnio mu šta očekuje od njega. Kada je završio, Fleming ga je zapitao. – Koliko plaćate čoveku za rizikovanje života? – To ću sračunati kasnije. Zависи od toga koliko dobro ćeš odigrati svoj deo posla. – Izneće mnogo – uzvratilo je Fleming.

Dok nije obratio pažnju na njegove reči. Grobna tišina i mir vladali su gradom. Jedini šum koji se čuo bio je šapat vetra koji se odbijao o tanke zidove železničke stanice. Goveda su bila utolila žeđ i sada su mirno stojala. Dok je seo na prag i izvadio tabakeru sa cigarama. Tek što je zapalio, u daljini se začulo potmulo ujednačeno klopavanje točkova po gvozdenim šinama. I Fleming je čuo voz i odmah je skočio na noge. Znoj mu je istog trenutka orosio lice. Sav prestrašen, okrenuo se Doku koji je rekao. – Sada polako i pažljivo. Znaš šta treba da radiš. – Fleming je počeo ubrzano da diše. Dok je prošaputao kletvu sebi u bradu i rekao. – Biću odmah iza zida. Čim ti daju znak da su te prepoznali, bilo mahanjem ruke ili psovkom, okreni se i pođi prema oborima. Ostalo je moja stvar. – Fleming je obrisao znoj sa čela, a onda je obe ruke protrljao po vratu. – Kakav pakleni način da se zaradi bedna crkavica – rekao je. Dok je proverio da li mu se revolveri lako

vade iz futrola i da li su puni. Kotrljanje točkova po železničkim šinama bilo je sada glasnije i bliže. Onda se na vidiku pojavio voz, najpre lokomotiva bljujući iz odžaka oblake gustog crnog dima, a onda rasklimani vagoni koji su se lju-ljali zvoneći spojnicama. Dok se okrenuo da proveriti šta se događa u gradu i ugledao je krčmara kako stoji ispred svog saluna. U ruci je držao metlu sa dugačkom drškom, ali nije pokazao nameru da je upotrebi. Njegovu pažnju više je okupiralo ono što je očekivao da će se desiti. Starac koji je celu noć proveo pored šanka, vukao se umorno trotoarom od neravno postavljenih dasaka. Voz je ušao u stanicu, kočnice su zaškrilale i Dok se ispravio. Izbacivši oblak pare i uz još jedno gromoglasno škripanje kočnica i zvonjenje gvožđurije, voz je na kraju stao. – Hej, ti tamo, gde su do vruga moji prijatelji? – Glas je jasno odjeknuo kroz tišinu koja je usledila posle bučnog zaustavljanja voza. – Tu su negde, u blizini – odgovorio je Fleming i posle toga Dok je čuo šum njegovih koraka na prašnjavoj stazi. Dok je izašao iza zida i zagledao se pravo u crne oči snažnog čoveka koga je u Kaliko Kriku zapazio kao prvog koji se umešao u tuču. Bio je to Luk Kendi.

– Trebalo vam je dosta vremena da se vratite – rekao je Dok. Kendi se za trenutak radoznalo zagledao u njega, a onda se trgao, jer je prepoznao Holideja. Ruka mu je poletela ka dršci revolvera. Pokret mu je bio vrlo brz, i u toj brzini skoro neprimetan, i Dok je video kako mu revolver lako i glatko izlazi iz podmazane futrole. Tek tada je i on sam munjevito potegao, pitajući se

u delićima sekunde koji su ga delili od odluke, nije li možda zakasnio? Revolver mu je već bio van futrole dok se Kendi još izvlačivši oružje i shvativši da više nema onoliku prednost kao što je mislio, bacio u stranu u otvor jednog teretnog vagona. Dokov „linkoln“ je grunuo skoro istovremeno kada i Kendijev. Tane iz Kendijevog revolvera, zviznulo je pored Holidejevog uva i zarilo se u zid stanične zgrade. Dok je opalio i drugi put, ali, kad se tane zarilo u Kendija, znao je da je taj drugi hitac bio nepotreban. Kendi je već padao, a na sredini grudi na košulji mu je cvetala crvena krvava mrlja. Revolveraš se zaljuljao od teretnog vagona, noge su ga izdale i on se skljkao na zemlju. Udario je laktom o zemlju i revolver mu je ispao iz ruke. Dok se približavao svom palom protivniku, Dok je video Fleminga koji je bežao prema oborima brzo, koliko su ga noge nosile. Dok je vrhom čizme okrenuo Kendija na leđa i uverio se da je ovaj mrtav, a onda se osvrnuo tražeći pogledom Hordena. Ali, vagon iz koga je Kendi izašao bio je prazan i niotkuda se nije čuo nikakav šum. Dok je međutim i dalje čekao napeto, obasjan suncem, oprezan, ne shvatajući kako to da Hordena nema. Tada mu je puklo pred očima. Zašto bi se Horden vraćao u ovu zabačenu jazbinu, kada je znao da Kendi, Rozen i Gud mogu i sami da utovare u voz ostatak stoke i dovedu je u Čejen. Da, to je bilo rešenje zagonetke. Spustio je revolver u futrolu. Fleming je prošao pored obora i sada je, pognute i glave uvučene u ramena, trčao prema salunu. Dok je sišao sa platforme i pošao za njim. Kada je stigao do početka glavne

Mice Bendžo i Fleming su žurno ušli u salun. Dok je lagano prišao do glavnih ulaznih vrata, odgurnuo ih ramenima i čvrstim koracima ušao unutra. Zatekao je Fleminga naleglog na šank, dok je Bendžo nastojao da se sakrije iza njega.

Dok je zavukao ruku u džep i izvadi-
vši pregršt novčića, rekao: – Evo ti
puna cena za tvoju uslugu, Fleming, ali,
ako mi pomogneš da utovarimo stoku
u vagone, možeš zaraditi još novca. –
Fleming je pogledao novčiće koji su se
valjali po podu i brzo se sagnuo da
pokupi postavljajući istovremeno pita-
nje koje ga je interesovalo. – Je li i onaj
mrtav? – Dok je klimnuo glavom. – A,
onaj drugi? – Njega ću ići da potražim
u Čejenju. – Fleming je čušnuo novac
u džep i nastavio da i dalje skuplja. –
Koliko plaćate za utovar stoke, mister?
– Pet dolara po čoveku. – Bendžo je
zadovoljno zviznuo – Za dva čoveka? –
upitao je. – Za onoliko koliko ih nađem,
Bendžo. – Ovaj je skinuo kecelju i pre-
bacio je preko tezege. – Imate mene i
Fleminga, a ja sam odgovoran za uto-
var. Plaćićete meni. – Fleming je otvo-
rio usta da protestuje, ali se Bendžo
namrštio na njega i ovaj se vratio priku-
pljanju rasutog novca. Tek kada je
završio prikupljanje, ponovo je prišao
šanku i ratoborno pogledao krčmara. –
Neću da ulazim u ortakluk s tobom,
Bendžo. To sam jednom učinio i ti si me
izigrao kao poslednjeg slepca. – Videvši
da se Bendžo sprema za raspravljanje
Dok je izvukao revolver i ispalio hitac
u plafon. Kada se odjek pucnja utišao
on je rekao. – Ne interesuju me vaše
rasprave. Hoću da stoka bude utova-
rena u roku od jednog sata. – Obojica

sa ga uplašeno pogledala, a onda se ki-
mnuli glavama. Dok je pošao napred na
ulicu, a onda prema oborima. Trebalo
im je više od sata da utovare stoku u
vagone, i njegovog Miga u jedan pose-
ban vagon. Tek tada se pojavio maši-
novoda.

Dok ga je podozrivo pogledao, ali je
mašinovođa samo odmahnuo rukom i
rekao. – Moj posao je da vozim lokomo-
tivu. Plaća me železnička kompanija i
drugo me ne interesuje. – Onda kreni-
mo – rekao je Dok i dao po pet dolara
Flemingu i Bendžu. – Vaša je stvar ka-
ko ćete ih podeliti. – Mašinovođa je
pogledom obuhvatio Vilbur i namršti-
nos kao da je video nešto neprigatno.
Popeo se u kabinu lokomotive i povu-
kao ručicu za pokretanje mašine. A
mlaz vrele pare koji je šibnuo ispod toč-
ka, naterao je krčmara i Fleminga da
odskoče nazad. Dok je uskočio u voz
u pokretu i ostao na vratima mašinovo-
đine kabine, sve dok voz nije napravio
veliki krug i uputio se nazad prema Če-
jenju. – Probudi me deset minuta pre ne-
go što stignemo u Čejen – rekao je. –
To će biti negde oko ponoći – uzvratilo
je mašinovođa. – Najlepše vreme za šet-
nju – rekao je Dok i nabacivši zavijeno
ćebe na gomilu složenih drva, pručio se
po njemu. Navukao je šešir na oči i od-
mah osetio da ga hvata san. Još izves-
no vreme čuo je monotono uspavljujuće
kloparanje točkova na šinama, a onda
je zapao u san.

*

Kada se kompozicija voza zaustavila
pred dugačkim peronom, Čejen je već
spavao. U međuvremenu, Holidej je ma-

šinovođi ispričao najveći deo priče o događajima koji su prethodili i njihovim naporima da stoku doteraju do Pebl Ri-dža, kao i o onome što se posle toga desilo, ali, mašinovođa kao da nije bio mnogo iznenađen onim što je čuo. – Jediní čovek koji sada kupuje stoku je Homer Springs – rekao je otvoreno – a Homera se ne tiče mnogo čiji žig nosi stoka koju kupuje. – Tu izgleda vodi trag čoveka koga tražim – rekao je Dok silazeći iz kabine lokomotive. Tek što je napravio dva koraka duž perona, iz senke stanične zgrade pojavio se neki čovek. – Luk? – zapitao je taj čovek. Dok Holidej je zastao i odgovorio mirno. – Luk je mrtav, Hordene. Isto tako Rozen i Gud. A i ti ćeš biti ako se ne predaš i ne izađeš pred lice pravde.

Klej Horden je zastao u pola koraka i zažmorio da bi video bolje. Onda su mu se obrve začuđeno podigle na čelo i usne su mu oformile tanku liniju besa. – Neka me vrag nosi, pa to je Holidej – procedio je kroz zube. – Prešao sam dug put dovde, Hordene, i nemam nameru da se vratim praznih ruku.

Horden je dograbio revolver, a istovremeno se počeo povlačiti pored zida stanične zgrade. U Dokovoj ruci se istoga časa našao revolver i hitac opomene otkinuo je komad iverke s ugla drvenog zida. To kao da je Hordenu bio poziv da odgovori na pretnju. Shvatio je da Dok ozbiljno misli sve što je rekao i da ga neće pustiti da se izvuče. Odskočio je od zida i revolver u njegovoj ruci je bljujući vatru zagrmeo. Lice mu je bilo izobličeno od mržnje i zlobe, a kroz zube stisnute od lomljenja, čulo se njegovu ubrzano šištavo disanje nalik na siktanje zmije. Dok nije ustuknuo mada

su mu tanad prosvirala odeću, očiti znak Hordenove uspaničenosti. Onda je sa ledenom pribranošću ispalio drugi hitac koji je pogodio u meso. Izboru nije bilo, jer Horden je sam odbacio sud, a izabrao smrt. Horden je bolno jauknuo i teturajući se, odmakao se od zida. Digao je s naporom revolver i pokušao da opali još jedan metak, ali, obarač je samo prazno škljocnuo u ispaljenu čauru. Hitnuo je revolver prema Doku, okrenuo se i pošao dva koraka dalje od zida, zastao ljuljajući se nekoliko trenutaka, a onda se sručio okrenut licem prema zemlji. Držao je obe ruke pritisnute na stomak i između prstiju navirali su mu mlazevi krvi.

Dok ga je okrenuo na leđa vrhom čizme i zagledao se u njegove otvorene, bolom ispunjene oči. – Jesi li hteo da se vratiš i osvojiš za sebe mis Bib? – zapitao je. – Proklet da si, Holideje – progovorio je Horden promuklo. – Trebalo je da te ubijem još prve noći kada si dojahao u naš logor. Napravio sam grešku. – To ti nije jedina. Imaš još jedan promašaj. – Horden se zakašljao i pljunuo krv. – Vraga! Ti si moja jedina greška. – Nisam. Uobražavao si da si dovoljno vredan čovek da zadobiješ naklonost jedne fine žene. Ali, ti nemaš ono što je za to potrebno, zar ne? – Horden je glasno opsovao zatim mu je još krvi linulo na usta. Nešto kasnije, kada se pojavio jedan visok čovek sa metalnom zvezdom na prsima košulje, praćen gomilom radoznalih građana, Horden je već bio mrtav.

*

– Prilično interesantna priča – rekao je šerif – i s obzirom da mi izgledate kao džentlmen, sklon sam da je prihvatim kao istinu. Kako rekoste da se zovete? – Džon Holidej. – Šerif je neprimetno namrštio obrve. – Holidej? Onaj isti poznat po imenu Dok? – Digao je pogled i pažljivo osmotrio Holideja, a u njegovim vodnjikavim očima zaigrala je iskra lukavosti. – Onda nema sumnje da je tako kao što kažete, mister Holideje. – Dok je klimnuo glavom i namestio šešir dublje na oči. Zaustio je nešto da kaže, ali ga je šerif preduhitrio. Kao da mu je pročitao misli, uzeo je sa stola komad papira i smešeci se, pružio ga Holideju. – Evo, to je bilo u Hordenovom džepu. Ček na deset hiljada dolara, koliko iznosi cena za dvesta pedeset grla stoke, prodatih Homeru Springsu. – Iznos je tačan – rekao je Dok. – Hoćete li prodati i ostatak stoke? – zapitao je šerif. – Zašto da ne? Bib je hteo da proda celo krdo. – Šerif je ustao i pucnuo prstima. Na to je u kancelariju ušao jedan zdepasti čovek okruglog trbuha. Šerif ga je predstavio Doku kao Homera Springsa, trgovca stokom, a onda je dodao, obraćajući se novodošavšem. – Holidej hoće da proda dvesta pedeset grla stoke, Homere. Šta kažeš na to? – Pa, dobro bi nam došlo još nešto. Imamo puno porudžbina. – Dobro bi vam došlo? – upitao je Dok.

Šerif se osmehnuo i spustio ruku Homeru na rame. – Ja i Homer smo nešto kao ortaci. Hajde, isplati čoveku njegov novac, Homere, da može da pođe svojim putem.

Dok ga je pogledao prikrivajući osećaj zebnje koji ga je počeo obuzimati. – Vi kupujete od svakoga ko dotera stoku? – zapitao je. Šerif je slegnuo ramenima. – Stoka je dobra i kvalitetna. – Homer je napisao još jedan ček i predao ga Holideju, a zatim mu objasnio da ček može da naplati u banci. Dok ih je ostavio u šerifovoj kancelariji i otišao do privezišta u gradu gde je bio ostavio svoga Miga. Sve vreme je imao neprijatan osećaj da ga neko prati. Našao je banku, ušao unutra kroz staklena vrata i prišao službeniku ustoličenom iza šaltera od sjajnog mesinga i brušenog stakla. Činovnik je kritički proverio čekove, klimnuo zadovoljno glavom i izbrojao novac u krupnim novčanicama koje je spakovao u vrećicu od nepromoćivog platna. Pružajući vrećicu kroz šalter, rekao je. – Vrećica je poklon, uz najlepše želje od naše banke, ser. – Dok je izašao iz banke i zastavši na vratima osmotrio grad. Sve je izgledalo normalno. Sve vreme, međutim, nikako ga nije napuštalo osećanje da je pod prismotrom. U glavi mu se vrtela čudna kombinacija predstavnika zakona i sumnjivog trgovca stokom, a kao vrhunac svega pred očima mu je neprekidno lebdeo pritajen lukav šerifov pogled. Neki unutrašnji alarmni uređaj u njemu, zazvonio je na uzbunu. Dvadeset hiljada dolara koliko je imao u torbici, mogli su privući i karakternije ljude nego što su dvojica ortaka. Dok je pošao trotoarom, stavio vrećicu u putnu torbu na sedlu i poveo konja ulicom, nastojeći da izgleda kao čovek koji se posle napornog rada i neprospavane noći uputio u salun da tamo potraži sredstvo za opuštanje. Tek što je

pešao dvadeset metara, skočio je odmah u sedlo i petama poterao konja u besomučan trk. No, posle samo nekoliko sekundi, odjeknuo je pucanj, a zatim još jedan, i tanad su zviznula pored Holidejeve glave, ali, Dok se nije zaustavio sve dok nije stigao do kraja ulice. Pri zavijanju za ugao malo je usporio i okrenuvši se u sedlu, bacio je pogled nazad. Iza ugla glavne ulice ugledao je siluetu nekog čoveka sa revolverom u ruci, ali, taj čovek mu je bio nepoznat.

Prepoznao je, međutim, službenika banke koji je izvirivao kroz odškrinuta staklena vrata i šerifa, koga je ugledao na tremu ispred zatvorske zgrade sa revolverom u ruci. Dok je digao ruku i mahnio šerifu za zbogom, a onda je ponovo poterao konja u pun kas. Jahanao je celu noć i veći deo prepodneva, zastavši samo nekoliko puta kratko, da odmori konja. Prispeo je u Pebl Ridž umoran od jahanja i otišao je pravo u hotel gde je uzeo sobu, naručio toplo kupatilo i bocu brendija. Pošto je iz vrećice uzeo dve hiljade dolara, koliko mu je Bib dugovao, a unutra stavio njegovu priznanicu, pozvao je portira i dao mu vrećicu, rekavši da je odnese kući doktora Roulija i preda mis Bib. Zatim se okupao, ispio dve čaše pića i prijatno opušten sručio se na krevet.

★

Kasnije, koliko kasnije, Dok nije znao, probudilo ga je tiho kucanje na vratima. Mahinalno se mašio revolvera koji mu je visio u futroli iznad uzglavlja i zapitao. – Ko je? – Otvorite – začuo je glas Ele Bib. Dok je ustao i navukao

pantalone. Zagladio je kosu rukom i prišao vratima i otvorio ih. U hodniku je namrštenog lica stojala lepa rančeroва kći. – Izvolite ući – rekao je Dok i okrenuvši se vratio se do kreveta. Čuvši za sobom njene lake korake, ležerno je seo na postelju. – Mogu li nešto da učinim za vas? – upitao je. Ela je ljutito stisnula usne. Okrenula se i izašla u hodnik, a onda je opet stala. Zatim se vratila u sobu, zatvorila vrata za sobom i zagledala se u njega. – Zar morate da budete tako odvratno grubi, mister Holideje? – Odvratno grubo? Ne zamerite mi, preživio sam nekoliko veoma napornih dana – odgovorio je.

Ela je počela nervozno da krši prste. Gledala je nekoliko trenutaka zbunjeno u pod pred sobom, a onda je odlučno digla galvu. – Želim da vam kažem da sam vam mnogo zahvalna. Isto tako i moj otac. – Lepo od vas, ali nije trebalo da se trudite – rekao je Doktor. – Lenjo pružajući ruku da uzme tabakeru. – Dozvoljavate li? – Samo izvolite – rekla je Ela i osvrnula se oko sebe. Onda je digla glavu i njeno držanje je opet dobilo nešto od njene nekadašnje arogancije. Prišla je bliže krevetu i rekla. – Tata je dobro. Prezdraviće. Isto tako i Hep Leskomb i Džim Sveni. Sve vreme su bili zabrinuti za vas.

– Ja sam, kao što vidite, živ i zdrav, sasvim okej – rekao je Dok. Seo je na uzglavlje kreveta, ostavljajući više mesta na ivici kreveta. Ispod raskopčane košulje izvirivale su njegove muške, gole grudi. Ela je kradimice preletela pogledom preko njegovih prsa. – A vi? – zapitao je. – Šta mislite? – Jeste li i vi brinuli? – Govoreći, Dok ju je netremice gledao pravo u oči. Ela se zbu-

njeno premestila s noge na nogu i skrenula pogled ka prozoru. – Ja sam predložila tati da bi trebalo da vas nagradi. Prešli ste toliki put, borili se, ubili neke grozne ljude zbog nas. To nije nešto obično. – Dok je i dalje netremice gledao, a na uglu usana mu je zaigrao šeretski osmeh. – Da me nagradi? Kako ste to mislili? – Pa, u vidu nekog novčanog iznosa – uzvrpoljila se Ela, strahujući da je rekla nešto netaktilno. Dok je nastavio da se osmehuje. – Novac nije prava nagrada za mene, mis Bib. Ima stvari do kojih mi je mnogo više stalo. – Ela ga je pogledala sa mešavinom radosti i zebnje. Radost zbog toga što je zaista smatrala da je Dok učinio nešto što bi malo koji čovek bio spreman i sposoban da učini, i što je zasluživao nagradu, a zebnja zbog njegovog osmeha koji je, činilo se, ciljao na nešto što je kod nje izazivalo neki neodređeni osećaj srama, ali i osećaj potajnog zadovoljstva. – Šta bi to bilo? – zapitala je bojažljivo.

– Pa, recimo, vaša naklonost – rekao je lagano i pogledao je očima iz kojih je varničila prigušivana želja. – Osetiti vašu toplinu je jedina nagrada koju bih želeo. – Ela se trгла i porumenela kao bulka. Učinila je pokret kao da će se okrenuti i otići, ali ju je nešto držalo prikovanu na mestu. Sekla ga je pogledom, ali je u tom pogledu bilo više neke nepojmljive vatre nego mržnje. – Ja nisam jedna od vaših Patridžovih naložnica, mister Holideje – presekla je tišinu koja je nastala. – I ne mislim da jeste. Kada bih to mislio, rekao bih vam da odete i zatvorite vrata za sobom. Umesto toga želim da vam kažem nešto drugo, nešto što bih vam možda već

ranije rekao da o meni niste imali tako pogrešno mišljenje. – Ela je pokajnički oborila pogled i više nije pokazivala želju da ode. – Ali... ne mogu da shvatim... ne razumem vas. Zašto ste toliko učinili za nas? Zbog vašeg novca? – Dok je ustao i uzeo je za ruku, a Ela je, posle nekoliko trenutaka nedoumiце, nije istrгла. – Učinio sam to radi Lia Trenta – rekao je Dok i kada je u njenim očima primetio izraz razočaranja koji nije mogla da prikrije, dodao je – i zbog vas. – Zbog mene? – skoro je uzviknula. – Ne verujem. U pitanju je ipak bio novac, vaš interes. – Moj život je skuplji od dve hiljade dolara, Ela – Dok je spontano izgovorio njeno ime, a da toga nije ni bio svestan. – Onda... da li je to moguće... da ste rizikovali život zbog mene? – Tačno, radi vas. – Ali, zašto? Bila sam gruba prema vama, skoro nemoguća. – Uviđate? Želite li to da popravite? – Ela se ugrizla za usnu i opet je pogledala u pod. Zatim je klimnula glavom. – Da, želela bih, ali...

Dok ju je privukao sebi i osećaj sigurnosti i napetosti odjednom je napustio. Kada ju je poljubio, ona se trгла uplašeno. – Rekla sam vam... ja nisam kao Patridžove kćeri, Dok. To ne treba da zaboravite. – To mi je drago – odgovorio je Dok. Ponovo ju je privukao i poljubio je toplo i strasno, a Ela nije ni pokušala da se istrгне iz njegovog zagrijača. Naprotiv, počela je da se pripija uz njega i da mu strasno odgovara na poljupce.

– Nikada nisi pomišljao da je ovo moguće, je li? – zapitala ga je. Dok je dodirnuo vrhom kažiprsta Elu po gornjoj usnici i osmehuo se. – Ela, sutra ujutru ja odlazim. Ti imaš ranč o kome moraš da

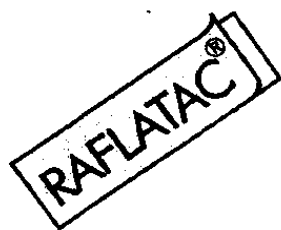
vodiš brigu, starog oca koga moraš da neguješ. Pored toga, tu su Leskomb i Sveni. Sve to traži tvoje puno angažovanje. – Da se udobnije namestila na njegovim posima. – Jesi li čvrsto odlučio? Zar nećeš moći da se predomisliš? – Dok je odmahnuo glavom. – Odlazim. Ali, ne sam. Sa sobom ću poneti uspomenu na tebe, uspomenu koja će mi ispuniti mnoge

trenutke usamljenosti. – Ali, ja želim tebe, a ne uspomene. – Nemoguće! To za tebe ne bi bila sreća. Jednoga dana bi se probudila i zaključila da je stvarnost mnogo ružnija od snova. Neka ostane ovako. – Ona je uzdahnula i celim telom se pripila uz njega. Znala je da će sutra otići, da će ga izgubiti, ali, pred njim je bila cela topla noć.

KRAJ

samolepljivi materijali

dekor-art

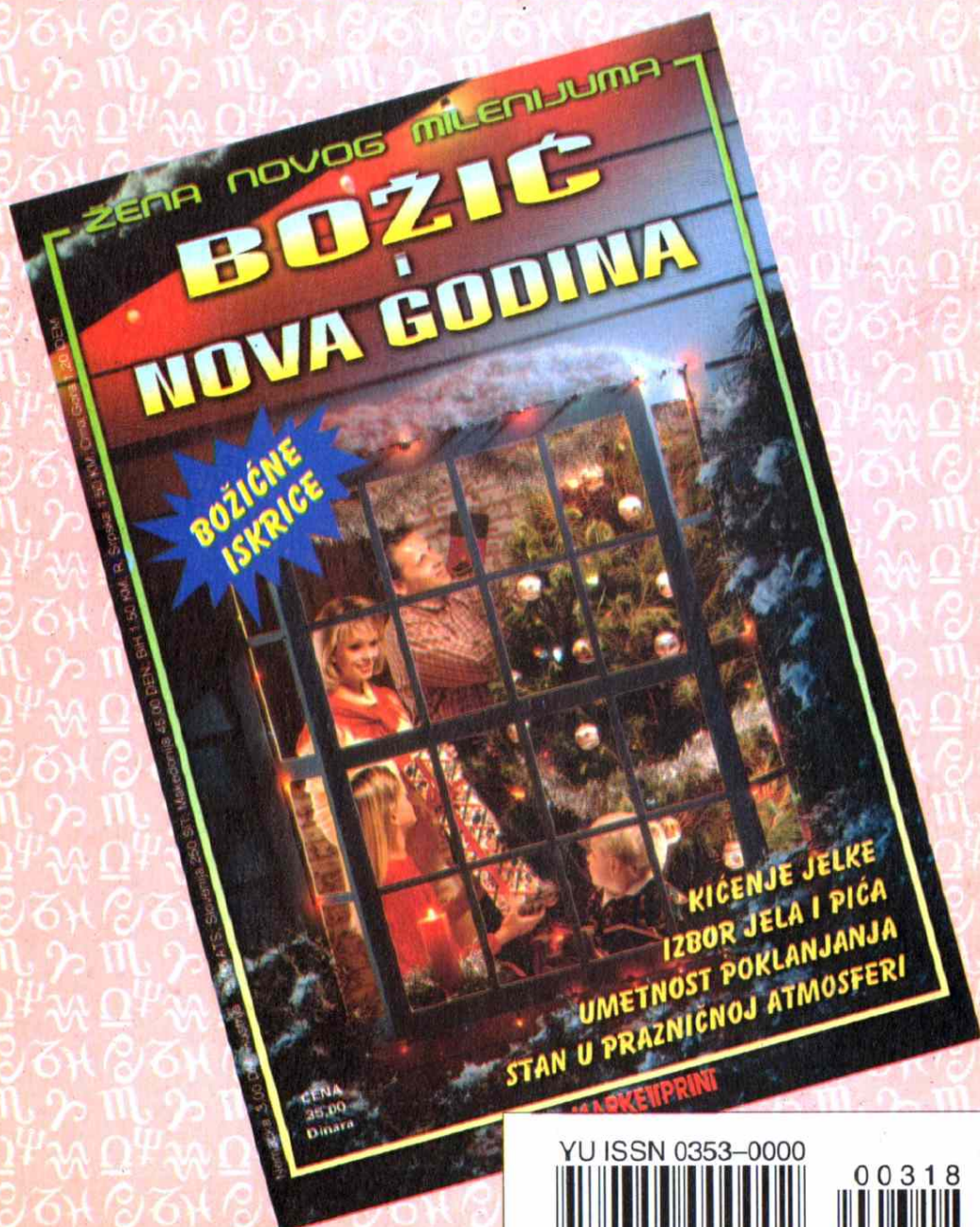

21000 Novi Sad
Narodnog fronta 73
Tel/Fax: 021/368-772
Tel.: 021/367-344
E-mail: mor@eunet.yu

ČETVRTI BROJ NAŠEG NOVOG SPECIJALNOG IZDANJA

OD 2. DECEMBRA NA SVIM KIOSCIMA

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000002

